Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

शाहकालीन

ऐतिहासिक चिठ्ठीपत्र संग्रह

(भाग १)

पं. बुद्धिसागर पराजुलीका
अध्यक्षतामा

पं. शङ्करमान राजवंशी द्वारा
सम्पादित

श्री५ को सरकार
(शिक्षा मन्त्रालय पुरातत्त्वविभाग)
वीरपुस्तकालयबाट

श्री ५ महाराजाधिराजको ४७ सौं शुभ जन्मोत्सवको
उपलक्षमा प्रकाशित

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

पुरातत्त्व प्रकाशनमाला ३५

शाहकालीन

ऐतिहासिक चिट्ठीपत्र संग्रह

(भाग १)

पं. बुध्दिसागर पराजुलीका
अध्यक्षतामा

पं. शङ्करमान राजवंशी द्वारा
सम्पादित

श्री५ को सरकार
(शिक्षा मन्त्रालय पुरातत्त्वविभाग)
वीरपुस्तकालयबाट

श्री ५ महाराजाधिराजको ४७ सौं शुभ जन्मोत्सवको
उपलक्षमा प्रकाशित

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

मुद्रकः—

पर्शमणि बज्राचार्य

पपुलर आर्ट प्रिन्टिङ्ग प्रेस,

(भोसिको) सबलबहाल, काठमाडौं, नेपाल।

वि. सं. २०२३ ज्येष्ठ २९ गते (जून ११ तारीख)

श्री ५ महेन्द्र जन्मोत्सव

मूल्य ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

राष्ट्रिय प्रेरणाका स्रोतः स्वरूप
श्री ५ महाराजाधिराज महेन्द्र वीर विक्रम साह देव

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

वक्तव्य

आज भोलि नेपाली मात्रलाइ शुद्ध इतिहास पढौं भन्ने रहर लागेको छ। इतिहासकारलाई पनि शुद्ध इतिहास लेख्न कर लागेको छ। गत केही वर्षहरूमा अनुसन्धानको क्रियाले गंभीररूप प्राप्त गरेको हुँदा निकै ऐतिहासिक मान्यताहरुका संबन्धमा आज ,दोहऱ्याएर विचार गर्नु परेको छ।यस्तो अवस्था पर्न गएको मूलकारण नयाँ खोज र नौलो प्रमाणको प्राप्तिनै हो। इतिहासको रचना केवल तथ्यको आधारमा मात्र हुँदैन, यसमा इतिहासकारको तर्क पनि केही अंशमा संमिलित हुन्छ। कतिपय घटना अथवा व्यक्तित्वको संबन्धमा इतिहासकारहरूमा देखा पर्ने मतभेदलाई यसको चित्त बुझ्दो प्रमाण भन्न सकिन्छ यसरी इतिहासको रचना तथ्य र तर्क दुवैको मद्दतले हुने भए पनि तर्कलाई सर्वोपरि मानी त्यसैको छायामा समाज लाई डोऱ्याउनु इतिहासकारको काम पनि होइन, कर्त्तव्य पनि होइन। यस कुरालाई तब मात्र रोक्न सकिन्छ जब सबैबाट बढीसेबढी मात्रामा ऐतिहासिक सामग्रीको अन्वेषण गर्ने प्रमाणको मात्र भरपर्ने र पूर्वाग्रह नराखी विषयवस्तुका सही विश्लेषण गर्ने बानी बसाल्ने प्रयोग गरिन्छ।

यस पृष्ठभूमिमा प्रस्तुत पुस्तकको उपयोगिता स्वत स्पष्ट हुने छ। यसमा परेका ऐतिहासिक पत्रका आधारमा तत्कालीन इतिहासको अझ बढो सतर्कताका साथ अध्ययन गर्नु सर्वथा संभव हुन जाने छ। नेपाली इतिहासको जुनकालको प्रतिनिधित्व यस पुस्तकले गर्दछ त्यो विशेष रूपमा महत्वपूर्ण छ। साथसाथै यो काल विवादग्रस्त हुन्छ त्यस अवस्थामा निकै अनुसन्धान कर्त्तालाई र अध्ययनशील पाठकहरूलाई समेत यसले थप सामग्री र सहायता प्रदान गर्नेछ भन्ने मेरो दृढ विश्वास छ।

लक्ष्य अनुसार **श्री ५ महाराजाधिराज सरकारको** सैंतालिसौं शुभ जन्मोत्सवको महान अवसरमा यो पुस्तक प्रकाशित गर्ने अधिक परिश्रमगर्ने सबै लगनशील सहयोगीहरू प्रति धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु।

ज्येष्ठ २६, २०२३

रमेशजंग थापा
निर्देशक
श्री. सं पुरातत्व विभाग

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

पुस्तकालयीय वक्तव्य

विश्वका इतिहासमा नेपालको स्थान ज्यादै उच्च छ। किन भने नेपालको इतिहास विश्वका समस्त राष्ट्रकोभन्दा प्राचीन एवं गौरवमय छ। यस पुस्तकालयको अवलोकन गर्न आउने जुनसुकै देशका विद्वानहरु संग पनि कुराकानी हुँदा यतिविधि पुराना पुस्तक कुनै राष्ट्रमा पनि भएको बुझिएको छैन। जस्तै हाल नेपालमा आएका चिनियां लेखकहरूसंग होटल शङ्करमा मिति ०२३-१-३० का दिन कानून सचिव धितालज्यूका माध्यम द्वारा भएका वार्तामा चीनमा ६०० वर्ष भन्दा प्राचीन हस्तलिखित पुस्तक नभएको बुझिएको छ। त्यस्तै मिति १४-८-६२ मा यो पुस्तकालय हेर्न आउने रसियन विद्वान संग हाम्रा राजदरवारका अगुवा भै आउने सज्जनका माध्यम द्वारा भएका वार्तालापका प्रसङ्गमा निज रसियन विद्वान संग तपाईका रस्सामा प्राचीन पुस्तक कति वर्ष संमका पुराना छन् भनि प्रश्न गर्दा निजले ७००। वर्ष संमका पुराना छन भन्नु भएको र ती ७००। वर्ष पुराना पुस्तक तपाइका रस्सामैं लेखिएका हुन् वा बाहिर बाट प्राप्त भएका हुन भनि प्रश्न गर्दा मंगोलियाबाट प्राप्त भएका हुन रस्सामा लेखिएका यतिविधि पुराना पुस्तक छैनन् भन्ने कुरा गरेबाट रस्सामा ७००। वर्ष भन्दा प्राचीनपुस्तक भएको बुझिंदैन। यस्तै अवस्था यूरोपका राष्ट्रहरूको समेत बुझिन्छ। विश्वमा सर्वप्रथम कागतको आविष्कार गर्ने भनी केहि ऐतिहासिक विद्वान् द्वारा समर्थन गरिएका देशका पुस्तकालयमा ६००। वर्ष भन्दा पुराना पुस्तक भएको बुझिएन। तर यस पुस्तकालयमा करीब १०००बर्ष प्राचीन कागतमा लेखिएका पुस्तकहरू र करीव २००० वर्ष प्राचीन ताडपत्रमा लेखिएका पुस्तकहरू छन्। संभव छ मसीले कागत अथवा ताडपत्रमा लेखेका यति पुराना पुस्तक विश्वका अरू भागमा कतै देख्न पाइने छैनन्। यसमा नेपालीको गौरबमय इतिहास ज्यादै लुकेर रहेको छ। पुस्तकालयका कतिपय विद्वान्हरूले यसतथ्यलाई राम्ररि बुझेका छन् यस पुस्तकालयका कार्यमा वाधा परिरहे तापनि लड्दै पड्दै मर्माहत हुँदै घिस्रदै पस्रदै यस पुस्तकालयका सीमित पण्डितहरूले गरेको सेवालाइ धेरै जसो विद्वानहरूले बुझेका छन्। विश्वमा भएका रामयणका पुस्तक मध्ये सबभन्दा प्राचीन हस्तलिखित प्रति यही छ र विश्वमा रहेका महाभारतका पस्तक मध्ये सब भन्दा प्राचीन महाभारतको पुस्तक पनि यहीं छ। अतिप्राचीन चित्र पनि यहाँ भन्दा अन्यत्र छैन होला। यो यौटा नेपाल हिन्दू राष्ट्रको गौरवपूर्ण बिषय हो।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

खोजनी गर्नु भयो भने पुराण दर्शन वेद तन्त्रहरूमा पनि विश्वमा सब भन्दा प्राचीनतम पुस्तकहरू यसै पुस्तकालयमा मात्र देख्न पाउनु हुनेछ । यो नेपालको लुकेको अतीतको गौरवमय इतिहास हो । नेपालको इतिहासको उपानै गौरवमय छ, झलमल्ल छ। प्रचण्डप्रताप शाली नेपालको ऐतिहासिक प्रकाशमा केहि समय कालावादल लागे तापनि श्री ५ पृथ्वीनारायण साहका प्रयासबाट राष्ट्रिय एकताको स्थापना पछि साहवंशका नेतृत्वमा नेपालको इतिहास विश्वमा फेरि पूर्ववत् प्रकाशित भए-कोछ। माही वंशको र नेपालीको कला सैनिक निपुणता एवं मिलनसारिता आदि गुणहरूको अन्तर्राष्ट्रिय जगतमा प्रसिद्धि नेपाल-अंग्रेजयुद्ध, नेपाल-चीनयुद्ध समेतका विभिन्न माध्यमबाट भएको कुरा सर्व विदित छ ; नेपालका वर्तमान साही वशको नयाँ नेपाल निर्माणमा जो देन छ यो वर्णनातीत छ। नेपालको अन्तरराष्ट्रिय ख्यातिमा यस वंशको महत्वपूर्ण योगदान छ। गुणग्राही पाश्चात्य जातिका हातमा पर्न गएका नेपालका प्राचीन पुस्तक मूर्ति, चित्र भाडा वर्तन इत्यादि वस्तु पनि नेपालको अतीतका गौरव दर्शाउन ठूलो साधन बनेका छन । तर यस गौरवपूर्ण तथ्यको अनुसन्धान गर्ने काम नेपाली पनाबाट भएमा तथ्य कुरा राम्रार प्रकाशमा आउने छ। ०१७ साल देखि यता आजसम्म प्राप्त बजेट अनुसार करीव १५ सय पोका बहु मूल्यप्राचीन हस्तलिखित पुस्तकहरू संग्रह गरि दिएको छु। जा यस पुस्तकालयका ३०० प्राचीन बाँध भन्दा अतिरिक्त छन् ! वजेट र समयको अनुपातमा यो संग्रह अत्यन्त महान् मान्नु पर्छ, विजुली, फर्निचर फ्लोरिङ्ग फर्निसिङ्ग फायरस्टिंग ग्वोकर, हिटर पंखा माइक्रोफिल्ममेशीन, रिडरमेशिन समेत पुस्तकालयलाइ उपलब्ध भएकाछन. र टेलीफोनको निमित्त पनि प्रयास भैरहेको छ, पुरातत्व विभागले पनि तत्परता साथ सहानुभूति राख्दै आएको छ। केहि प्रकाशन कार्य चलेको छ वर्तमान नेपालको गौरव साहवंशबाट भएकाल साहवंशको इतिहासका उपयोगी चिट्ठिपत्रहरुको प्रकाशनको सिलसिलामा यो प्रथम प्रयास हो। हुन त यस्ता-पत्रहरूको प्रकाशन पहिले पनि भएको छ। तर यस ढगको, यो पहिलो प्रकाशन हो। ई पत्रहरू वडो परिश्रमले प्राप्त हुन सकेकाहुन । मल्लकालीन ऐतिहासिक पत्रहरुको पनि संग्रह यथावत भैनैरहेको छ,

साहकालीन नेपालको इतिहासका निमित्त यस्ता साधन परराष्ट्र मन्त्रालयमा यस पुस्तकालयमा भन्दा ... मा वृद्धि छन। केहि भारतमा छन्, केहि लन्डनमा

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

सुरक्षित छन्। सिक्कीम भुटान तिब्बत चीन र गढवाल कुमाउमा पनि भएको बुझिएको छ। जे होस् साहकालीन इतिहासको साधन पर्याप्त छ त्यसको संकलन वर्गीकरण र प्रकाशन गर्नु पर्छ। तर मल्लकालका इतिहासको साधनका निमित्त केही तपस्या गर्नु छ। त्यसै गरी लिच्छविकालका अभिलेखहरूमा आएका पारिभाषिक शब्दहरू झन दुरुह भै सकेका छन् किरात भाषा भोटेलिपिको समस्या भिन्नै छ, पूर्व-पश्चिम पहाड तराईमा रहेका ऐतिहासिक वस्तुको पनि संकलन गर्नु छ, यस्ता अनेकौं समस्याहरुको समाधान गर्नु छ. लेखा जोखा गर्नु छ सामूहिक समुत्थान चाहिएको छ, व्यक्तिगत प्रयास अपर्याप्त भैरहेको छ। जान्ने सुन्नेहरू बुझ पचाइ रहे काछन्। उनीहरुको पर्दा पनि खोल्नु छ, सच्चा इतिहास लेख्नु छ। प्रस्तुत पुस्तक प्रकाशन गर्दा जुन जुन मुकामबाट पत्र व्यवहार भएका थियो त्यस त्यस मुकामको भौगोलिक केहि परिचय र त्यस क्षेत्रको नेपालको मानचित्र समेत प्रकाशगर्ने मंसाय थियो तर साधन र समयको अभावमा सो अभिलाषा यस संस्करणमा पूर्ण हुन पायेन तापनि भविष्यमा नेपाली सपुतहरुले सो कुराको समेत प्रकाश गर्ने छन् भंने विश्वास गरिएको छ। यस्ता पत्रहरुको एवं पुस्तकालयका अरू उपर्युक्त वस्तुहरूको प्रकाशनार्थ गरिएको प्रयासलाई पुस्तकालयका कर्मचारीहरुले पुस्तकालयको काम गर्न नभ्यायेर सफल पार्नपाइएको छैन तापनि भैरहेका पण्डित तथा अरु कर्मचारीहरु बाट जो काम उत्साह साथ भैरहेछ त्यसको प्रशंसा गर्न सबैलाइ करै लाग्छ। ०१७ साल उताको पुस्तकालयको स्वरूप देखे जानेका देशी विदेशी विद्वान्हरू ०१७ साल यताको पुस्तकालयको स्वरूप देखेर आश्चर्य मग्न हुन्छन। किन भने ५।६ वर्ष यता पुस्तकालयमा विकासकासाथ ठूलो परिवर्तन आएको छ। राष्ट्रिय प्रेरणाका स्रोतः स्वरूप युग नायक श्री ५ महेन्द्रको अप्रत्यक्ष प्रेरणावाट त यति विधि विकास यस पुस्तकालयमा हुन गएकोछ भने यसमा प्रत्यक्ष रूपमा यहाँका विद्वानहरुलाइ समुचित प्रोत्साहना यदि मिल्दो हो त झन यस पुस्तकालयमा कति विकास हुदोहो, भइरहेको प्रगति बाट खुसी लाग्नु स्वाभाविक हो तापनि

आलस्यं स्त्रीसेवा सरोगता जन्मभूमिवात्सल्यम्।
सन्तोषो भीरुत्वं षड्व्याघाता महत्त्वस्य ॥

भन्ने संस्कृतको सुभाषित अनुसार संतोषी भएर बस्न मलाइ इच्छा लाग्दैन, तसर्थ एक न एक काम गरिरहन मनलाग्छ। अझ मलाई

पुण्यश्लोको मैथिलेन्द्रः पुण्यश्लोका विदेहजा।
पुण्यश्लोको मार्तण्डः पुण्यश्लोकः प्रतापराट्।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

पृथ्वीनारायणो राजा पुण्यश्लोकोत्तमोत्तमः।
यद्‌यत्नादद्य लोकेस्मिन् राष्ट्रं जयति हैन्दवम्॥
श्रीमान् महेन्द्रो नृपतिः पुण्यश्लोकोऽधुना स्मृतः।
यत्सद्धायत्त सिद्धान्तोऽनुकार्यो विश्वशासकैः।
पुरी कान्तश्च मिथिला पुरी च लुम्बिनी पुरी
पुरीत्रयं महापुण्यं हिन्दुगौरववर्द्धनम्॥
कर्णाली चैव भेरी च गण्डकी वागवती तथा
कौशिको च महापुण्या: पञ्चनद्य:पुनन्तु नः।

यसरी राष्ट्रियताको संमान गर्नु पनि यौटा महान् कर्तव्य हो भन्ने तर्क प्रस्तुत गर्ने मन लाग्छ। साथै कुरु पञ्चाल देशबाट आएका ठूला ठूला अध्यात्मवादी दार्शनिकहरूले लोहा मान्नु परेका जनक एवं याज्ञवल्क्य तथा बौद्धका देशमा साधारण आचार्यहरूले गरेका कार्यको जति प्रशंसा गरे पनि महत्व बढ्ने छैन तापनि नेपलीहरूल संमान गर्न जानेका छन्। आत्माभिमान नेपालीले सहकोछैन त्यो कुरा प्रस्तुत चिठठीपत्र एवं नेपाल अंग्रेज युद्धका अनुभवी अंग्रेजहरूको चिठ्ठीपत्र डायरीहरू बाट विदित गर्न सकिन्छ। जुन कुरा विस्तारै बिद्वानहरूका समक्ष गैरनेपाली लेखकहरू द्वारा समेत प्रस्तुत हुनजादैछ। जुन कुरा विस्तारै पाठकवर्गले आफै देख्नुहुनेछ। नेपालीलाई आफ्नोराग अलापी रहनु पर्दैन। प्रस्तुत पुस्तकमा ४६ थान पत्र छन्। नं २३ का पत्र थान २ छन्। तसर्थ पत्र संख्या ४८ मा पुस्तक समाप्त भए पनि पत्रहरूको वास्तविक संख्या ४८ पुगेको छ। यो हा नेपाल अंग्रेज युद्ध संबन्धी पत्रहरूको संग्रह। यस्तै त्यस युद्धका संबन्धमा नेपाली हरूले लेखेका सुनेका बुझेका खैखबर बारे पनि केही पत्रहरू प्राप्त छन्। ती सबै क्रमशः प्रकाशमा आउने भएका छन्। यस पुस्तकका आधारमा अवगत ऐतिहासिक तथ्यको एक एक विश्लेषण गर्दा लेख ज्यादै ठूलो हुन जाने र साधन संमुखमा राखि दिए पछि ऐतिहासिक विद्वानहरूले आफैं विश्लेषण गर्न सक्ने हुनाले त्यस प्रपञ्च तिर लागिएन इ पत्रहरू हात पर्ना साथ प्रकाशन गर्ने अभिलाषा भै रहन पनि उपर्युक्त कारणहरूबाट ढिलाभयो। पं शङ्करमान राजवंशी द्वारा पत्रहरूको शीर्षक र लेखक ज्ञानरत्न समेतबाट प्रेस कापि बनाइएको हो। ई पत्रहरुको परिचय लेखाउंदा पं तारा प्रसादजी द्वारा मदत लिइएको छ। तसर्थ यस कामका सहायक सबैलाई धन्यवाद छ। एवं यसका साथ मुद्रित श्री ५ महाजाधिराजको फोटो दिनु भएको मा

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

विशेषतया निर्देशक, पुरातत्व विभाग धन्यवादार्ह हुनुहुन्छ । प्रेसमा अधिक दौड धूपगरी संशोधन गरिदिनु भएकोमा प्रिय पं. बाबुकृष्ण ढकाललाई पुनः धन्यवाद दिन्छु । प्रेसको स्वाभाविक दोष र संशोधन संपादन कार्यमा त्रुटि रहेबाट कहि मात्रा छुटेका छन् कहि शब्दहरू संयुक्त हुनुपर्नेमा वियुक्त छन् तापनि यो नेपाली भाषा भाषी सबैको मातृभाषा हुनाले शुद्धगरी पढ्नामा कुनै बाधा होबैन भन्ने आशा एवं विश्वास राखेको छु । यस पुस्तकालयमा गरिने कार्य मध्ये यो यौटा इतिहास संबन्धी कार्यको सानो गन्थनहो । यस्ता गन्थन यस पुस्तकालयमा धेरै विषयमा गर्नु छ । पाठकवर्गहरूको अभिरुचि र अधिकारीवर्गको कृपा भएमा विभिन्न दर्शनमा तन्त्र पुराण वेद व्याकरण रसायन आदि अनगिन्ती कुरामा गन्थन गर्दै जाउला । हाल प्रस्तुत पुस्तक श्री ५ महाराजाधिराज महेन्द्र वीर विक्रम शाहदेव सरकारको सतचालिसौं शुभ जन्मोत्सवको उपलक्षमा शुभ कामनाको रूपमा प्रकाशित गरी समर्पण गर्न पायेकोमा, मनमा आनन्द लागेकाले यो वाक्य

"त्वदीयं वस्तु गोविन्द तुभ्यमेव समर्पये"

पढी यस एतिहासिक पत्रसंग्रहले शाही इतिहासका लेखक हरुलाई १ पाना लेख्ने काममासम्म भएपनि सहायता गर्न सकेमा यो परिश्रम सफल हुनेछ भन्ने विश्वास गर्दै लेखनीलाइ विश्राम लिने सल्लाह दिंदै आफुपनि विश्राम गर्छु ।

बुद्धिसागर पराजुली
अध्यक्ष वीर पुस्तकालय
काठमाडौं, नेपाल ।

२०२३ ज्येष्ठ ३१

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

सम्पादकीय वक्तव्य

इतिहास भनेको बितेका कुरा हुन्। बितेका कुराको यथावत् सङ्कलन गरेर नै विभिन्न विषयका इतिहास बन्दछन। यसो गरेकोले त्यो सप्र्यो, यसो गरेकोले त्यो बिग्र्यो अब यसो गरे फाइदा हुँदो रहेछ, यसो गरे बेफाइदा हुँदो रहेछ भन्ने कुराको विचार गर्ने बाटो इतिहासले देखाउँछ। बितेका कुराकै यथावत सङ्कलन स्वरूप यो पुस्तक हो। यसमा वीरपुस्तकालयमा संग्रह भएका मध्ये वि.सं. १८७०-७२ सालका नेपाल-अंग्रेज युद्धसंम्बन्धी ४६ वटा चिट्ठीपत्रहरू परेका छन्, तिनताका नेपालराज्य कहाँसम्म फैलिएको थियो, कति गुमाउनु पर्‍यो, के गरेर गुम्य। बाकी राज्य के गरेर थामियो भन्ने कुरा तिनताकाका भारदारहरूले त्यस विषयमा लेखापढी गरेका यस्तै किसिमका चिट्ठीपत्रहरूको अध्ययनबाट खुल्दछ। इतिहास भनेको मन बहलाउनलाई उपन्यास जस्तो बनाई पढ्ने पढाउने चिज होइन। त्यो त कार्यकारणबाट विचार गर्नु पर्ने गम्भीर विषय हो। त्यसलाई जग बलियो पार्ने यस्तै किसिमका ऐतिहासिक सामग्री नै हुन।

श्री ५ युवराजाधिराजसरकारको यस विषयमा भएको उत्कट अभिलाषालाई बुझेर अध्यक्ष पं, श्रीबुद्धसागर पराजुलीज्यूका प्रेरणाले परिश्रमपूर्वक यथाशीघ्र ती चिट्ठीपत्रहरूको सम्पादन गरी प्रकाशनार्थ अध्यक्षज्यूमा प्रस्तुत गरेको हुँ। चिट्ठीपत्रहरूको परिचय अलि बढता खुलाएर लेखे हुने थियो भन्ने श्रीनिर्देशकज्यूको भनाइ थियो। तर मलाई धेरै अवकाश नभएकाले त्यसो गर्न सकिएन र संक्षिप्त परिचय सम्म दिन सकियो। केही चिठ्ठीपत्रहरूमा त संवत् छैनन् केवल तिथिमितिको मात्रै उल्लेख छ। त्यस्ता पत्रलाई घटना र तिथिमितिकै गणनाले संवत् पत्ता लाउन सकिन्थ्यो। त्यसो गर्न समय लाग्ने हुनाले संवत् नभएका चिठ्ठीपत्र जति परिशिष्टमा पारियो। कतिपय चिठ्ठीपत्र त प्रेसकापी तयार पार्न उतार्न नभ्याएर अरु कर्मचारीले हारगुहार गरिदिनु पर्‍यो। कारण मलाई नेपालको पञ्चाङ्ग तयार गर्ने काजमा सरकारले पञ्चाग विवेचकसमितिमा काज खटाएको थियो। यस पाली पनि यसपालीको पञ्चाग विवेचकसमितिका अध्यक्ष श्री बडागुरुज्यूबाट काजमा [illegible] काममा लगाइएकोले

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

[redacted] यो पुस्तक प्रकाशमा ल्याउनालाई प्रेसमा गइ प्रुफ हेर्न पनि मैले सकिन र सो काम सहायक पं० बाबुकृष्ण ढकालज्यूबाट भयो। यो पुस्तक **श्री ५ महाराजाधिराज सरकार** को ४७ सौं शुभ–जन्मोत्सवमा शुभ-कामनाको रुपमा प्रस्तुत हून पाएकोले मेरो परिश्रम सफल हुन गएबाट मेरा मनमा सन्तोषको लहर उर्लिरहेछ।

यस पुस्तकका प्रकाशनका निमित्त सहयोग गर्नु हुने पुस्तकालयका सहायक पण्डित ताराप्रसाद् लेखक ज्ञानरत्नलाई र विशेषगरी सहायक पं. बाबुकृष्ण ढकाल ज्यूलाइ मेरो हार्दिक धन्यवाद छ।

सम्पादक

वि सं. २०२३ ज्येष्ट २९ — **पं. शङ्करमान राजवंशी**

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

पत्रसूची

नेपाल र अंग्रेजको युध्द संबन्धी

पत्र			पृष्ठ
१	वि.सं. १८७०	वैशाखवदि ८ को अमरसिंह थापाको अर्जिपत्र	१
२	"	वैशाखवदि १२ को अमरसिंह थापाको अर्जिपत्र	४
३	"	वैशाखशुदि ५ को अमरसिंह थापाको पत्र	६
४	"	मार्गशुदि १ को रामदास थापाको पत्र	९
५	"	पौषवदि १४ को चन्द्रवीर कुवरको पत्र	१७
६	"	पौषशुदि २ को चामु वस्न्यात आदिको पत्र	२३
७	"	फाल्गुनवदि ३ को बमशाहका अर्जिपत्र	३३
८	"	चैत्रवदि ७ को रङ्गनाथ शर्माको पत्र	४०
९	"	चैत्रवदि ८ को रङ्गनाथ शर्माको पत्र	४५
१०	वि.सं. १८७१	ज्येष्ठशुदि ११ को विक्रम शाहीको पत्र	४९
११	"	आषाढशुदि ३ को बमशाहको पत्र	५३
१२	"	श्रावणशुदि ५ को महाराजको पत्र	५६
१३	"	आश्विनवदि ७ को गजवल वानियाँको पत्र	५८
१४	"	आश्विनशुदि ८ को बमशाहको अर्जिपत्र	६३
१५	"	कार्तिकवदि ८ को कृष्णानन्द र धनवीरको पत्र	६८
१६	"	कार्तिकशुदि १ को बमशाहको अर्जिपत्र	७०
१७	"	मार्गवदि ५ को धनवीर थापाको अर्जिपत्र	७२
१८	"	मार्गवदि १२ का रणदीपसिं वस्न्यातहरूको पत्र	७५
१९	"	पौषवदि १२ को रिपुमर्दन थापाको पत्र	८०

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

पत्र			पृष्ठ
२०	"	पौषवदि १४ को रिपुमर्दन थापाको पत्र	९१
२१	"	फाल्गुनवदि १३ को उजीरसिंह थापाहरूको अर्जिपत्र	९७
२२	वि.सं. १८७२	वैशाखवदि २ को जनरल भीमसेन थापाको पत्र	१०१
२३ (क)	"	वैशाखवदि ८ को धर्मराज खत्रीको पत्र	१०३
२३ (ख)	"	वैशाखशुदि १ को उजीरसिंह थापाको पत्र	१०७
२४	"	वैशाखशुदि १० को जितमानसिंह हरूको पत्र	१११
२५	"	वैशाखशुदि १५ को उजीरसिंह थापाको अर्जिपत्र	११३
२६	"	वैशाखशुदि १५ को उजीरसिंहहरूको पत्र	११६
२७	"	ज्येष्ठवदि ३ को रुद्रवीर शाहको पत्र	१२०
२८	"	ज्येष्ठवदि १३ को उजीरसिंहको पत्र	१२३
२९	"	ज्येष्ठ शुदि २ को जीतमानसिंह वस्नेतको पत्र	१२६
३०	"	ज्येष्ठशुदि ३ का टीकावल्लभको पत्र	१३०
३१	"	आषाढवदि ५ को गजबल वानियाँको पत्र	१३३
३२	"	श्रावणशुदि १२ को वमशाहहरूको पत्र	१३६
३३	"	श्रावणशुदि १२ को भक्तवीर थापाको पत्र	१४०
३४	"	भाद्रवदि ३० को उजीरसिंह थापाको पत्र	१४२
३५	"	मार्गशुदि २ को उजीरसिंह थापाको पत्र	१४९
३६	"	मार्गशुदिम १४ को उजीरसिंह थापाको पत्र	१५२
३७	"	माघशुदि ८ को उजीरसिंह थापाको पत्र	१५७
३८	"	फाल्गुनवदि ७ को उजीरसिंह थापाको पत्र	१६२
३९	"	फाल्गुनवदि ११ को उजीरसिंह थापाको पत्र	१६७
४०	"	फाल्गुनवदि १० को प्राणशाहहरूको अर्जिपत्र	१७२
४१	"	फाल्गुनशुदि ९ को उजीरसिंह थापाको पत्र	१७६

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

परिशिष्टको

४२ ··· ··· भाद्रशुदि ५ को हस्तदल शाहीको पत्र १७९
४३ ··· ··· आश्विनवदि ३ को सरोवरसिंह राणाको पत्र, १८२
४४ ··· ··· कार्तिकशुदि ६ को वलभद्र कुंवरहरूको पत्र १८४
४५ ··· ··· पौषवदि १० को उजीरसिंह थापाको पत्र १८८
४६ फाल्गुनशुदि १४ को रिपुमर्दन थापाको पत्र १९१
४७ ··· ··· चैत्रवदि १२ को उजीरसिंह थापाको पत्र १९४
४८ ··· ··· ··· जगत्सेर खत्रीको पत्र १९७

नेपाल र अंग्रेजको युद्ध संम्वन्धी पत्रमा उल्लिखित भारदारहरूको मुकाम (वसेको ठाऊँ).

भारदार	मुकाम	पत्रसंख्या
अमरसिंह थापा	पालपा	१. २. ३,
रामदास थापा	वागल	४
चन्द्रवीर कुंवर	नाहान	५
चामु वस्न्यात, वहादुर गुरूङ, हेमन्त खत्री गौरीदन्त शाही जयतखम्व थापा, रणसि अधिकारी	,,	६

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

भारदार	मुकाम	पत्रसंख्या
वमशाह	अलमोडा	७,११,१४,१६
रङ्गनाथ शर्मा	कचरवा	८,६
विक्रम शाही	राजपुर	१०
मणिराज	वुटवल	१२
गजवल वानियाँ	उपरदाङगडी	१३,३१
कृष्णानन्द खड्डुडी, धनवीर थापा,	श्रीनगर	१५
धनवीर थापा	,,	१७
रणदीप वस्न्याल, रेवन्त कुवर, वलभद्रकुवर,	चमुवा	१८
रिपुमर्दन थापा	श्रीनगर	१६. २०
उजीरसिंह थापा, वीरभञ्जन पाँडे दलकेशर पाँडे	पालपा	२१
भीमसेन थापा	काठमाडौं	२२
उजीरसिंह थापा, बीरभञ्जन पाँडे	पालपा श्रीनगर	२३ ख
धर्मराज खत्री	प्यूठाना सिकुवा डाडा	२३ क
जितमानसिंह वस्न्यात, वद्रीवाण शाही, जगदेव भडारी	सल्यान	२४,२६
उजीरसिंह थापा	पालपा श्रीनगर	२५,२८,३४ ३५,४५,४७
उजीरसिंथापा, प्रसादसिंह वस्नेत दलकेशर पाँडे	पालपा	२६
रुद्रवीर शाह	बैतडी	२७
टीकावल्लभ पाँडे, अकवर पाँडे जसिवन्त अधिकारी, धनराज अधिकारी वीरभद्र राउत	स्युगडी	३०

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

भारादार	मुकाम	पत्रसंख्या
बमशाह, बखतबार सिंह, रणदोप बस्न्यात, अजमर पंथ, चामु भण्डारी, अंगदसिंह, रिपुमर्दन थापा	बैतडी	३२
भक्तबीर थापा	धनकुटा	३३
रणध्वज थापा	डोटी	३४
उजीरसिंह थापा	नुवाकोट गडो मणिको दोभान	३६,३७,३८,४१,
"	प्यूठान चलिचलाउ दोभान	३९
प्राणशाह, वखतवारसिंह थापा, रणवीरसिंह थापा, दलभञ्जन पाँडे	मकवानपुर गडी	४०
हस्तदल शाही	डोटी	४२
सरोवरसिंह गना	चैनपुर	४३
वलभद्र कुंवर, रिपुमर्दन थापा, चन्द्रवीर थापा, नाथुमाझो, चामु वस्न्यात, गजसिंह थापा, दलजित कुंवर, दयाराम खडका	नालापानी	४४
रिपुमर्दन थापा	बैतडी	४६
जगत्सेर खत्री	ठिडफु	४८

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

यसमा परेका केही चिट्ठीपत्र संशोधनमण्डलतर्फबाट पूर्णिमा पत्रिकामा प्रकाशित भएका छन्। तिनको परिचय—

पत्रसंख्या	परिचयपत्र	पूर्णिमाको अङ्क--पृष्ट
४	वि. सं. १८७० मार्गशुदि १ को रामदास थापाको पत्र	अं. ६ पृ ४८--५३
१४	वि.सं. १८७१ आश्विनशुदि ८ को बमशाहको अर्जिपत्र	अं, ५ पृ ५४–५६
१५	" कार्तिकवदि ८ को कृष्णानन्द, धनवीरको पत्र	अ. ४ पृ ६५–६७
१७	" मार्गवदि ५ को धनवीर थापाको अर्जिपत्र	अ. ४ पृ ७०–७१
१८	" मार्गवदि १२ को रणदीप बस्नेतहरूको पत्र	अं. ४ पृ ७२–७५
१९	" पौषवदि १२ को रिपुमर्दन थापाका पत्र	अं. ३ पृ ६६--७२
२०	" पौषवदि १४ को रिपुमर्दन थापाको पत्र	अं. ४ पृ ७५-७८
३८	वि. सं. १८७२ फाल्गुनवदि ७ को उजीरसिंह थापाको पत्र	अ. ६ पृ ६८—७५
४४	कार्तिकशुदि ६ को वलभद्रकुवरहरूको पत्र	अ. ४ पृ ६८—७८

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

वि. सं. १८७० वैशाख वदि ८ को अमरसिंह थापाको अर्जिपत्र

पत्रसंख्या	नाप	खामसंख्या
१	लम्वाई २० अंगुल (१५ ईञ्च)	२०३
	चौडाई १७ अंगुल (१२¾ ईञ्च)	

अमरसिंह थापाले पालपाबाट श्री ५ गीर्वाणयुद्धविक्रम शाहलाई लेखेको पत्र। यसमा सीमाना संबन्धी कुरा छ। पत्रको शिर काटिएको छ।

अर्जि ... ...

(१) उप्रान्त वैशाष वदि २।४ का दिन लेषियाका कृपापत्र २ ए
वदि ५।७ का दिन आइपुग्यो सिवानाका वात नचलि वसिर–
(२) हनुपर्दा अमिन अगुतायैको हुदो हो अब ... ... पुग्नु भया पछि
सिवानाका वात चल्नन् लाउन्याले कै येक तरह लगा
(३) ई राष्याछन् तपनि अंगरेज अमिन भै आयाको छ सेहा श्रेस्ता
वाहि अघि सारि कुरा गर्दा केहि छोडि बुझन्या डवल् आ–
(४) यो भन्या निहोरा उन्माथि राषि थोर बहुत छोडि रफा गर्नु
नमिल्दा मान्छका कुरा पछि लाग्यो भन्या आफुले मात्रै स–
(५) हि हवैन तिमि र ... ... ले ठहरायाको अमिनको आसय वुझि
विन्ति गरि पठाउनु सुरविरसेनलाई अघि पनि हाम्रै षै–
(६) रषादि कुरा वोलछन् भंना निमित्त राजाले हाम्रै पच्छ लायाका
हुन् अरुले दस् तरह वोल्याको र तिनले येक वात •

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(७) वोल्याको ढेरै फरक हुन्या छ तिन्लाई डाकि हाम्रो वन्न्या सप्रन्या कुरा वोल्याउन्या र लेषाइलिन्या काम गर भनि म –

(८) र्जि आयेछ अर्थ वुझि सिर चह्लान्या सेहा सिरिस्ता अघि सारि कुरा गर्दा केहि छोडि बुझन्या डवल् आयो भन्या निहोरा

(९) उन्माथि राषि थोरो वहुत छोडी रफा गर्नु भनि र्मजि आयाका अर्थलाई दोहरा चौधरि महतु जानकार राषि सेहा

(१०) सिरिस्तै सितको काम गर्‍यो भन्या थोरावातमा तक्रार वढाउनु निको छैन हुकुम वमोजिम सहिलहि मिल्या नमिल्याको

(११) हेरि सिवानाको रफा गर्न्या काम गरियेला घटिया मान्छका कुरा पछि लागि नचाहिन्या विसिरिस्ताका वात गरि भि –

(१२) चि तक्रार वढाउन्या काम गर्‍यो भन्या विन्ति गर्न्या कुरा हजुरमा र आटन्या कुरा ··· ··· का र मेरा सल्लाहै सितका का–

(१३) म गरौंला सुरविरसेन अघि पनि हाम्रै षैर षाहि कुरा षोल्थ्या आज पनि तिन्लाई डाकि हाम्रो वन्न्या सप्रन्या कुरा

(१४) वोलाउन्या र लेषाइ लिन्या काम गर भनि मर्जि आयाका अर्थलाई महादेव पाध्याले अबश्य चिन्हिसक्या १६ ह् –

(१५) जार पालपालि तयार हुन्या छन् भनि लेष्ता ईन्को क्या डवल छ भनि गोरषपुर पठायाका मानिसले ल्याया

(१६) का षवरको बिसेद र करविरसेनले मलाई लेष्याको चिठि अघि चह्लाइ पठायाको हो जर्नैलकाजिहेरूले विन्ति ग–

(१७) न्या हुन् ञाहा सुरविरसेनथैं पनि उन्लाई वक्स्याका रुपैयामा सय येक वाकि रह्याको थियो येकोहोरै मागि पठाउथ्या

(१८) रुपैया दिन्या निहु गरि जा क्या डवल रहेंछ बुझि आ भनि ५० रूपैया दि रहन्या ज्मादारलाई पठायाको हो अघि ञाहि‑ो भला

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(१९) कुसारि सोध्याछन् पछि र कलकत्ताबाट सिवानाका कामलाई फिरंगी आयो भन्छन् कसो हो भनि सोध्याछन् न—

(२०) च्रवलमा आयो भन्दा षवर आईरहेछ हाम्रा तर्फका काजि सरदार वुटवल् गै वसि रह्याछन् भेट भया पछि थाहा हो –

(२१) ला वरू ञाहा कोहि आउन्या जान्याले केहि कुरा ल्यायाको भया सोध्यास् भनि जर्नैलको आज्ञा भयाको छ भनि ज्मा—

(२२) द्वारले भन्दा पालपालिसंग भेट हुन्या भया परलोगमा होला येहलोगमा त षल्को मात्रै हालियेन विदा वादी भै –

(२३) आयाको छु साधसिवाधका कुरामा पालपालि अघि सन्या भन्या ... मोष्यको हुकुम नभेया जर्नैलको आज्ञा

(२४) आवस् म गै जवापसाल गरुला आजकाल थोरो बेराम छ चिठि लेषन सक्तिन जर्नैलथै येसै विन्ति गऱ्यास् भंनु—

(२५) हुंथ्यो साथमा पनि भित्र्यानि येउटा भात पकाउन्या वाभन् ४।५ जना केटाकेटि मात्रै छन् अरु कोही रहे छनू भ–

(२६) न्न आयोथ्या अमिनसित भेट भै कस्ता कुरा हुनछन् चाहिया भन्या हजूरमा विन्ति गरि पठाई तिनूलाई झिकाइ प–

(२७) ठाउला भन्याको हो आज र मर्जि आउने वित्तिकै! अघि जान्या रत्न्या ज्मादारलाई पठाञाँ आजकाह्ल त आरा–

(२८) म छं भन्दा सुनिन्छ येस्को निधो भोलि विन्ति गरि पठाउला विज्ञसु किमधिक ईति सम्वत् १८७० साल मिति

(२९) वैसाषवदि ८ रोज ६ मोकाम पाल्पा श्रीनगर शुभम

इत सेवक अमरसिहथापाको कोटि कुर्नीस वन्दगि सलाम सलाम सलाम शुभम

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

वि. सं. १८७० वैशाखवदि १२ को अमरसिंह थापाको अर्जिपत्र

पत्रसंख्या	नाप	खामसंख्या
२	लम्बाई १७.३ अंगुल (१३ ईञ्च) चौडाई १३ अंगुल (६ ३/४ ईञ्च)	३६२

अमरसिंह थापाले पालपाबाट श्री ५ गीर्वाणयुद्धविक्रमशाहलाई लेखेको पत्र । यसमा अमिन्सित तक्रारी जग्गाको कुरा मिलाउने विषय छ । पत्रको शिर काटिएको छ

अर्जि ....

(१) उप्रान्त वैसाष वदि ४।७ का दिन लेषियाको कृपापत्र २ ये वदि ८।११ का दिन आइपुग्यो अमिन अलिक् लोभि डवलको छ माझिला ··· का चि–

(२) ठिमा पनि लेषनु भयाको थियो ··· ··· को र अमिनको भेट भया पछि मुनासिव केहि दिन्या कुरा गरि अमिनको चित्त भरिदिया पछि मिल्दै पाठ

(३) गर्ला आफ्ना तर्फवाट पनि वात पूरो पारि जिभ्रो वचाई तक्रारि जगामा केहि सहि लहि रफा हुन्या काम गर्नु हाम्रो वन्या सप्रत्या आपना

(४) चित्तले तज्विज गरि ··· ··· लाई लैषतै रहनु भनि मर्जि आयेछ अर्थ वुझि सिरचह्लाञा अघि तिनाउका तिरमा पाल षडा गरि अमिन सितभे–

(५) ट गरियो भोलिवेर उस्का डेरामा गञाँ आइतवार वुटवलिका पक्का हवेलीमा आयो अमिन पनि मुन्सि पनि वढियै आदमि रह्याछन् के–

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(६) हि दि. लि. हात होला भन्या कै लागुछ तिम्रा सर्कारको अम्वल भया पछि नवाफका सर्कारमा पैसा तिन्याका जगाका कागजपत्र गोरषपुरका जज्

(७) कलटरले पठाइ राष्या छन् भन्छ भोलि सोमवारदेषि मट्ुका भडार षज-निको रोवकारि हुन्छ भनि······बाट हजूरमा षत् र जनैल काजी

(८) लाई चिठि लेषनु भयाको रहेछ मलाई लेष्याका चिठिका बिजनिस समेत चह्नाइ पठायाकोछ जाहर होला तिम्रा सर्कारको अ–

(९) म्वल भया पछि नवापका सर्कारमा पैसा तिन्याका कागजपत्र गोरषपुरका जज् कलटरले पठायाका छन भंछ भनि लेष्याको र–

(१०) हेछ हामिले येस्तो गरि दिन्थ्यौं भनि भगौडाहेरुबाट लेषपह्न गरि ल्याया-को होला त पनि भगौडा अधिसऱ्या भन्या पालपालिका पु—

(११) र्षा सुरविरसेन ञाहा छदैछन् म जोरिई जवापसाल गरुला भनि लेषि रा-ष्या छन् न इनैलाई जोरिदिनु पर्ला······ले पनि अमिन मु—

(१२) न्सि थोडा बहुत हात आयाका छन् भनि लेषनु भयाको छ त वडोई कुरा गर्ला भन्या जस्तो पनि लाग्दैन अव कुराका हानि चल्या

(१३) जस्ता कुराका हानि हुनन्······पनि चुक्नु हुन्या छैन आफुले बुझयाको म पनि लेषतै रहुला······ले हजाररुपैया तोसाषानावाट

(१४) वक्स्याका कुचको तयारि गर्दा र व ट षर्चमा सकियो हजार रुपैया सुव्वा रुद्रविर साहिका नाउमा तनुषाह भयाको हो । हाति विक्रिका रू—

(१५) पैयाको यघार सयका छिट् सर्कारमा चह्नाइ पठाञां अरू आमदनि छैन भनि तनुषाहको मोहर फिराई दियाछन् षर्चलाई कठि—

(१६) न भयो ४।५ सय रूपैया पठाइ दिनु होला भनि लेषनु भयाको रहेछ र गुरू ग्याका सलामि मध्ये हजार रुपैया ञाहा थियो ४ सय

(१७) रुपैया पठाइ दिञाँथ्यां बाकि ताहियाट सधाई दिया वढिया होला भनि लेषनु भयाको रहेछ काममा पावलाग्नु भयाको छ

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(१८) हजार रुपैया पुऱ्याई देउ भनि मर्जिभया गुरुंग्याका सलामि मध्ये हजार रुपैया देउ भन्या म्रेरा नाउमा तनुषाहको मोहर वक्सि

(१९) पठाया ४ सय गैरह्या छन् वाकि ६ रह्याका ६ सय पनि पुऱ्याइ दिउला विषुज्ञ किमधिक इति सम्वत् १८७० साल मिति बैसाष व—

(२०) दि १२ रोज ३ मोकाम पालुपा श्रीनगर शुभम्

ईत सेवक अमरसिंह थापाको कोटि कुर्नीस बन्दगि सलाम सलाम सलाम शुभम्

वि. सं. १८७० वैशाखशुदि ५ को अमरसिंह थापाको पत्र

पत्रसंख्या	नाप	खामसंख्या
३	लम्बाई १५·४ अंगुल (११$\frac{१}{५}$ ईञ्च) चौडाई ११ अंगुल (८$\frac{१}{४}$ ईञ्च)	२५१

अमरसिंह थापाले भीमसेन थापा र रणध्वज थापालाई पालपावाट लेखेको पत्र यसमा साँध सिमानाको कुरा जानेकालाई जागिरमा भर्ना गर्ने विषयको कुरा छ। पत्रको शिर काटिएको छ।

(१) स्वस्ति श्रीसर्वोपमा योग्येत्यादिराजभारासामर्थ चिरंजीव श्रीभीमसेन थापा चिरं

(२) जीव श्रीरणध्वज थापाके ईत श्रीअमरसिह थापाकस्य शुभासिष् पूर्वक पत्रमिदं

(३) ञाहा कुशल ताहा कुशल चाहिये आगे ञाहाको समाचार भलोछ उप्रान्त तिनह-

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(४) हजार रुपैया पठाई दिनुहोला भनि···ले लेषृता पठाइ दिञा भनिअस्ति लेष्याको

(५) हो उस्मा पर्मिट्हेरु तार्दा २ सय रुपैया घट्याका रह्याछन् अठ्ठाईस सय ञाहां

(६) वाट र २सय मनिराजका नाउमा तनुषाह गरि पठायाको हो,अट्ठाईस्सय बुझि

(७)लिनु भयेछ मनिराजले पनि रूपैया तयार छन्,जैह्ले लिनु होला तैह्ले दिउँला भने

(८) छ......लै लेष्याका चिठीको विजनिस्को पठायाको छ हेरि बुझौला, राम नेवाजका

(९) नोगोई अघि देषिको पुरानिञा हों वात व्यवस्ता सवै जान्दछन् पोंर सम्म फिरं-

(१०) गिकै अम्वलमा थियो. मलाई मर्जि भया आउछु भनि वारंवार लेषि पठाउँदा आ-

(११) भन्याको हों आफ्ना दाज्यू भाइं सवै फिरंगिकै अम्बलमा छन् आफु मात्रै आ-

(१२) याकों थियो ग्रहण नुहाउन र ञाहाँका कामका उसले माघैमा म उठि आ-

(१३) उदा उसै रहन गयाको हो हिजो आज ई कुरा पर्दा हाम्रा तर्फ भै-वढिया न्न

(१४) हसित बोलेछ··········· ले पनि मनिराजसित वसि जागिर गाउंकों दस्कत् लेषि प-

(१५) ठायाको रहेछ दोसिवानाको सवैवात विवस्ता जान्याको छ. तेस्रलाई जागिर

(१६) दि विरिन्या छैन पछि पर्ज्यन्तलाई पनि वढियै हुन्या छ मेरो दस्कत् गरि पठा

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(१७) ई दिञाँ दस्कत्कों नक्कल पठायाकों छ हजूरमा विंतिं गरि यसै माफिक.

(१८) जागिरको मोहर गराई पठाइ दिया बढिया होला विनायकपूरका तर्फ तिर र •

(१९) कागत् पत्र जानकार अघिदेषि तैयारै हुनाले सोधपुछ गर्न्या र लेषपह्र

(२०) गर्न्यां काम चाँडै भयो स्युराज तर्फ मात्रै ४३ साल देषि ५५ साल सम्म मामिल—

(२१) त्मा येति येति पैसा दियाको हो भनि वाँसिका तर्फको कानो-गोंइले लेषि दि—

(२२) याको रहेछ स्युराजका चौधरी जानकाह्र रूलाई सोद्धा मामिलत् होईन

(२३) भेटघाट हुंदा ससौंगाद दियाको हो भन्या यस कुरामा मिल्न्या डवल् गर्दै-

(२४) न भनि सर्दार जगदेव भंडारिले चिठी लेष्याको रहेछ र येस्को प्रत्युत्तरमा

(२५) त्यो हाम्रा सरकारमा थाहा छैन हामि पनि जान्दौंन ताहाँ षान्या सुब्वा फौज—

(२६) दारहेरूले पनि कसैले दिदा रह्याछन् षामोदका ह—

(२७) जूरमा थाँहा नभयाको सुवा फौजदारहरूले आपना तर्फबाट भेटघाट स-

(२८) र श्रेष्टाचार गर्‍याको कवोलिन्या छैन कुरा समाया येस्तै पाठको जवापसा—

(२९) ल गर्नु भनि जगदेव भंडारिलाई लेखिपठाञां त्रिजानिस पठायाको छ पुग्ला। ईति सम्वत् १८७० साल मिति वैसाष सुदि ५ रोज ४ मुकाम पालापा श्रीनगर शुभम्

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

वि. सं. १८७० मार्गशुदि १ को
रामदास थापाको पत्र

पत्रसंख्या	नाप	धामसख्या
४	लम्बाइ २२.३ अङ्गुल(१६ ३/४ इञ्च) चौडाइ २१.६ अङ्गुल (१६१/४ इञ्च)	३४८

रामदास थापाले जर्नेल अमरसिंह थापालाई बागलबाट लेखेको पत्र यसमा अग्रेज अकृरलोनी संग भेटघाट गरेको कुरा छ। पत्रको शिर काटिएको छ।

(१) स्वस्ति श्री सर्वोपमा योग्येत्यादिसकलगुणागरीष्ट राजभारासामर्थ सकल मंगलालयकोटिकल्याणचिरंजिवि श्रीजर्नेल भाई अमरसिंह थापाकेषु इत श्रीअमरसिंह थापाकस्य शुभाशीष श्रीरामदास था–

(२) पाको साष्टांगसेवा पूर्वकपत्रमिदं त्राहा कुशल ताहा कुशल चाहिंये आगे त्रा– हाको समाचार भलो छ उप्रान्त लुनिअपत्तरसंग भेट गर्न भनि हामि वागलवाट उठि सुगाठोर आईपुग्यासम्मको विस्तार अघि ले—

(३) षिपठायाको हो पुगि. मालुम भयो हो कार्तिकका २५ दिन जाँदा सोमवार सुगाठोरदेषि उठि वघाटमा गै वस्युँ मंगलवारका दीन टक्सारमा पुगि– न्युँ उसै दीन लुनिअपत्तर पनि पंजोरमा आई पुगेछ लुनिअषत्तर स–

(४) मेत् ६ जना साहेव लुध्यानाबाट पंजोरसम्म आयाका रह्याछन् लुनिअषत्तर संग गयाका हाम्रा वकिल जमादार रामचन्द्र षतृ निहाल् गिरिलाई हामि टक्सार पुग्दाका दोन उ २ जनालाई अगाडी हामि

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(५) छेउ पठायो उन्हेरू आईन वघाटको अस्वल टक्सार देषि कच्चा १ कोसका बीचमा…१…को स्थान रहेछ उसै जगामा भेट गर्नु हामि एनाबाट आ-उछौं उताबाट काजीले आउन्या काम् गर्नु भनि पठा —

(६) याको छ भनि भन्या कुरा गऱ्या २७ दीन जादा बुधवार कौन् वेलामा आउछ कस्ता डवल संग आउछ त्यो पनि बुझ्नु चाँडै आयो भन्या उसकै साथमा आउनु भनि सर्दार निर्भयसिं थापा कृष्णा मुंसिलाई

(७) पठाऱ्‍युँ उन्हेरू वाहा पुग्निवित्तिकै तयार भयेछ अगाडी मुन्सि वर्गत्-अलीषाँलाई हाम्रा डेरामा पठायों लगतै आफु लुनिअषत्तर पनि ३ साहेव कंपनी असवाप डेरा दंडा सबै पंजोरमा थामी आफ्नु

(८) छोरा अषत्तरलुनि कप्तान भोरसाहेब २ र ६ हात्ति १० घोडा र आफ्ना टहलुवा चाकर चप्रासिमात्र लि…१…का स्थानमा आयो सिपाहि भन्या १ पनि ली आयेन…१…का स्थानदेषि ५ कोस् पँ —

(९) जोरमा उस्को डेरा थियो४ कोस वुढों उ आयो टक्सारदेषि कच्चा कोस-१ एताबाट हामि गऱ्‍युँ उसूले साथमा सिपाहि कत्ति ल्यायाको नदेष्दा हामिले पनि उपर भारादर कुंपनी लस्कर सवै डे—

(१०) रामा थामी. रामदास थापा. अर्जुन् थापा. लछविर साही काजि रेवन्त कुवर समेत् सय छविस् सिपाहि साथ ली …१…वा स्थानमा गै हाम्रो र-लुनिअषत्तरको भेट मुलाकात् भयो. पैह्लें भे–

(११) ट हुदामा भन्या लिन्या दिन्या कुरामा लुनिअषत्तरले पनि हामिलाइ केहि दियेन उस्लाई हामिले पनि केहि दिऱ्‍युँन. उसै मिल्न्या काम भयो कुरा कहानी हुदामा गोर्षा अंगरेजको अघि

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(१२) देषिको दोस्ति हो. अंगरेजको दोस्ति राषना निमित्त्य अघि पनि रामपुरको नवाप गुलाम महमदषाँ र उजेरलीले तन्यानिमा वसि. अंगरेजसँग हंगामा गर्छौं ओतन् देउ भन्न आउदा

(१३) अगरेजसँगको दोस्ति जानि उन्लाई वस्न दियेन थिञुँ फकिर वकस्लाई हानि धपाई दिञाथिञुँ आज मंडलाह भटौलिमा पनि सर्कारका मर्जिले तक्रार गऱ्यौन छोडिदिंञुँ तिमिले पनि दोस्ति

(१४) समभन्या हो भन्या कुरा हामीले गर्दा इ२ जगा अधि गोर्षाको अम्वल भैइ गोर्षले षाई चर्चि आयाको भया हामी पनि क्रार गर्न्या थिञुँन. तिमिले हाम्रो अम्वल भयाको जगाको हो भनि हा-

(१५) मिलाई लेष्ता सोधन्या सहि गर्न्या कुरा हामीले कतियेक् गऱ्यौं इ २ जगाको साल् गोर्षले षायाको कत्ति सहि नहुदा तक्रार गरोयाको हो राईले भटौलिका १२गाउमा ८ गाउको

(१६) साल षायाको रहेछ ४ गाउको साल् भन्या २ साल् लगायत कैह्ले षायाको रहेनछ हामिले निसापैका कुरा गऱ्याको छ एसमा अनचित्त गर्न्या दोस्तिमा फरक समभन्या काम गर्नु पर्दै-

(१७) न तिम्रो हाम्रो भेट् मुलाकात् जति भयो त गोर्षा अंगरेजको दोस्ति वढन्या काम् भयो भन्न्याकुरा गऱ्यो सतरुद्रावारका पारक राजा रजौटा र भगौटाहेरू छोटा बुद्धि भयाका अंगरेज रणजि-

(१८) तसिं २ मा एकाले गोर्षासग हंगामा गर्न्या कुराको थोरो संथा चलायो भन्या उत्ति कुरामा अस्मानपुगि गढकुमाउ सम्मको दावा र ाषि हंगामा षडा गर्न तयार हुन्या एस्ता उ अंगरेजले

(१९) भन्या अघी माटकलपूसाहेब लाहोरमा पुगि रणजीतसिंसित भेट गरी आयाको पछि लुनिअषत्तरले वाहा गै रणजितसिंसंग पनि संसारचन्दसंग पनि भेट गरी आयाको रामसरणसंग भन्या

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(२०) बारंवार भेट भयाको हामिले पनि भेट मुलाकात मात्र गरी उपर्कुरा केहि नगरीकन फिर्दामा भन्या दुष्ट राजा र भगौडाहेरू अंगरेजको र गोर्षाको भेटमुलाकात भयो त कौन वडो वात भ–

(२१) यो हामीसंग पनि अंगरेजले भेट गर्दैछ भनि हंगामाका कुराको जिगर गर्नु नछोड्न्या अभीन्तरको कुरा आफुले उन्संग षोलनु नहुन्या हुदा गोर्षा अंगरेजको एक रहेंछ दोस्तिमा तफा—

(२२) वत् पार्न सकिन्या रहेनछ, भन्या बोध दुष्ट राजाहरूलाई पार्न्या हो भन्न्या कुराको लुनिअषत्तरको र हाम्रो सल्लाह भै पगरो बदल् गर्न्या हो भनि ठहराई लुनिअषत्तरको छोरा अषत्तर–

(२३) लुनि-ो र रामदास थापा अर्जुन थापा २ मा एकाको पगरो बदल् गर्न्या हो भन्न्या कुरा भया अर्जुन थापासंग भन्या उमेर नमिलन्या भयो र रामदास थापाको र लुनिअ–

(२४) अषत्तरको छोरा अषत्तरलुनिको मित्यारी गराउन्या काम भयो उ२को बदला वदलिमा १ पगरी १ दोसाला १ थान किषाप् १ पगरी मा वाधन्या जडाउको सिर्पेच् दोपटा १ थान बनारसो

(२५) अतलस् १अरुमाल २ अश्रर्पि एति रामदास थापालाई उसले दियों १ पगरी १ दोसाला १ थान् क्रिषाप् १ थान् कोचीन १ थान् मल्मल् २ अश्रर्पि १ ताजी घोडा रामदास थापाले उस्

(२२) लाई दियो १असर्पि राषि रामदाम थापाले लुनिअषत्तरको सलाम गऱ्यो लुनीअषत्तरको छोरा अषत्तरलुनिले १ असर्पि हातमा लि सलाम गर्नालाई मैंलें कसो गर्न्या हो भनि मुन–'

(२७) सिबर्गंत् अल्लिषाँसंगे सल्लाह गर्दा अंगरेजले नजर राषि आजसम्म कसैलाई सलाम गऱ्याको छैन सलाम गर्न्या भया कर्नेलकै सल्ला मागर भन्न्या कुरा वर्गुंत् अल्लिषाँले गर्दा

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(२८) अपत्तरलुनि उठि एक असर्पि राषि लुनिअषत्तरको सलाम गर्न्या वेलामा यस् कुरामा मेरो चित्त वुझेन अंजोग्य कुरा गर्नु छैन काजीका वेटाले मेरो सलाम गर्‍यापछि हा–

(२९) म्रा वेटाले काजीको सलाम गर्न्या जोग्यहो ,काजीको सलाम गर भन्न्या कुरा लुनिअषत्तरले भन्दा १ असर्पि राषि अषत्तरलुनिले मेरो सलाम गर्‍यो एतिकाम भया पछि ३ सर्वांग

(३०) १ जीउदो कस्तुरा ६ विना २१ चाषुरा एति सौगाद भनिकन लुनि– अषत्तरलाई हामीले दिञ्‌ु गोर्षा अंगरेज दुवै सर्कारका दस्मन् हरुको दील घट्न्या दोस्त दील बढ हुन्या र गोर्षा

(३१) अंगरेजको दोवर्दोस्ति वढन्या सवुजो सरसी हुन्या काम भयो भन्न्या कुरा गर्‍यो वाहा पछि उपनि आफ्नु डेरा पंजोरमा गयो हामि पनि डेरामा आञुं २७ दीन जाँदा भेट् गर्न नगया–

(३२) का भारादारहरुलाई भोलिपल्ट २८ दीन जादा भेट् गर्नु पठाञुं हजार १२ सय सिपाहि साथमा ली पंजोरमा गै भेट गरी आया लुनिअषतरले जति गोर्षाका भारादार त्याहा भेट्‌मा

(३३) आयाका छन् उ सवैलाई दिन भनि षिलत् तयार गर्‍याको रहेछ सो कुरा वर्गत्अलीले हामिसँग गर्दा षिलत् हामि लिन्या छौन हामिलाई दोस्ति रहन्या काम भया हुन्छ भन्न्या

(३४) कुरागरी मैले षिल्लत नलिदा उपर्भारादारलाई पनि षिल्लत दियंन भक्ति थापालाई मात्र उनले पनि सौगाद ढेरै लग्याको रहेछ र १ पगरी १ दोसाला १ थानकिंषाप् १ थान् मल्–

(३५) मल् दियेछ हामिले पनि पंजोरमा रह्याका साहेंवहरुलाई केहि दिन्या हो भनि ४ घोडा पहाडी गुठ पठाई दिञुं एस बषत् यो अंगरेज गोर्षादिपि वहुत षुसि गयो जगा

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(३६) सिल्यो भनिकन र उपर्कुराले भन्या होईन कति अर्थले भन्या अघि···२ सतरुद्राका विचका सीषहरुस ंग। रणजीतसिले पैसा लीन्थ्यो अरु पनि सतरुद्रा ···२··· का

(३७) विचमा लाषौंको मुलुक कति एक किल्ला रणजीतसिंको अस्मल छंदैछ रणजीतसिलाई पैसा भर्नु पऱ्याको सहन नसकि पटेला गैरह सीवले हाम्रो रच्या गर्न आउ तिमि

(३८) लाई लैजान्छौं भन्दा लुतिअषत्तर लुध्यानामा आई वस्याको छ हुकुम उस्को फिऱ्याको छत पनि लुध्याना जौन जगामा किल्ला हानि वस्याको छ उ जगा भागलिको र

(३९) हेछ पैल्हें साल ३ लाष रुपैया भागसिलाई दियोथ्यो अरु पनि ३।३ हजार रुपैया सालिन्ना उसलाई दिदैछ वजार भन्याको १ जगा पत रोयाको रहेछ उसमा सालीन्ना

(४०) ३।३ सय रुपैया तारो वजार राष्याको छ एस गीर्दका राजा र सीष हेरुलाई सलुकका पाठस ंग भन्या सवै काम कुरा गर्न पाउछ नजराना भनि दियाका रुपैया षाटै छ त

(४१) पनि जोरस ंग कावु गर्न पैसा भरी लिन कसैस ंग सक्याको थियेन मंडला–हमा ह्रामीले सीषलाइ ज्रिति अत्याई आफुले गर्न पऱ्या कुरा गोर्षा–वाट भयो भन्न्या कुराले र गो–

(४२) र्षासिग तम्रा जोरले भन्या सक्न्या रहेनछौं मंडलाहमा सक्यौन ५ पटक जाइलाग्यौ गोर्षाको मुर्चा उठाउनु सकेउन आफु हट्टि ऐ आयौ गोर्षास ंग भेट मुलाकाट् गरीकन जगा–

(४३) मैले थाम्या भनि सिहलाइ भन्न ठाउ पाउदा र वषतपर अढाउ भन्या सिंहहरूलाइ अढ्यान्न हुन्या काम हुन जादा षुसि हुन गैरहेछ अघि हामि कांगडामा जादा राजा

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(४४) हरूसंग घा गरी गञ्, किल्ला काँगडा घेरी तंग पारी गालि रानि रनिवास निकास्लाइ ११ दीनको भाका मागी ··· ३ ··· पत्र लेषि दिदा ११ दिनको भाका दिदा अघि

(४५) रानि रनिवास असवाप् निकासि पछि संसारचन्द आफु किल्लामा किल्लेदार राषि रातमा निस्कि सिंह ल्याउदा पछाडिका राजाहरू पनि उतै मिलन गया हंडुरको ना–

(४६) ला जेडन्यागढ पनि घेरीन गया र कागडाको काज पुग्याको छैन दाईया रह्याको छ उस् बखत्मा पछाडि सुद्ध नगरी हुन्या भयेन र फौज हट्टि पछाडिको हगमा मे–

(४७) टि आफ्नु पक्को हुन्या बन्दोबस्त गरीयो. अब काज गर्नालाई तिमि क्या सल्लाह दिन्छौ भन्दा हिजो राजा र ससारचन्द मात्र हुदा तिम्रो कागडाको काज पुगेन आज सि–

(४८) ष संसारचन्द एक भै रह्याछन् सिंहको वल षजना ढेर छ तिमिहरूले मात्र मारी तरी काज गर्दा भारी पर्नं जाला हमिले लाहोरमा चढाई गर्दा काज गऱ्या सरल हों –

(४९) ला आपना जोर गमले काज गर्छौ भन्या पाहाडमा जाहासम्मको काज गर्छौ गर मद्दत्का अर्थलाईं हामि सिषलाई पनि दिन्या छौंन तिमिहरूलाई पनि दि–

(५०) न्या छौंन भन्या कुरा गऱ्यो सवै कुरा एकै वषत् षोलिकन गर्न उस्संग नहुन्या तेति सम्मको कुरा राषेछ अब प्रान्त वषत् माफिक्को आहा एससंग

(५१) गऱ्या कुरा गरी ताहा लेषन्या कुरा लेषि पटाउला. दिल्ली त्राल– वैद्य गजपति राई पनि आई रह्याछन् अटक्मा मुर्चा लाग्याका वेलामा कास्मेरको वंडा गरी षान्या कुरामा पनि

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(५२) गऱ्यो थ्यो पगरी वदल्को कुरा पनि गऱ्यो थ्यो अटक्का लडाई जित्या पछि ई कुरा केही गरेन आफुले वोल्याकों आफुले गर्न्या हो हामिले गरी हुन्या हांईन भन्न आया विदा देउ

(५३) दरवार जान्छु भनि वारंबार भन्दछन् तिन्लाई लाहोरै थाम्नु झिक्न्या काम गर्नु छैन भनि हामिलाई सर्कारबाट र्मजि आयाको हुनाले विदा दिन सकीञुँन ञहि बस्याका छन् स–

(५४) कांरमा विन्ति गरी पठायाको छ जों र्मजि आवला सोहि बमोजिम गरौंला संबत् १८७० साल मार्ग सीर शुदि १ रोज ३ मुकाम वागल् शुभम

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

वि. सं. १८७० पौष वदि १४ को
चन्द्रवीर कुंवरको पत्र

पत्रसंख्या	नाप	खामसंख्या
५	लम्बाई २८ अङ्गुल (२१ इञ्च)	१६६
	चौडाइ १०.७ अङ्गुल (८ इञ्च)	

चन्द्रवीर कुंवरले नाहानबाट जनरल भिमसेन थापा र काजी रण-ध्वज थापालाई लेखेयौ पत्र। यसमा मंडल घोरा टिप्पा गणेशमा अंग्रेजले हमला गर्दा लडाई गरी हटाइ पठाएको कुरो छ।

श्री दुर्गा सहाय
श्री गौरष १
श्री गणेश २
श्री बान गंगा ३
श्री ईश्वर ४

(१) स्वस्तिश्री सर्वोपमा योग्येत्यादि सकलगुणगरिष्ट राजभारा सामर्थ श्रीजर्नैल भीमसेन थापा श्री—

(२) काजीरणध्वज थापाकेषु ईत श्रीचन्द्रवीर कुवरकस्य आसिषः पुर्वक पत्रमिदं ञाहा कुशल

(३) ताहा कुसल मंगलसै हमारो उधार होला आगे ञाहाको समाचार भलो छ उप्रान्तः कपता —

(४) न् भक्तिथापाले आफुले र आफ्ना पलटन्ले मंडलामा षुवि गर्‍याको देस देस मा ढ़ेर

(५) ढेरै तारिफ गयाकों सर्कारमा जाहार गराउनान् सर्कारबाट मस-रियार दुला क्सौले हुँ

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(६) कुरा षोलि हाल्या भन्या दाज्यु बन्देउ थापालाई लेष्याथ्या उसले सर्कारमा विजिनिस् च –

(७) ह्लाई पठायेछ भनि वन्देउ थापालाई बौलाहा तुल्याई आफनु सरम

(८) थामन्या सोभाउ कपतान भक्तिथापाको अघि देषिको छः मंडलामा भयाका कुराको विस्तार वाहा जान्याते –

(९) स् दिनका लडाञिमा सामेल भयाका ··· १ ··· का सुवेदार जामादार हाम्रा पल्टनका सुवेदा –

(१०) र सर्दार रणसुर थापा ईनको कम्पनि अरू फाट्फुत्र्या कम्पनिका सुवेदार जामादार हरू —

(११) ले लेष्याका चिठिले विस्तार मालुम होला ··· १ ··· हाम्रो पल्-टन् सर्दार रणसुर थापा कप –

(१२) तान भक्तिथापा टिपाटिमा षलंगा वारि वस्याका थिया. वैरिले मडलावेर्नं आउदा ··· १ ···

(१३) हाम्रो पल्टन् सर्दार रणसुर थापा टिपावाट निकली ३ मुष गरि लपेटालिदा मंडलावेर्न

(१४) आयाको वैरिलाई हटाया वैरि सवै सोहोरी कपतान भक्तिथापा वस्याका टिपः देषि म —

(१५) नि वाट पुग्यो वैरि भारी थियो सर्दार रणसुर थापा वलभद्र कवर ··· १ ··· का सुवेदार जा–

(१६) मादारहरू सवै गेल्या थिया दाहिन्या वाउ केहि न हेरि तर्वार काढि ढाडै चुरिदा वैरि ठ –

(१७) हर्न राकेन. भक्तिथापा कपतान कुर्चा्य थिया गमस ा काम गरौन्या भनि टिपै बाट वन्दुक

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(१८) हनाउथ्या मैंदानमा झन्याका थियेनन् तिन मुषवाट लपेटि-
याको देषि टिपो देखि

(१९) पाषामा आई पुगी रह्याथ्या वैरिले सोहोरा लाउदा पाषैमा ढेरैं
घायल हुन गया वाहि

(२०) टं चिया चमारको गाउबाट ··· ··· १ ··· ··· ले तोप लाउदा
गोलैया गोला पर्दा वैरि मारियोः गोल्

(२१) षल्वलि वैरि भाग्यो ४ घरि दिन वाकि थियोः पाषै बाट
वन्दुक ढाङ्डुङ वैरि न भाग–

(२२) नज्याल हुदै रह्याः हाम्रो र हाम्रा पलटनको देसमा ठुलो
तारिफ गयो भन्याका अ–

(२३) र्थ अरू ३ मुषबाट भन्या त्रैसै गरियेल्या कपतान भक्तिथापा
उनको पल्टन पाषा

(२४) देषि मैदानमा निस्कनै सकेननः हाम्रा साहारामा कपतान पनि
उनका सिपाहि

(२५) पनि ढेरै मारिया तव मैदानमा निसकन सकेनन् भनि वैरिका
लश्करमा ढेरै दिन स–

(२६) म गाल गर्दै रह्या तिन सग काजमा २।३ ठाउमा जोरिञ् जुंलामा
कुल हुदा पनि सि–

(२७) म कोट मैंले छिन्याथ्या छिना छिन पनि मैल्यै उकास्या थ्या
याति भक्तिथापाले आ–

(२८) फैलाया ··· २ ··· मा विहान देषि साज संम लडाञि भै रह्यो
४।५ सय वैरिका खेत राषि

(२९) उ ··· २ ··· घांट थामिञ् क.जिवाट गुहार पटायाका भक्ति-
थापा घोऱ्याटिपार उस मनि –

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(३०) का २ गढि वैरिले लि राष्योथ्यो: ··· २ ··· घाटिको आडमा दोहोरा बन्दुक हुदै थियाँ : वहाँ

(३१) थामनालाई केहि फौज लि म वस्या. काजि जसपाउ थापा घोन्याटिपार २ गढि उका –

(३२) सनालाई केहि फौज लि गयो : घोन्याटिपामा आगो लाग्याको देषि ··· २ घाटिको फौ –

(३३) ज नपचि वैरि ताहां आयेन हो भन्या लषि वल्लैटिपामा कपतान भक्तिथापाको लस्कर

(३४) कोहि आइ पार्न लाग्या कोहि भात पकाउन लाग्या: काजि जसपाउ थापाले तलका २

(३५) गढि, उकासी घोन्यापाटिमा पुगदा वैरि भाग्यो वैरि भाग्याको देषि हाम्रा तासान गरा –

(३६) को सब्द सुनि भात घोंप्ल्याउदै दगुरदै सिपाहीले गऱ्या दस बिस् जना सिपाही आई

(३७) पुगि वोह्लाला लाग्याका वैरि संग तर्वार जोरियो उनका मुषमा सवै ११ जना काटिया : उ

(३८) आई पुग्दा साज परि गयो: १७ सय मान्या भनि सर्कारमा अर्जि लेषियो: टिपामा आड वा –

(३९) र्न नलाग्याका भया र ४ घरि अघि आई पुग्याका भया सत्र सय ता क्या ३४ सय मारिन्या

(४०) थियो वाजि पनि टेकिन्यै थियो ताहा पाति आफैले लाया ··· २ ··· घाटिबाट तिमिहरूले लस्कर सुकोटमा ल्याउ ताहाको ञाहांको वोल गोल मिलाई मालकाढा घेर्न्या

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(४१) भवनमा वस्याका वैरिलाई हान्नु पर्‍यो भन्या चिठी काजिवाट आ-
उंदा … २ … घाटि —

(४२) वाट लस्कर उठाई सुकोटमा आञ्यु आजै राति … ३ … तऱ्या
हामि तर्न पाउछौं माल –

(४३) काढाको गुहारिलाई पुग्छौ भनि अनेक तरह सग मैले भन्या बुढा
पनि जान न्याय

(४४) निउनै थिया: भोलि जाउला भनि भक्ति थापाले भन्या: आज गया
हामि जान पाउछौ

(४५) नतर हामि जान पाउदौन भनि फेरि मैले भन्या: सवैले भक्तिथा-
पालाई पत्याई राष्या —

(४६) थ्या सवैले उनैका कुरा पछि लाग्या हाम्रा कुरा कसैले षायेनन् सवै
सुकोटमा थु –

(४७) निई रहीञ्ूं: ई कुरा सवै जान्या जसपाउ काजि छन्, सुकोटबाट
लस्कर उठाई गुहार

(४८) दिन्या ढप्न देषिदा सुवेदार ग्पुमर्दन थापाले र मैले मतो गरि
सवुज र सिंघनाथ

(४९) त्राहा छन् ई २ कम्पनि लि तर मजाउ तारागढि वाट ४ कम्पनि
लि आ भनि विरभद्र –

(५०) लाई झिकाई पठाञुं: कम्पनि लि विरभद्र आयो ताहां देषि वोढो
हामिले र अरूले ग –

(५१) ऱ्याका सवै कुराको विस्तार वीरभद्र जांदछ सोध्या बुझनु होला:
मंडलामा पनि आफु

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(५२) आफुले गर्न्या मिहनत् सवैले गऱ्यैको हो: ताहा पनि कपतानले आफै पातिला –

(५३) या छन् मांछले जति कहनि गर्छन् उति करनिले गऱ्या भरतषंड भरमा येकै हुकु —

(५४) म हुन्या थियो: यो भिह्ली आफुहरूले बुझ्नु चाहिछ षामिदको बनाउन्या वडा —

(५५) उन्या र थापाहरूलाई जस् हुन्या कुरामा कौनै कुरामा कवर पछि सऱ्यांका हौन. क —

(५६) हनि न सुन्नु करनि हेर्नु. विवेक गर्न्या स्थान ··· ४ ··· ले आफुहरूलाई कृपा गरी राष्या

(५७) छन् विवेक गऱ्या मानिसको दिल वढन्या काम हुंछ: ईति सम्बत् १८७० साल मि –

(५८) ति पौष वदि १४ रोज ३ सुकाम न.हान शुभम्

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

वि. सं १८७० पौष शुदि २ को चामु वस्न्यात आदिको पत्र

पत्रसंख्या	नाप	खामसंख्या
६	लम्बाई ३२.७ अङ्गुल (२४½ इञ्च) चौडाई १७.३ अङ्गुल (१३ इञ्च)	१४७

चासु वस्न्यात आदि भारादारहरुले नाहानबाट जनरल भीमसेन थापा र काजी रणध्वज थापालाई लेखेको पत्र। यसमा मण्डलामा अंग्रेजसँग बन्दूकको ठूलो लडाइँ भएको वैरीलाई हटाएको कुरा छ ।

(१) स्वस्तिश्री सर्वोपमा योग्यंत्यादि सकलगुणगणालंकृतराज भारोद्धरण··· सामर्थ श्री श्री श्री जर्नैल भीमसेन थापा श्री श्री श्री काजी रणध्वज थापा

(२) का चणारतलेषु इत श्रीसुवेदार चामु वस्न्यात वहादुर गुरू······सिं थापा हेमन्त षतृ गौरीदत्त साहि जयतषम्व थापा रणसिं अधिका–

(३) री······१···का ज्मादार जस्कराभिडारि भद्र थापा जम···कार्कि रणवम कार्कि अमैरसिं अधिकारी देउचन् षवास शक्ति राउल

(४) जश्राम थापा वंसराज दुरा विजैसिं षतृ वाहादुर राना······हि पारथ वुढाथोकि देवीवकस का जामादार रणजीत वस्न्यात अ--

(५) र्जुन सहत तुलाराम षतृ रणभीम राना मिजर राम कि······ध्या कोत्या मनिराज राना अजीटन् अैमन थापा रणवमका ज्मा दान

(६) धन वर गुरू जवरलासा सम्सेर जङ्का ज्मादार नाहा······सूर्जभान थापा रणमुर राना सादल गुरू गोरष धकस् कंपनि का

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(७) ज्मादार दलवीर थापा लछोमन थापा चन्द्रमनि राना...... राना ामु
गुरूं मेजर विष्णुकान्त पाध्या अजिटन वलि राना कोत्पारा

(८) म चन्द्र आले कोत्पा पुरभै गुरूं सुवेदार लछोमन राना......का। अजिटन्
अजित षड्का शिव चरण गालंताज वलि लामा जसि

(९) वन्त राना कस्या सलाम शुभाशीर्वाद सेवा पूर्वक पत्र मिदं ञाहा कुशल
ताहा कुशल भया उद्धार प्रतिपालं होला आगे ञाहाको–

(१०) समाचार भलो छ उप्रान्त आश्विन का २१ दिन जादा १३ घडी रात
चढदा अघि मण्डलाना ५०।६० वेंरी आइलाग्दा हामी पनि षवर

(११) दारि भैरह्याथ्यूं रातविह्याउन्या वषनमा ७ हजार फौज ३तोप २५.
निसान षोलि मण्डला छिन्या डवल गरि अघोर सब्द गरि

(१२) आइ लाग्यो. अधिं हामी वस्याको टिपा पनि मंडला गढि पनि छिन्न्या
गरि घेन्यो उसले जगा जगा समस्त गरि थेन्याका वेलामा हा–

(१३) मीले सवै पल्टन् वटुलो गिरि नसान षोलि नगरान्नाइ घोष गारि तर्वार
काढि जाइ लाग्दा मण्डलागढिमा आयाको पनि अ–

(१४) रू जगामा आयाको वैरी सवै हट्यो लपेटा लि जाइ लाग्यूं विचमा वैरी
पनि अडीयो हामी पनि अडिन्युं मंडलाका पश्चिम पट्टि

(१५) ... ... १ ... ... का ४ पट्टि र कवर कपदानका २ कंपनि रणसुर
थापा सर्दारहरू थिया उधेरू आडवाट हान्या समस्त वैरी हाम्रै पट्टि

(१६) मा, ३२।३३ षेप आइलाग्यो हामिले हटाऱ्युं बन्दुकको यत्रो लडाइ
आज सम्म देष्याको थियेन यो लडाइ जित्ता हाम्रो

(१७) हाम्रा पल्टन्को ठूलो जस् देस देसमा गयो भनि आफनु र आफना
पल्टन्को धेर धेरै तारिफ् वढाइ भक्ति थापाले

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(१८) वन्देउ थापालाइ लेष्याको रहेछ सो विजनिस् वन्देउ थापाले सर्कारमा चह्राइ पठायाको रहेछ र यों षवर जस्तों उ–

(१९) नूले लेष्या तस्तै हो कि अरू भारा प्राच कंपनीले पनि मिहिनें गऱ्या यो षवर कसो रहेछ तम्रा वावालाई लेषि

(२०) पठाव भनि जर्नेलको आग्या भयो कसो कसो भयाको हो वसों षास लेषि पठाउनु होला भनि वकली वीरभद्र

(२१) कुवरले आफ्ना वावालाई लेष्याको रहेछ भयाका कुरामा पनि सवैलाई राम्रो परोंस् भन्ना निमित्त श्रीका —

(२२) जी रणजोर थापा कपतान भक्ति थापा चामु भडारी सर्दारसुरतशार थापा वसी मसौदा गरि अर्जिमा सवैको

(२३) नाउ हाली सर्कारमा चह्राई पठायाको हो भक्तिथापा कपद नले यो विहोरा लेष्याको विजनिस् सर्कारमा पुगे–

(२४) छ कसो हो भनि सोधनि आई रहेछ लडाइंमा तिमेरू गया थेउ कसो कसो भयाको हो भन भनि हामीलाई काजी

(२५) कपतानले ठूलो कचहरी गरि सोध्या अघि सिहको फौज नआउन्दै तालमा रणवमको १ यदि धनबर गुरू जामा —

(२६) दार भक्तिथापाका पल्टन्का ३० तिलंगा प्रतिमत्थापा वाशिञ. ज्मादार थिया. माल्देउ नारायण दास मिञाले

(६२) मराडला लुटन पठाउदा आफ्नु वदिलि धनवर ज्मादार गुहार दिन गया भक्तिथापा कपदानका तिलंगाले गु —

(२८) हार दिन गयेनन् भरौलीमा पैल्हे सुवेदार गौरीदत्त साही २ पट्टि दुर्गा वकस्का कवर कपदानका पल्टन् —

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(२९) को सुवेदार वहादुर गुरूं २ पट्टि रणावम्को १ पट्टि थिया मिञा नारान्दास पटेलाको अजर्वसिं मनोरवाला रण —

(३०) जित सिं प्रभृति ४ सय फौज आइलाग्यो थ्यो ४ घडी सम्म मुका-विला रह्यों सलकले वैंरिका सवार प्यादा घोडा

(३१) मर्दा ठहर्न नसकि भाग्यो थ्यो भक्तिथापा कपदानका २ कंपनी भ-रौलीमा गया गौरीदत्त साहि मोरणीमा गया

(३२) वाहादुर गुरूं सुवेदार तालको वैराठटियामा षलंगा वारि वस्यो भरौलीमा फिरी नारान्दास प्रभृतिको फौज आई ला —

(३३) ग्दा मोरणी किल्ला वाहीर भक्तिथापा कपदानका ३ कंपनि र ह्याका थिया वाहा वल थापा समेत ३ कंपनि

(३४) लि भरौलीमा गुहारि गया तालवाट वाहादुर गुरूंका २ पट्टि ज्मादार रणसुर राना सादल गुरुं गुहारि गया मुका —

(३५) विला वरोवर जोरियाका वेलामा पानि पनि पऱ्यो वन्दुकका सनकले वैंरिका सवार प्यादा मर्दा २ घरी दिन वांकी

(३६) छ भन्दा हटि गयो माणिक टपरामा डेरा पऱ्यो सुवेदार जयत षम्व थापा इन्द्रदल कंपनि तालका टिपामा राषि

(३७) वाहादुर कंपनि लि सिगोलका टिपामा आयो गजसिं थापा सुवेदार अघि देषि सिंगोलका टिपामा वस्यैका

(३८) थिया सिंह गोलका टिंपा देषि मण्डला ढुंगाको मारतलिवाट न-जीक थियो हेल्लामा मंडला लिउला भनि मा —

(३९) णीकटपरा देषि सवै फौज उठाई मंडलामा झोकीन आउदा कि-ल्ला भित्र सुवेदार लछोमन राना वेझाका राना मा —

(४०) न चन्द वषाट्या रह्याका थिया किल्ला वाहिर स्यु वन्दी जना ७० थिया किल्ला माथिका टिपामा वाहादुर गुरुं गन्जे —

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(४१) सिं थापा २ कंपनि वस्याका थिया हेल्ला गरि भोकियाका वैरीलाइ टिंपा देषि मैदानमा भरि स्यु वन्दीसित जोरिइ सलक लाउदा २ घडी

(४२) सम्म मुकाविला रह्यो वाहिरका सलकले पनि किल्ला भित्रका जमौराले पनि वैरीका सबार प्यादा घोडा मार्दा ठहर्न नसकि हटि फत्तेपुर

(४३) रमा गै डेरा गरी वस्यो बुधवारका दिन वैरो मार्गीक् टपरा देषि उठी फत्तेपुरमा डेरा गऱ्या पछि वल् थपऱ्या हो भन्या पाठ हुदा शुक्रवारका

(४४) दिन देवी वकस् कंपनी सिंगोल्का टिपामा पठायाको पुग्योथ्यो राजमण्डलामा आइ कमौलिमा सवार प्यादा घोडा वैरीकै जषमी भै मर्थ्या

(४५) हटि जान्थ्यो मडला देषि आधाकोसमा रो रौकोटिया पूर्व पट्टि थोरो पछाडी भाद थियो सर्दार समेत तोप पठाउन्या काम भया वढि

(४६) या होला भन्या पाठ टहराइ सर्दार रणसुर थापा ···१···२ का तोप जजेरा गोला छर्रा लि ज्यादा र शक्ति राउल गन्धर्व साहि विजैसिं

(४७) षतृ जश्राम थापा गोलताज जसिवन्त राना स्यामदलको ज्मादार इन्द्रमनि राना यतिले सर्दार तोप संग गै मंडलामा बुझाइ सर्दार

(४८) तोपहरू भन्या मडलामा रहनान् जाहां वाट गयाका पदिले आउनानू रोरौ को टिपामा पनि उछिनी राषन्या हो भनि सायेतमा कि–

(४९) लो गाडी भक्तिथापा कपतानका ३ कंपनी मोरणी भरौलि बाट नआइ पुगन् टिंपा जी छिनी वसनु भनि इश्वरी वकस्को १ पट्टि समर सल

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(५०) भकी १ पुट्टि ज्मादार समेत रह्याका थिया सर्दार रणसुर थापा ···१···का पदि पनि तोप लि मंडलामा पुग्याका थि भक्ति थापा

(१५) कपदान का पलटन्का ३ कपनी सुवेदार वाजवर्श थापा तिलसिं पर्वल थापा रोरौंका टिपामा पुग्या कवदान का पलटन् का २

(५२) पट्टि वदला भै पाव कोस सम्म आयाका थिया तस्तै विचमा फते पुर देषि सवार प्यादा उठि मराडलामा पैल्हा आइ लागे

(५३) छ······ १ ······ का ४ पट्टि र सिंगोलका टिपामा रहन्या गोरा वकस् सम्सेर जङ् देवी वकस्का केहि तिलंगा मैदानमा गै घोडा समा

(५४) उन वढी जादा घोडा तट्केछ···१··· को हवाल्दार राम ········थाप सम्सेर जङ्को सिपाहि वा सूभुरू ले २ घोंडा लोत राषि दिदा र

(५५) ··· ··· १ ··· ··· का तोपले हान्दा वैरीका गोलमा गोला पऱ्यो ठहर्नं ··· ··· कि हटि गयो रोरौंको टिपा उच्चा थियो सवार पनि घोडावाट उत्री पयाद भै

(५६) रोरौंका टिपामा जाइलाग्दा भक्तिथापाका पलटन्का ३ ··· ··· निलाई मिचि लैग्यो भक्तिथापा कपदानको १ सिपाही वन्दुक् तर्वार समेत प —

(५७) ऱ्यों लोत पनि उठाउन सकेनन् तिरका वेभा सम्म मिचि लेजादा ··· ··· १ ··· ··· का ज्मादार जश्रामथापा विजैसि पतृ भक्तिथापा कपदा —

(५८) नका पल्टनका ३ कंपनो भयाका टिपामा गुहारि पुगी सोहोरा लाउदा थोरो गर्किटङ्चियो समर सलभ इश्वरी वकस्का पाव —

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(५६) कोस सम्म पुग्याको २ पूट्टि पनि फर्कि टिपैमा आइ पुग्या … … १ … … का ज्मादार वंसराजथापा शक्ति राउल् गन्धर्व साहि सुवेदा —

(६०) र वाहादुर गुरुं स्यामदलको ज्मादार इन्द्रमनि रानाले ढाड हान्या गरि सलकलाउंदा सिंगोलका टिपावाट … … का तोप —

(६१) ले हान्दा वैरीका फौजका माभ्क गोलमा गोला लाग्दा ठहर्न नसकि गर्ख्यो तर्वार हालौं भन्दा अध्यारो हुन गयो वैरी हटि डेरै —

(६२) मा गै पस्यो … … १ … … का पट्टि न आयाको भया हामिलाइ सक्योथ्यो तिमिले वाजी राषी दियौ भनि भक्तिथापा कपदानका सुवेदारहरू —

(६३) ले पगरि झिकी कुरा गर्‍या मौष्य तिमिहरू सवै ज्ञाहि वसरा … डाक् हान्नु आउछ भनि भक्तिथापा कपदानका सुवेदार ज्मादार ले भन्या

(६४) वैरिको मुह चुरा दियाकोछ आउन सकन्या छैन … … १ … … का … … दारहरूले भन्दा पनि नमान्दा … … १ … … को पट्टि विजैसिं षत्री ज्मादारलो —

(६५) रौंका टिपामा वस्यौ अरू ज्मादार तोप भयाका ठाउमा गै … रह्या भोलि वेर … १ … का ४ वदि ५ ज्मादार स्यामदल समरसलभ —

(६६) का पट्टि नाहाराामा आया सिंगोलका टिपामा इश्वरी … … कंपनि कपदान त्रलभद्र कवरलाई नाहारावाट पठाया रेरौंका

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(६७) टिपामा कपदान • भक्तिथापालाइ पठाया मोरङ्गीमा रह्याका कप-
दान भक्तिथापाका पलटन्का २ कंपनि वाहा वलुथापा मोर–

(६८) ङ्गीवाट रोरौंका टिपामा आउनु भनि झिकायाका थिया मंडला-
लाई दाहिनु राषि मोरङ्गीवाट आउंदा फत्तेपुरका सवार प्या–

(६९) दा आइलाग्दा आयाको देषि छिचोलन सकेनन् फर्कि सिंगोलका
टिपाको वाटो गरि रोरौंका टिपामा भक्ति थापा कपदान स—

(७०) ग भेला हुन गयाथ्या असौजका १८ दिन जादा सुवेदार चामु वस्न्यात
ज्मादार रणवम् कार्कि अमरसिं अधिकारि देउचन

(७१) षवास जमानसिं कार्कि एका ज्मादार पारथ बुढाथोकि अजिटन अजित
षड्का नाहारा देषि पठायाका थिया वैरी पनि निसान षो–

(७२) लि आइ रहेथ्यो वल थपियाको देषि र ...... १ ... का तोपको गोला
वैरीका गोलमा परि मान्छे लोत रहदा हटि गयो असौजका २१
दिन जा–

(७३) दा वुधवारका आधा रातमा किल्ला घेर्न आउदा किल्लेदारले गोलि
मार्दा ठहर्न नसकि भागी गयो आफ्नु विरानु चिन्हीन्या

(७४) वेलामा किल्लाका चारै तर्फ घेरी अगाडि आइ गयेछ ....
काले तर्वार षैचि जाइ लाग्दा अगाडी आयाको गर्कि भाग्या
कपदान

(७५) वलभद्र कवर इश्वरी वकस् सम्सेर जङ्ग गोरष वकस् देवी
वकस् दाहिना तर्फ मैदानको मुषमा मैदानका माझमा मुष
मा ... ... १ ... ... का ४

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(७६) पट्टि सर्दार रणसुर थापा फगद सुवेदार चामु वस्न्यात किला देषि अगाडी आयाको वैरी गर्काया पछि भक्ति थापा कपदानका

(७७) पल्टन् वाउ तर्फका मुहुडामा आयाथ्या टिपा देषि उघो मैदानमा झर्नै दियेन वैरीले उधोवाट हान्दा भक्तिथापा दानका

(७८) पल्टन्का मान्छे धेरै घायल भएका हुन ... ... १ ... ... का सुवेदार चामु वस्न्यात ज्मादार हुद्दा सिपाह्नी सर्दार रणसुर थापाले

(७९) तर्वार वैचि तर्वार हाल्न जादा वैरी गर्कि भाग्यो वंदुकको दन्यास सम्म लपेटा गरि धपाइयो ... ... १ ... ... का मुहुडावाट थपाया

(८०) को वैरी भक्तिथा'ा कपदानका मुहुडामा जाई लाग्दा उनलाई सेप्यो अघि देषि मुहुदा वांडो लड्दा पनि ... ... १ ... ... का तिलंगा

(८१) ञाहा आव भन्थ्या ... ... १ ... ... ले धपायाको वैरि भक्तिथापा कपदान तिर भाग् दिषेर धक्का गर्दा ... १ ... का पट्टि तोप न आय ा ञा–

(८२) हा विग्र्यो भनि भक्तिथापा कपदानले तारैतार मान्छे पठाउंदा २ ज्मादार प्यादैवस्ता पैले वेर सवै हामि तिर आइलाग्योथ्यो त–

(८३) र्वार काढि गढिका अगाडि आयाको वैरि गर्काउदा गर्कायाको वैरिमा आधा गयाकोछ फेरि ......१...... ले तर्वार काढि गर्कायाको

(८४) वैरि भक्तिथापा कपदान तिर भागी वेर जाइलाग्दा जोर गऱ्यो लव जाउं भनि सर्दार रणसुर थापा सुवेदार चामु बस्न्यात

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

[८५] का पट्टी तोप समेत गैं वन्दुकको सलक र तोपकों जंजेरा भाला छरा मार्दा बैरीका लोट पर्दा ठहर्न नसकि भाग्यो बुधवारका दिन सु-

[८६] वेदार हेमन्त षतृ ज्मादार वाहादुर राना भद्र थापा जस्कर्गा-भिडारी वदल् थापा अजिटन हरि रोगायच लंताज् वलिलामा तमोर १ वासुली १ भया —

[८७] लि १ सभत नाहाण देषि बुधवारका रात्रिमा आई पुग्या वृहस्प-तिवारका दिन हामिले ··· ··· १ ··· ··· का पट्टि सिंगोलका टिपामा रहन्या कंपनि —

(८८) का सिपाहि वरोवर गरि मंडला गढिका अगाडी मैंदानमा सव लागी तोप तयार गरि राष्याकों थियो वैरिका पनि सवार फौज २ तोपले

[८९] किल्ला दाग्नी हान्न लाग्यो केहि गोला लाग्या केहि गोला उड्या हाम्रा तर्फ ···१··· तोंपको फयल जल्दी चल्दा वैरीका गोलमा पर्दा स—

(९०) वार प्यादा मारिदा तोपका मारमा न ठहर्नसकि हटि डेरामा गयो येस दिन भक्ति थापा कपदानका पल्टन्का सामेल हुन पनि आये

(९१) नन् ज्ञाहा भयाको येकथोक् सर्कारमा अर्कौ थोक् लेषन्या उचित् भारादारको होइन भयाकै कुरा लेषन्या उचित हो किम्वहुना मिति सम्बत् १८७० साल मिति पौष शुदी २ रोज ६ मोकाम नाहाण शुभम्

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

वि. सं १८७० फाल्गुनवदि ३ को

वम्‌शाहको अर्जि पत्र

पत्रसंख्या	नाप	खामसंख्या
७	लम्बाई २२ अङ्गुल (१६½ इञ्च) चौडाई २० अङ्गुल (१.५ इञ्च)	२४६

वम्‌शाहले अलमोडाबाट श्री ५ गिर्वाणयुद्धविक्रमशाहलाई लेखेको पत्र। यस्मा भोट र अंग्रेजको वेपार जोरिन लाग्यो भन्ने बिषय छ। पत्रको शिर काटिएको छ।

अर्जि ... ...

(१) उप्रांत भोट्या फेरंगीको भेट भै व्योपार जोरिया पछि हाल रयेति महाजन्को रोजि मर्न्या र पर्नाम घटियै फल लाग्न्या काम हुंछ यो कुरा जोग्य विंति लेष्याछौ हासिका षतको

(२) जवाव पनि वढियै लेष्याछौ भोट्यालाई लेष्याको र रूपैया पठायाको पनि वढि यै गर्‍याछौ परंतु व्योंपारका अर्थकन तेस्तों गरी लुकी चोरी आउन जान लाग्यो भन्या आफुले चाल

[३] नपाया जस्तो गरीकन मार्निस्‌लाइ र १।२ जनालाई साफ गरि दिया फेरि तेसो गर्न सकैन भोट मधेस्को मध्यस्त जगा यो छ. तेस जगामा भोट्याले ल्याई आफ्नै [illegible] गर्दा गो

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(४) भाउ गर्नु येत्ति नफा भोट्याले षानु आफुले रयेति महाजनलाई दिंदा पनि नफा राष्नु रयेति महाजन्ले मधेस पुऱ्याउदा यो नफा पाउछन् भन्या वन्देज र आफ्ना हातवाट

५) फेरंगी छेउ पठाउदा येत्ति नफा राष्नु भन्न्या वंदेज ठहऱ्याइ यक हट्टि गऱ्या भोट्या पनि अरू रयेत महाजन पनि नपीराउन्या गऱ्याको वंदेज पनि परसन्म ठहर्न्या फेरंगीलाइ प-

(६) नि सुध्याइ पाठसित जवाव भरीन्या पक्का वंदेज हुदो हो सो पाठ रूक्काको मसौदामा लेषियाको रहेन छ र मसौठामा येस पटक मोहर गरीयेन तस् अर्थ भोट पहाडका आफ्ना

(७) रयेत महाजन राषी भोट पहाड मधेस्को षरीद विक्री र भाउ जगा माफिकको नफा येस वंदोवस्तले पर सम्म ठहर्न्या आफ्ना रयेत महाजन्को गुदस्त चल्न्या केही किफायेत पनि-

(८) हुन्या तम्रा चित्तले ठहराइ ब्योहरा षोलि मसौदा चह्राइ पठाव र मोहर गरी वक्सी पठाउला भनि हुकुम् आयो लुकि चोरी आउन्या लाइ जो हुकुम आया को मोर किरापट् र हासी

(९) भोट जांदा फर्किया पछि त्रांधीया देषी फेरी लुकि चोरी आयाका छैन मोरकिरापट् र हासि भोट जादा ब्योपारको वंदवस्त भोटैमा भयाकौं रहेछ. लुकि चोंरी आयामाँ फेला पऱ्या हुकुम वमु-

(१०) जिम् गरौंला भाउ र मूनफा षोंलि लेषि पठाउ भनि हुकुम आयो येकै भाउ काहि पनि हुदैन किन्या गाहक् ढेर भया माल थोरो भया महगो हुंछ माल ढेरकिन्या गाहकी थोरो भया सह-

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(११) गो हुन्छ माध्यासंक्रांतिमा भोट्या पनि ···१···मा आउछन् व्योपारी महाजन जिमिदार पनि ······१······ मा बाटुला हुछन् भाउको येक ठेगान बस्ला र अर्जि चह्राइ पठाउला भनि म पनि

(१२)······१······ आज्ञा थ्यां साहुलाइ अघिल्लो सुहागदिनु भनि रीणदिया का रूपैयाको सुहागमा कर्वंचमा २।२॥ रूपिञा लिदा रह्याछन् सोहि भाउमा हामिले ञाहि ली ञाहि वेचौं भन्दा

[१३] नफा कत्ति पनि नरहन्या एक हट्टिको वदनाम सोहरा लात्रै हुन्या देष्दा तल्लो हट्टि फेरंगीको सिमानामां फेरंगीवाट घाटा घाटा जगा जगामा पंडि अघि देखि राष्याको थियो भोंट पहाडको

[१४] जिन्सि उस् मडीमा नफा हुन्या कुरा केहि आफुले षरीद गरी श्रंत वेचन्या गर्थ्यो. ञहांवाट पनि आफ्ना कवजाको जगामां मंडी वसाया तल्लो हदको भेदी सुकन्या आफ्नु हद्द गुल्जार हुन्या

[१५] भोट्याको र फेरंगीको वेउपार नजोरीन्या देषी ६८ सालमां मंडी वसाल्नाको ठेगान गऱ्यांथ्यां दून जान पऱ्यो र भंडी वसाल्न्या काम भयेन यो सुहागका येक हट्टिका दसषत र रूपञां

[१६] भोट पठाया पछि हाल कोटाको र कुमाउ घाटामा भंडि वसाल्न्या काममां मानिस पठाञांथ्यां. कोटाका घाटामा भन्या ढिकुलिमा मंडी पनि वस्यो मंडी वस्या पछि मंडीका नगिचको जंगल

[१७] पनिं तलवाट दवाउन सकैनन्. नाउ धाक् पनि रहला. येस् साल नफा नभया पनि मंडी वसाउन्या काम गऱ्यां हो भनि पोरका साल भन्दा मण पीछे चार आना अघ्र्याला मंडीमां दिउला

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(१८) ।भनि जिमिदारहरू छेउ भन्दा पैले अघि सरी षुसि भै मंडी जारी गर्न्या काम फल्दा कोटिहरूले गऱ्या. कालि कुमाउ वेलहारीका घाटा मात्रै दार्माका तरफवाट कालि कुमाउका

(१९) जिमिदारले वंदेज नमानि वेलहारि फेरगीको मंडीमा वेच्याछन्. तैपनि हम्रा हदमां मेडी वसाउनु. ति वंदेज नमान्न्याहरूलाई डांट गिरी गर्नु भनि कालि कुमाउका तहसिल्या

(२०) जमादारहरूलाई लेषी ऱहांवाट पनि जमादारलाइ किलरौड् भन्याका जगांमा मंडी वसाउनु भनि पठाऱ्यां. येस् साल मुनफा होला भन्न्या अझसम्म केहि थपाको छैन साहुको

(२१) रीणा झिकी मंडी वसाल्न्या र मधेऱ्या र भोट्याको भेट नहुन्या काम मात्रै भयो कित आफ्नो गाठीमां रूपैंया प्रसस्तै भया कार्तिकमा भोट्या छेउ सुहाग पर्दि गरी ऱहाँ ...... १ ...... मा जि –

(२२) मिदार वेऱ्पारी छेउ वेची मंडीमां येस् भाउ पर दिनु भनी वंदेज वांधी मंडीवाट अरू ग्राहक छेउ वेच्या केहि नफा हुन्या थियो. मडीका वरपरको मुदति भालावंजर नवस्या मंडि पनि

(२३) गुल्जार हुन्या छैन. तस् अर्थ रुक्काको मसौदा चह्राई पठायाको छ. मुदत्ति भावरमा ५।७ वर्षको वटकरारी नदि वस्या छैन मोहर गरी वक्सि पठाया मानिसलाइ वसाल्न लाउला सुहागको

(२४) वदवस्त गर्नु पर्न्या पनि छ १।२ अरु कुरा पनि छन् त ऱहां आ भनि विजैसिंलाइ अल्मोडामा झिकाई पठाउदा अल्मोडा आइपुग्योथ्यो– विजै सिं वुढा छेउ जुहारका भोटवाट फेरंगी सि–

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(२५) त जिन्सि व्योपारको वंदवस्त भोट्याहरूले आफै गर्न लाग्याको रुपैयां पनि लिया छन्. येस्तो कुरा गर्नु भनि तिमिहरु छेउ कस्ले भन्याको थियो भनि भन्दा मैले भन्या फेरंगी सित भेट पनि ग –

(२६) र्‍याको थियेन मैले जिन्सि व्योपारको कुरा पनि गर्‍याको छैन जस् जसले कुरा गर्‍याका छन् उनिहरूलाई समात्नु भया ब्योहरा बिस्तार गर्नंन्. मलाइ भन्या मोहडा बुढा काजिवाट ये –

(२७) क् फेरा त ऋहाँ आ भनि चिठी लेषि पठायाथ्या. म मोहडा जानलाइ आयाकोछु भनि विजैसिले भन्दा मोहडावाट जरूरी काम भया ऋहा पनि लेषि पठाउदा हुन् ऋहांको भन्या

(२८) जस्ले त्यो कुरा गर्‍याको छ उन्लाइ नषोस्याइ हुन्न भनि मोहडा काजिलाइ पनि चीठि लेषी विजैसिलाइ ऋहाँ थामी फेरंगीसित आफु वंदवस्त गर्न्या भोट्याहरूलाइ लिन पठायाको

(२९) छ जो विस्तार होला विंतिगरी पठाउला पाछु ४का छ को थमौति-लालमोहर विजैसिलाइ गरी वकस्याको हो पाछुगाउत ७ का छ ६ ४ का विजैसिको हो ३ का ६ हम्रो पंचको हो भ–

(३०) नि पांक्तिहरूले विंतिगर्‍या तहां पुराणो दवथर हेरी पाछुत४का छछ भन्या बिजैसिलाइ थामिदिनु७काछ रहेछ भन्या ४काछ बिजैसिलाइ ३ थामि ३ काछको बालि समेंत पांक्तिहरुलाइ

(३१) भराई दिनु भन्या हुकमको लालमोहर मेरा नाउमा अमुदामहत हस्ते आइपुग्यो अर्थ वुझि सिर चह्राया ऋहांका पंच दवथरी रापो म समेत् वसि पुराना दवथर हेर्दा पाछुचार

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

[३२] काछु चारमासा छ लाल जिमि रहेछ चंदका पट्ठामा पनि चार काछ रहेछ ७ का छ भन्या छैन पाछुका ४ घर विर्ज्वालिको थमौती मोहर र जर्णौल र काजिको दस्षत समेत् विजै–

[३३] सि बुढाले ल्यायाको रहेछ; जुहारमा आई पाछुका विर्ज्वालहरूले आजतक् रह्या का पनि छदै थिञौं. थमौति मोहर भया पनि छदैछौं पचपालले हामिलाई घजु'वाइ वस्याका थि –

[३४] यौ भनि भंछ. यस्मा हाम्रो चित्त बुझयाको छैन येस्मा न्या पर्छौं भनी विर्ज्यालहरुले भंछन् यसा गर्न्या हो भनि विजैसिले ञहां सोधी पठाउदा सर्कारवाट तेरो धमौति छदैछ विर्ज्या –

(३५) लको चित्त वुझ्दैन भन्या मुछे पाषा छिन्नु पाषा छिनीदैन भन्या मान्यालाई भन्या दिनु भनि ञहाँवाट लेषि पठाञाँथ्या. जुहारमा न्या दिदा मंछुपाला पचपाल न्यामा जितेछु

(३६) विर्ज्यालहरु हान्या छ। पचपालको वुंदाको वारण र पैलेको वि–र्ज्यालहरुको मुचर्का लेषत चह्राइ पठायाको छ दाषल होला जस्पाल विर्ज्वाल पाछुवा ४ घर विर्ज्वाल –

(३७) को मोहर विति गर्ना निमित्य नसिरह्याको छ सुनिछ सर्कारको मोहर पनि विजैसिका नाउमा छ. सर्कारको मोहर र तेसरले लेषि दियाको लेषत दिब्यमा पनि जित्याको ई ३ थोक् –

[३८) मां विजैसिले पायाको छ. विर्ज्वालहरु सर्कारमा भया सर्कार–वाट पनि सोहि जवाव भया सर्कारवाट मोहर भयाको र ञहाँ दिब्य जित्याको वंदेज थामीयेला कोहि जानि सर्कार –

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

[३९] वाट विदा भै विर्ज्याल दोश्रा पाठको मोहर गरी ल्यायाको भया
न्हाँ आई अघिको मोहर र दिव्य जित्याको. तेसरको लेषतको
सहि थामि दिन्या हो की पछिका मोहरको सहि

[४०] थामि दिन्या हो जो हुकुम उप्रान्त जगुमर्त्तोल्या सबै रयेति उठाइ
परदेश जांदा मर्त्तोल्याका थरको पैसामा टूट पर्न लाग्यो र ५४
सालमा राछु मर्त्तोल्यालाइ बुढाई पगरी दि नि –

[४१] सा दिलासा दि जगामां राष्या थ्यु. जगुको छोरा सर्कारमा आउंद
भवानिसिंलाइ पगरी वक्सनु भै तेरा थरको तलाई थाम्याको छ
दाम काम सधा भनि राछुलाई थमौति मोहर

[४२] वक्सनु भयेछ. जगुका छोराका तर्फ फेरि विंति गर्न आया छन्,
५४ साल देषि आज तक् राछुले दाम काम गर्‍याका रयेति राछु
भेत्र थामि वक्सनु भया सोर्भो गरी रहल ग –

[४४] न्र्याको मन उछाह भै काम गर्ला. इति सम्वत् १८७० साल मिति
फागुन वदि ३ रोज २ मुकाम ⋯ ⋯ १ ⋯ ⋯ शुभम्
इति वम्साहको सलाम सलाम सलाम शुभम

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

वि. सं. १८७० चैत्र वदि ७ को
रङ्गनाथ शर्माको पत्र

पत्रसंख्या	नाप	खामसंख्या
८	लम्बाई १४" अङ्गुल(१ ' इन्च) चौडाई ११अ ङ्गुल (८; इन्च)	२३०

रङ्गनाथ शर्माले कचोरवाबाट श्री ५ गीर्बाणयुद्ध विक्रमशाहलाई लेखेको पत्र। यसमा तकरारी जमीन वलजफ्त गरेको कुरा छ। पत्रको शिर काटिएको छ।

[१] स्वस्ति श्रीगिरीराज चक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादि विविधविरुदावलो विराजमा –

२] न म.नो नत श्रीमन्महाराजाधिराज श्रीश्रीश्रीश्रीश्री महाराज गीर्वाणयुद्धविक्रम –

[३] शाह वहादुरसम्सेर जङ्गदेवेषु सदा समरविजयिषु रंगनाथ शर्मणा शुभाशों –

[४] र्वाद पूर्वक पत्रमिदं. ञाहाँ कुशल छ. ताहाँ हजूरको कुशल मगल भया हा –

(५) स्रा प्रतिपालना होला. आगे इहाको समाचार भलों छ.उप्रान्त.किहुटि र आदापु –

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(६) रमा विजाय गऱ्या भवराका असामीका कोदारो छिनि लिया भनि अमीनले लेषि" पठाउँ–

(७) दा पृथ्वीपालसि र फेरु चौधरीलाइ वोलाइ पठायाको विस्तार अमीनका षतको

(८) नकल समेत अघि चह्लाइ पठाञा थ्यों हाजिर भयो हो. हाल फेरु चौधरी हरू आइपु–

(९) ग्या र. उनथैं सोधदा हाम्रा तरफका रैयतले वेजाय न गऱ्याको भवराका असामी –

(१०) ले अघिका तकरारी जगामा जवरदस्तीले जोत गर्दै आयाको हकीका मालुम हुदा

(११) फेरु चौधरीहरू हाजिर छन् कोदालि षोस्याको कौन कौन अस दो उनको ना–

(१२) म साहेंव भनि पठाउन् र मुकावला होस् भनि मीरकासमली काजले वानी अमीनथैं–

[१३] भन्न पठाञौ असामी हाजिर छैनन्. नाम पनि मलाइ मालुम छैन ज्या लेषन्या कु–

(१४) रा षतमा लेषि आउनन्. म उतरा रिउँला भनि अमीनले भनि पठायो जवाव–

[१५] कोमसोदा तयार गरि मुनसिलाइ साफ गर्न लगाइ अमीन थैं पठाइ- दिनु भनि-

[१६] अह्लाइ .म. सिकार बेलन गाँउतिर गञा. अघि लछिन गिरि मारि- याको जगा को पु

[१७] वा तरि मऱ्याको वाहसी भन्दा व्रोढो मौजे चयनपुरका अमलमा छ. ताहाँ का रू-

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

[१८] षमा लछिन गिरिलाइ मार्दिषेन धेतियावालाका तरफवाट चलायाका वंदुक-

(१९) का गोलीको चिन्ह पनि छ- त्यो जङ्गल काटन नदिनु भनि जङ्गल रोकियाको थि-

(२०) यो- म सिकार गयैका वेलामा अमीनले आपना सिपाहि गेलदार मंजुर २।३

(२१) सय पठाइ छाउनि सार्न भनि जङ्गल कटाउन लागेछ- हाम्रा रफका मानिस-

(२२) ले रोकदा पहिले त ढेर तरहका सेषिका कुरा गरि त्रलैले काट्न लाग्या छन्-

(२३) छि हाम्रा मानिसले विना परवानगी हामीकाटन दिन्या छौंन भनि जिद्द गरिरो -

(२४) कदा परवानगि मागन मुनसिलाइ मथै पठायेछ मसित भेट भयेन जङ-

(२५) गल काटनमा फूफ गरेछ चौतरिया लाइ चिठि पठायेछ म पनि आया पछि

(२६) विस्तार सुन्या फेरिं दासरा दिन अर्को चिठि पठायो चिठिपत्रले मामलत पु-

(२७) गर्दैन तिमि मसित भेट गर र रोवरू जवाब सवाल गरौंला भन्न्या पाठ र मा-

(२८) हिला भाइलाइ आफुयै वकील भौ भै हाजिर रहदैंनन् भन्या पाठ लेष्याको र-

[२९] हेछ दुवै षतको नकल चोतरियाबाट हाषिल होला ३ फेरा हाम्रा अमीनले

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(३०) जाइ भेट मुलाकात गऱ्या ५।६ मुलाकात माहिला भाइसित पनि भया
मामल—

(३१) तका कुरा नगर्न्या मुगौर्नलको नायब हुं मथै सवै जना हाजिर
रहुन भन्न्या शे—

(३२) विका कुरा नगर्न्या नभयाका कुराको निहुं षोजि अरू अलमल्ले
टारन्या त–

(३३) रह अमीनले लिदा हामी सवले अमीन कहाँ जान्या काम माकूफ
गऱ्याको छ

(३४) अझ पनि मामलत वनाउन्या रफा गर्न्या सूर लियो भन्या भेट
मुलाकात

(३५) सिष्टाचार मुनासिव राषौंला मामलतका कुरा भन्या कलम बन्द
भै गया

(३६) ढेर कुराको संभार राषन वदिया हुंछ. अझसम्म नुनचर सावित
गर्न्या कुरै न –

(३७) गरि वेसि रस्तार जवरदरितले धमकी देखाउँछ. अमीनका धमको
देषि उ –

(३८) राइ मामलात विग्रन्या र सरकारको वात जान्या पाठ आफ्ना
वर्गत बुद्धिले

(३९) षाम्या सम्म हरगिज पर्न पाउन्या छैन. हजूरका पुराय प्रतापले सर-
कारको वा –

(४०) तै रहन्या पाठ होला. मैले अमीनलाइ उत्तरा पठायाका षतको नकल
चढाई प –

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(४१) ठायाको छ पुग्ला अझ पनि ५।७ दिन सम्म एस्लाई रेषाउन्ज्य नि कलक –

(४२) त्ता पठाउन्या षलीताको मसौदा तयार गरी हजूरमा चह्राइ पठा-उंला. अव उप्रान्त

(४३) पऱ्याको विस्तार विन्ति गरि पठाउँदै रहुँला. विज्ञ प्रभुषु किमधिक मिति् सम्वत् १८७० साल् चैत्रवदि ७ रोज १ मुकाम कचोरवा शुभम

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

वि. सं. १८७० चैत्र वदि ८ को
रङ्गनाथ शर्माको पत्र

पत्रसंख्या	नाप	खामसंख्य
६	लम्बाई १६.४ अङ्गुल (१४¾ इञ्च) चौडाई १७.३ अङ्गुल (१२ इञ्च)	२४०

रङ्गनाथ शर्माले कचरबाट चौ. प्राणशाह तथा जनरल भिमसेन थापा र काजी रणध्वज थापालाई लेखेको पत्र। यसमा अंग्रेजसंग तक्रारी र जग्गुको तहकिकात गर्ने विषयको कुरा छ । पत्रको शिर काटिएको छ ।

(१) स्वस्ति श्रीगिरीराजेत्यादि श्रीमच्चौतरिया प्राण साहकस्य. स्वस्ति श्री– सर्वोपमा जोग्येत्यादिसकलगुणगरिष्ठराजमारासामर्थ

(२) श्रीजर्नैल भिमसेन थापा श्रीकाजी रणध्वज थापाके आसिष पूर्वक पत्रमिदम्. इतनिक्र ताहा कुशल. चाहिये आगे आहाको स –

(३) माचार भलो छ. उप्रान्त फिरंगीले आज भोलि वस्याका ठाउंवाट कोपवानरिका जंगल फाँडि ताहि वसन्या मनसुव गरि जंग –

(४) ल कटाउन लागदा ··· ··· १ ··· ··· का मानिसहरूले जंगल काटन्या हुकुम छैन भनि मनाहि गर्दा सषत् गरम भनाभन् हुंदा अलि-

(५) क् तकरार पर्न गयो र सो विस्तार मौजै भमराका रैतिहरूले टिहु— कि आदापुर तिरका हाम्रा तरफका अम्वल तक्रारि जगा –

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(६) मा वाझों फाडि क्रमोत गर्न षोजदा हाम्रा तरफका मानिसहरूले मोजाहिम भै कोदालो छिनाङ् लिन षोजदा भमराका

(७) रैतिहरू फिरंगी छेउ कराउन आया र हाम्रा रैतिलाइ पठाइ देउ भनि फिरंगीले लेषता ··· ··· १ ··· ··· वाट फिरंगीले भमराको रैतिह-

(८) रू हाम्रा लस्करमा मैन्हा दिन देषि वसिरहेछ भनि लेष्याको साचो हो कि झुट्टा हो भनि तहकिकात गर्नालाइ मिरकास्म ली भ —

(९) न्याको मुसलमान् ···१··· को नोकर फिरंगीतिर षटायाको थियो ति भमराका रैतिहरू फिरगिका लस्करमा रहेनछन् भनि

(१०) मिर्कास्मलिका मुहजवान भन्न पठाउदा र लेषता च्याठियेर तेहि विज— निस भित्र हालि चैत्र वदि ५ रोज ७ का दिन फि —

(११) रंगीले मलाइ लेषिपठायाको फार्सिको चिठि १ विजनिस्को नकल समेत उसै भित्रर्छै फेरि एवदि ६ रोज १ को दि—

(१२) न फिरं गिले लेषिपठायाको षत्मा क्या लेष्याको रहेछ भन्या··· १ ··· का ममा आइरह्याछन् हामिलाइ सुद्धाइतलाइन —

(१३) डि कचौरवामा वस्न छाडी कुडवा गइ वस्न लाग्या उवल वुझदा··· १ ···ले वकालतका काम र कामको धंदा छाडी कुडवा गइ दि—

(१४) न काटन लाग्या भन्या एस ढंगले दुइ वर्ष देषि रोजक रि भै रह्याको कान मात्रै हर्षत् भयो तस् निमित्त थोकाम पनि चा—

(१५) डै छिन्नुछ भमराका रैति फेन्याद आयाको पनि पहिले छिनौला. तसर्थं फेरू चौधरिहरूलाइ हामिसित पक्षहदे —

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

[१६] उ हामी तजविज गरौला तिमि यों सुन्दछौ भन्या भमराको रैंतिहरू
ताहा पठाइ दिन्छौ तिमि छिन भन्या पाठ र. जु—

[१७] न डवलसग बुटवलमा …१… संग भेट गऱ्याथ्या. उहि डवलसंग
तिमिसित पनि बेस गरी भेटघाट गरौला भन्न्या

[१८] आसयले रहेछ. सो समेत् ज्मा षत २ विजनिस पठायाको छ अघि पनि
एस फिरंगिले अमिनहरूसंग ठाकठु–

(१९) क् गऱ्यो थ्यो फेरि …१… सग पसि २२ गाउ तजविज गर्ना निमित्त
ताहावाट हुकुम आइ उस्को हवाला भै रहेछ

[२०] आज …१…लाई गिल्ला गुजारि गरि हामिसग पस्न आयो सव्यले होकि
अपसब्यले हो यो बुझ्न सकीयेन

[२१] तसर्थ हामि र काजि विरभंजन पांडे २ जना गइ … १ … छोड एस्क
षतको जवाप कुन् डवलसग लेषि पठा —

[२२] उऱ्या हो भेटघाट गर्न्या होकि होइन भनि सल्लाह पुछदा उसले लेष्या
कों … १ … का कुरामा …१… को वकालत्

(२३) गौर्नलसग तालुक छ भेटघाट पनि एल्हे नगर्नु भन्न्या मसौंदा … १ …
वाट लेषि वक्सनु हुदा हामि र काजि विर –

२४) भंजन पांडे वसि सल्लाह तजवीज गर्दा उस्ले लेष्याको मुद्दा माफिक
जवाप नगर्दा अर्को मसौदा सिवरत्न

[२५] छेउ लेषाई … … १ … … देषाई जवाप लेखि पठायौ. तस्को नकल
पठायाको छ. मालुम होला भेटघाट

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

[२६] का अर्थंकन ताहावाट जवाप नआउनुज्याल उस्संग भेट गर्न्या छैनौ. जवाप आयां पछि पनि काम छि—

[२७] न्न्या जस्तो आसयको पाठ आयो भन्या भेटघाट गरि ज्या भयाका विस्तार लेषि पठाउला कामको सुरै छैन

(२८] अरुसंग गर्‍या भै झगरा मच्चाइ रेष्लाउन्या र झुक्क्याउन्या पाठ मात्रै गर्‍यो भन्या उस्संग भेटघाट मु—

२९] लाकात् को क्या काम छ सो माफिक् लेषि पटाउला सम्वत् १८७० सालचैत्र वदि ८ रोज २ मुकाम कचौरवा शुभं

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

वि. सं. १८७१ ज्येष्ठ शुदि ११ को
विक्रम शाहीको पत्र

पत्रसंख्या	नाप	खामसंख्या
१०	लम्बाई १४'७ अङ्गुल (१८½ इन्च) चौडाई १२ अङ्गल (६ इन्च)	२३५

विक्रम शाहीले राजपुरबाट जनरल भिमसेन थापा र काजी रणध्वज थापालाई लेपेको पत्र । यसमा हामीले जग्गा छोडदैन भन्ने कुरा र मानिसका निमित्त खजाना विषयका कुरा छन् ।

श्री दुर्गा

श्री ५ बडामहाराजा ३ श्रीकाशी २

श्री ५ सर्कार

(१) स्वस्तिश्रीसर्वोपमा योग्येत्यादि सकलगुणगरिष्ठ राजभारासामर्थ श्रीश्रीश्रीजर्नैल भीमसेन थापा श्रीश्रीश्रीका –

(२) जि रणध्वज थापा महाशयेषु. इत श्रीविक्रम साहिको सलाम पूर्वक पत्रमिदम. इत नीक ताहा चरण कुशल मंगल भ –

(३) या हाम्रो प्रतिपाल उद्धार होला. उप्रान्त मधेश तर्फका षैषवर वुझि लेषि पठाउँदै गर्नु भनि आज्ञा आयाको हो. साधका

(४) पच गढिया गाउ बापत हामिले तकार गर्‍याको ह्याल अघि चह्रा

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

पठाया थ्युँ चरणमा जाहार भया कै होला

(५) साहि जाहापुरका प्रगंनाका तालुकदार कलटरले साधक झगरिया
गाउंको सहिपत्र केहि छ भन्या दिपठाउ

(६) भनि हाम्रा फौजदार जैराम भट्टका नाउमा चिट्ठी दि चपरास पठा-
उदा त्यस झगरिया गाउ देषि ६ कोश तह्लो—

(७) तिर मजुलो भन्याको गाउ अघि जाहाका राजा हरिसाहिले संक-
ल्प गरि ब्राह्मणलाइ वृत्ता गरि दियाका तावाप –

(८) त्रको नक्कल. साहि जाहापुरका कलटरलाइ देषाउन हाम्रा फौजदारले
पठाइ दियाको छ. चिट्ठी दि पठायाका चप –

(९) रासका मुषको कुरा र चिटठीका कुरा भन्या सलसेतैको देषींछ.
हामिले भन्या जग्गा छोडदैन भंछ. मुषका जवाव स—

(१०) वालमा पनि दुइ चार कुरा अध्यालिका गर्दैछ. हाम्रा साधका
झगरिया गाउ देषि दश कोंश दषिन तर्फ आड वगला

(११) वनाउन लाग्याको छ. अघि षारिज भयाका कंपनिको र समर्जीत
कंपनिको षजाना वाटुलो गरि सिलगढिमा राष्या-

(१२) को छ, समर्जीत कंपनिको षजाना मात्र वुझौ भन्या सबै षजाना
वाटुलै छ, लथालिंग पर्ला हामि अप्सगीया हौ-

(१३) ला भनि वुझन सकियेन सवै वुझाउ भंदा चौतरिया हस्तदल
साहबाट समर्जीत कंपनिको षजाना मात्र वुझा –

[१४] उ. अरु षजाना नवुझाउ भंन्या मर्जी आयाको छ, भनि सुवेदार
जवर्धतिले वुझायेन. डोटिका कंपनिको होटि –

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(१५) का ५२ हजारले भर्ना गरी मेरा तैनाथी रहन्या हुन भनि सुव्वा
हस्तदल साहिले ताहा चरणमा चिट्ठि लेख्याछ-
(१६) नु भनि सुनियो अर्काक. तैनाथका कंपनिको वालि भर्नां गरि
... ... १ ... ... का चालिस हङार पुऱ्याउन सकिन्या
(१७) छैनन्. सुव्वा हस्तदल साहिका साथमा दि पायल छदामा भन्या
ढेरै मानिस थियेनन्, अछाम गया पुछिको
(१८) षवर भन्या कति छन्. हामिले थाहा पायाको छैन हाम्रा साथका
मानिसका नाउको फर्दा चह्राई पठायाको छ. नजर भया
(१९) जाला. आहाका अर्थलाई आज्ञा आया माफिक ज्याहान छंज्यांल्स-
म्म कती पनि हटन्या छौन. वाकि मधेसका वा –
(२०) ह्रहज र मध्ये अघिका तीन षेपमा सातहजार छसय पचास
रुपैयां दुइआना चह्राइ पठायाका हुन्. चौथा षेप
(२१) मा कमला भडारि हस्ते चार हजार तीन सय पचास रुपैयां
चौध आना चह्राइ पठायाका छन्. पाहाडिले मधेस -
(२२) मा कमायाको जिमिको नाप वंदी गरि गोलकामा हाल्नु भनि
सवाल वक्स्याको हो. त्यो जगा जाच गिरीले करनिमा हा-
(२३) लि हामिले वेहोर्न नपाउदा जिमि नापमा नौसय रुपैया साल
६९ मा पनि टूट पऱ्याकों विति गरि पठाया थ्यूं. जाहा -
(२४) रि भये हो. साल ७० मा पनि त्यो जगा नाप गर्दा आठसय
रुपैयां त्यस् जगाका वाह्रहजार मध्ये टूट परिरह्या छन्.
(२५) रुपैया नपुग्या हामि अप्स्ररिया परौला भनि साहुकारको सापटका

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ढेर पनि वाह्र हजार पुऱ्याइ चह्राई पठायाका छन्.

(२६) ती सापट काढ्याका रुपैया हामिले काहावाट तिर्न्या हो. पंध्रचौध
वर्ष सम्मका नेपालका साहु र आहाका साहु

(२७) नैपालका आहाका वालवच्चालाइ क्या षुवाई क्या दि वुझाउ–
न्या हो. डोटिका मानिसले झेल खेल गरि तीन कान्सा –

(२८) लाइ गादिमा वसाइ हामिलाइ सुर्वेत धपाउँदा न्याय हराया गोर्षा
जानु, विद्या हराया ... ... २ ... ... जानु भन्या अघि दे–

(२९) षि आहान चल्दा पाहाडको बाटो गरि गोर्षा जाउ भनि
जानु हुँदा वाइसि चौविसीले जान नदि मधेसको

(३०) बाटो गरि जानु हुँदा दैवयोगले ... ... ३ ... ... को २
... ... मा पाउ लाग्नु भयाको रहेछ र वावाज्युले डोटिमा भ–

(३१) याको दुष दर्द चरणमा जाहारी गर्दा षातिजामा बक्स भयाको
सिर चह्राइ सुर्षेतमा आइ वत्तीसवर्षसम्म तपस्या

(३२) गर्दा घर भन्य छुचो भयाको छ. साहुले भन्या काज काम पनि
गर्न दिन्या भयेनन्. इनलाइ कसोगरी वुझाउन्या हो

(३३) पाहाडमा भन्या चौतीस हजार ठहरियाका छन् ... ... १ ... ...
दाम कसोगरि पुऱ्याउन्या हो. जो आज्ञा सो सही

(३४) किमधिकं विज्ञ चरणेषु इति सम्वत १८७१ साल मितिज्येष्ठ
सुदि ११ रोज १ मुकाम राजपुर शुभम

—:O:—

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

वि. सं. १८७१ आषाढशुदि ३ को
वमशाहको पत्र

पत्रसंख्या	नाप	खामसंख्या
११	लम्बाई १४·६ अङ्गुल (११ इञ्च)	१८
	चौडाई १२ अङ्गुल (९ इञ्च)	

वमशाहले अलमोडावाट जनरल भिमसेन थापा र काजी रणध्वज थापालाई लेखेको पत्र। यसमा गडको बन्दोवस्त मिलाउने तथा बलियो पार्ने विषयको कुरा छ।

(१) स्वस्ति श्रीगिरीराजेत्यादि श्रीत्रौतरिया वम्साह वर्म्मणाम् स्वस्ति श्रींसर्वोपमा जोग्येत्यादि स–

(२) कलगुणगरिष्ठराजभारोद्धरण सामर्थ श्रीजर्णेल भिमसेन थापा श्रीकाजी रणधोज

(३) थापाके आसिषपूर्वक पत्रमिदम. ईत नीक तहा वुसल चाह्णिए. आगे न्हांको समा–

(४) चार भलो छ. षत्र आयो अर्थ पाञौं. उप्रान्त सुदर्सन साहिले पर्वाना सुण्या नसुण्याको

(५) ढरभन्नि छभन्नि भया नभयाको खवर निस्तुक गरी लेष्नु होला तहाका संभारलाई

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(६) तपाइ हुदै हुनु हुन्छ इन्का संभार लाइ गढमां रहन्या भारादारलाई लेखन्या कुरा लेषि

(७) चैतन्य दिदै रहन्या र पायाको नञां षवर सरकारमा विन्ति लेखन्या मोहडामां पनि चिठि प –

(८) ठाउदै रहनु भनि लेषि आयाका अर्थ विस्तार सर्कारमां चह्राइ पठायाका अर्जिमा वि –

(९) न्ति गरी पठायाको छ. विस्तार अर्जिवाट वुझौला. इन्का संभार-लाई गढमां रहन्या भारा –

(१०) दारलाइ लेषि पठाउदैं छौं. ञहाका संभारलाइ ञहां वल षजाना जगेरा पातलो वा –

(११) क्लो जत्ति रह्याको विस्तार तिमिलाई र सर्कारमां पनि अर्जि विन्ति गरी पठाएकी मु –

(१२) ष्ये तहांवाट सो वमुजिम् वन्दवस्त पैले भै आयो हो. केहि जानि ढिलियाको भया पनि

(१३) च.डो भै आया वढिया होला. वांकि गढि किल्ला मुलुकको आयु हो. तहा पनि ३ जगामा

(१४) किल्ला वनाउनु भनि हुकम र मोहडा वुढा काजिवाट चिठि आउदा गढि वनाउन्या

(१५) तर्तांकिति गर्न लायाको र कंपनिले पंचषत्का दाम नदिदा ढिलि ……… पहि –

(१६) ले लेषि पठायाको हो, तस्तै विचमां काजि रणजोर थापावाट कंपनिका नाउमा आ–

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(१७) याका लालमोहरको नकलमा पंचषत्को काम पनि कंपनिले गरी ठूलो ठूलो

(१८) कुरा सर्कारमां र मौहडामां साधी गर्नु भयाका आम्दानी सर्कारमा वुझाउनु भनि

(१९) लेषि आयाको रहेछ कंपनिका जगामा पंचषत्को काममा कसै ... ... मा —

(२०) निस हाल्याका थियानन्. अक पालि पछ्याउमा कंपनिका तह ... ... मिलि

(२१) पंचषत्को काम गर्नु भनि मानिस पठाएको हो. झुट्ठा षेलहा मानिस्ले नभयाका

(२२) कुरा मोहडामा र तहा पनि गर्दा. कपनिका नाउ मां आयाको पंचषत्को कुराना

(२३) मोहडा साथि गर्नु भनि मोहर आया त बढिया हो भकुमाउका घाटा घाटाका जगा —

(२४) मां गढि वनाउन लायाको सिध्याउन र वनाउन पर्न्या जगा वनाउनलाई कुमाउ —

(२५) का गर्षा गर्षाका आमालित् हसिल्याका नाउमा फर्द वमुजिम्का जगाबाट षर्च

(२६) र भाराले गढिब नाउनु भनि लाल मोहर भै आया षर्च र भारा तहसिल्याहरूले ला —

(२७) उनान्. जगाको अठोट र ताकिती ऱ्हाबाट गरौंला. इति सम्वत् १८७१ साल मि —

(२८) ति आषाढसुदि ३ रोज २ मुकाम अल्मोडा शुभम

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

८ **वि. सं. १८७१ श्रावणशुदि ५ को**

मणिराजको पत्र

पत्रसंख्या	नाप	खासमसंख्य
१२	लम्वाई १४' अङ्गुल(१०½ इञ्च)	२५८
	चौडाई १२ अङ्गुल (६ इञ्च)	

मणिराजले बुटवलवाट जनरल अमरसिंह थापालाई लेखेको छ । यसमा अंग्रेज अफिसर आफ्ना फौजसाथ फर्के भन्ने कुरा छ ।

(१) स्वस्ति श्रीसर्बोपमा जोग्यत्यादि पड्गग्राहि परउपकारी दयाधारी मर्ज्यादा महोदधी सकल

(२) गुणगरिष्ठ राजभारा उद्धारण सामर्थ धर्ममुरति श्रीश्रीश्रीश्रीश्री जर्नैल साहेव अमरसिं –

(३) ह थापाज्युका चरणतल ईत सदा सेवक मनिराजको कोटी कोटी साष्टांग सलाम वंदगी सा –

(४) हेवका चरणकुसल मंगल सर्वदा भया मेरो प्रतिपाल उद्धार होला मेहरवान्गीको छ —

(५) पापत्र आयो हर्फ हर्फ वाचि सिर चह्रा आगे ञाह्राको समाचार भलो छ उप्रान्त करीया

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(६) फकिरी हलकारा गोरषपुर पठायाको हिजो साझ आइपुग्यो. सात दिन उहि वसि हेरी

(७) जवानि ल्यायाको समाचार. फिरंगीका कंपनि लस्कर जर्नैल कपतानहेरु जा –

(८) हां जाहावाट आयाको तहि गयो. पछि लषनौवाट आवन्या तिन कंपनि र का –

(९) ना कपतान. वघेलरीवांसित तक्रार लाग्यो भनि रीवाजान वनारसतिर गया. आ –

(१०) ज भोलि गोरषपुरमा. जज् कलटर साहेवहेरु ६।७ जना र निजामत्का कंपनि ३।

(११) ४ मात्र छ. अरू जंगी कंपनि लस्कर कोही छैन. पालपालो राजा आजमगढ जानु

(१२) भनि २ दिनको बाटो पुढो गयाका साचो हो. फिरी गोरषपुर आई वस्याकाछन्. ना –

(१३) हर साहि सुषमुररु मैञाका विवाहलाई बनारस गयाका फर्याको छैनन्. गोर –

(१४) षपुर देषि येता सहिवान कंपनि कहि छैन थाना थानामा ४०।४० . वरकंदाज १०।

(१५) १० जना राउतको मानिसहेरु मात्र छ भंछ वंदेनेवाज करीया हलकारालाइ गो –

(१६) रषपुरमा पुगी पुराना पान र तेजैको चिठि ल्यावनु पर्छ भनि पठायाको थिञा र मेरो

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(१७) हाति तेजैकों नाउ गरी वेचन पठायाको. जज्ले त्यो हाति फौजदारकों हो भनि रोक्नु

(१८) पठाउदा जवाव सवाल गऱ्याको समाचार लेषि मलाई पठायाको चिठि र पुराना

(१९) पान्. ञाहाका फुलवारीको मिठो अ.म षरवुजा १ जांछ चरणामा दाषिल होला

(२०) ज्योदे अर्जि इति सम्वत् १८७१ साल मिति श्रावणसुदि ५ मुकाम वुटवल शुभम

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

वि. सं १८७१ आश्विनवदि ७ को गजवलवानियाँको पत्र

पत्रसंख्या	नाप	खामसंख्या
१३	लम्बाई १७.३ अङ्गुल (१३ इञ्च) चौडाई ११.७ अङ्गुल (८ इञ्च)	१६५

गजवल वानियाँले उपदाङ गडीबाट जनरल भीमसेन थापा र काजी रणध्वज थापालाइ लेखेको पत्र । यसमा सिपाहीलाई तनख दिने विषयका कुरा छन । पत्रको शिर काटिएको छ ।

(१) स्वस्ति श्रीसर्वोपमायोग्यत्य.दिराजभारोद्धरणसामर्थ श्रीजर्नैल भिमसेन था-

(२) पा श्रीकाजि रणध्वज थापाका चरणतल. श्रीगजवलवानिञांको पाई लागौ

(३) पूर्वक पत्रमिदम्. ञाहाँ कुशल. ताहा चरणावृन्द कुसल मंगल भया हा -

(४) म्रो उद्धार होला. उप्रान्त क्रिपाले जगा वक्सनु भयाको थियो. जगैमा थिञां

(५) तेस् विचमा भवानि दत्त थापाले र तैले तेस तर्फका गढी किल्ला बिगऱ्या वद -

(६) ऱ्याका वनाउनु बाढा घाटामा पनि षवरदार भै रहनु भनि ··· आ-

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(७) ग्या. आउदा सिर चह्लाइ काजमा तनमन् भै ढाक्या सिपाही वटोली आफ्नु गो –

(८) लत्रोल, तयार गरि वदल्या विगन्याका गढी षलगा त्रनाइ. चोरघाटमा भाजा हा —

(९) लि. हात मुष मात्रै लि आयाका ढाक्या सिपाही पाली भाई वमोजि. लाग्याका

(१०) टह्लमा हाजिर रुजु रह्याको थिञां. मिच.उ प्याहुलो गढीमा पनि उमरा —

(११) हरूलाई ताकिति गराइ कुचाभाका तघार गरायाको छ. मेरा साथमा भ —

(१२) याका सिपाही धना वन्दुक. षुडाको हाजिरी फर्द अघि चह्लाइ पठायाको हो

(१३) चरणमा पुगी मालुम भयो हो. जाहा।ार वंतियासम्म हल्कारा पठाउदै ष —

(१४) वर भिक्काउदै पायाको विंति गरि पटाउदैछु. आजतक पूर्वको र पालपा

(१५) तर्फको षवर पनि यथास्थितै छ. वर्षा लाग्यो र मैन्हा दुनिञां-लाइ चलं गर्नं वि -

(१६) दा दे भनि आग्या आउदा किरातीलाइ विदा दिञां. गढाको पानो मजवुत भया

(१७) कै छ. सुवा भवानिद्त्त थापा र मलाइ यस तर्फको काजमा षटावनु भया —

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(१८) को हो. जान त भरनिमषको सोझो चिताई……र आग्या सिर चह्राई त—

(१९) त्पर भै काज गर्थ्यौ.तेस्मा पनि सुब्रा भवानिदत्त थापालाई. हाम्रा नावमा

(२०) तनुषाह रू ५००मिल्यो. हाम्रा साथका ढाक्र्याको. केहि षवर रहेन जगाका

(२१ रुपैया भन्या. मामुलि र. तनुषा औ तोसाषाना .दाषिल भें २०० सय रुपैया फा—

(२२) जिल परिरहेछु. तें पनि चरणवाट दिनुपर्छ भनि आग्या भयाको छ भन्दा. भ—

(२३) यासम्मको दिदै थियाँ. विच वर्षामा पनि. मुलकमा तगादा पठाई. रैतिलाई

(२४) वोकाई. गढी. म्म. चावल पुग्याउन लायाको थियो ताहापनि उनका घरवाट

२५ चाहिदो नानि छेउलिदै थिया. दिदै थियो. तेस. विचमा तनषाको मोहर पनि

(२६) फिर्ता गराई लिन्या. और मलाइ र मुलुकमा मेरा कारवारि-लाई कजियत ग —

(२७) न्या दस दस सिपाही लगायी राष्या छन्. मुलुकमा भन्या वीना-माघले रै--

(२८) तिछेउ दाम नलिनु भन्यारैवन्दिछ. साहु काढि फाजिल दिदा पनि मेरो वै —

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(२९) हुरमत गन्या. मुलुकी माभिला पनि विग्न्यो. जग्गामा भयाको दि सक्या र्याछ वे —

(३०) हुरमर हुन्या हाइन. गोर्षावो साठीमुरी हाम्रो वेष हो. गोर्षा-मा नवागी षान —

(३१) लाई गह्रो पनि छैन. गोठ राषन्या काहो पनि छैन. मेरो विति गर्न्या पनि

(३२) कोहि छैन. चरणौका निगाहले मेरो उद्धार भयाको छ. हुन्या छ. इति सम्व —

(३३) त् १८७१ साल मिति आश्विनवदि ७ रोज मुकाम उपद्राँ गढी शुभम

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

वि. सं. १८७१ आश्विनशुदि ८को
बमशाहको अर्जिपत्र

पत्रसंख्या	नाप	ग्रामसंख्या
१४	लम्बाई २३'४ अङ्गुल (१७½ ईञ्च)	२५८
	चौडाई १६ अङ्गुल (१२ इञ्च)	

बमशाहले अलमोडाबाट श्री ५ गीर्वाणयुद्धविक्रम शाह-लाई लेखेको अर्जिपत्र । यसमा अँग्रेजसंग लडाई गर्ने सल्लाहको कुरा छ ।

अर्जि ... ...

(१) उप्रान्त मधेशमां षवर वुझन पठायाको मानिस पनि आइ-पुग्यो. सर्वत्र पहाडका भगौटा राजाहरूलाई पनि गार्षासित चढाइ गर

(२) भनि फौज षजाना हुकय् सबैलाई दियो गढको सुदर्सन साहि र-कुमाउ का लालसिलाई डाकि अनाज गैरह किन्नलाइ

(३) रस्युवंदि सिपाहि राघ्नलाई लाषरुपैया सुदर्सन साहिलाई -लाषरुपैञा लालसिलाइ दियो- पल्टन गैरह सांथलाई दिउला भ

(४) नि कवोल गऱ्यो कलकत्ताको लाट वरल आइपुग्या पछि विदा भै जाउला भनि ठाउ ठाउमां वस्याका छन्- लालसिको छोरा

(५) गुमान सि रुद्रपुरमां फौजवंदि गर्न लागीरहेछ - मतोवाधियाको भन्या लुध्यानामा लुनि अषतियरलाई चढाईगर भनि प्रमा

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(६) ना गयो सुदर्शन साहिले दूणामां येक्मूष लगुरमा येक् मूष गरी चढाइ गर्नू लालसिंले कौंटान। छषाता काली कुमाउ ई३

(७) द्याताबाट चढाइ गर्नु पहाडीया जिमिदार वाटो देषाउन्याको छ भनि लालसिं छेउ भन्दा साल ६२ देषि मधेस्मां वस्याको पुना

(८) फर्त्याल र अर्को कुनेत्रानाई फेरंगी छेउ लगो इनिहरू हुन् भन्दा कालो कुमाउका कुमैंत्राले कवोल गर्‍या सातसौं पहा—

(९) डि भरिया जनहि चार पांच रुपैया महेंना पीछे दर्माह दिनु गरि राष्नु ३ सो जातों पिन्न्यालाई दर्माह दि राष्नु लालसिका रुद्र

(१०) पुरका सीपुरका ठेगामध्ये मुजरा पर्ला भनि लेषि दियो भनि मातवर मानिस्ले षवर ल्यायो चढाईको षवर भन्या त्रहां जगा ज—

(११) गाबाट आउदा फौज भै रहेंछ चढाई भन्या निश्चय हुन्या देषिंछ दत्नषजाना षर्च गैरहको विति पैले पनि गरिपठायाको हो

(१२) ३।४कंपनि जमाउनु भनि हुकम् आयाको छ जगा जगाबाट निस्तूक षवर आउन लाग्यो वषत येहि हो भनि १ जना वसि स—

(१३) ल्लाह गर्दा हतियार र षानाको ठेगाना भयापछि कंपनि षडा गर्न केहि वेर छैन भनि भन्दा अघि सर्कारबाट हुकुम पनि आया

(१४) को छ. हाल भत्ता पेटीयार समय पर जागीरको वलियो षातजुंम्मा हतियार षजाना अर्जि विंति गरिपठाउंछौ आफ्नु गर्न्या ताकि—

(१५) ति गर्नु तिम्रा हम्रा साथ रह्याका सुवेदारहरूलाई मानिस वटुल्याउनु भनि उर्दि पनि दिन्या हो भनि सल्लाह ठहराईं उर्दिप—

(१६) नि दित्रौं ६७।६८ सालमा त्रहाका मेषजोन्मां वन्याका वंदक म्नोच काला नलफ़रानिमां कर्ता भै मौहडात्राट कंपनि कंप—

(१७) निको भर्नाको तनषाह आउदा तीन्सौ नाल ६८।६९साल मांगयोथ्यो

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

अहाँकां भवानि वक्समा ४पट्टिलाई नाल हेर्दा चार प—
(१८) ट्टिलाइ भन्या पुग्यो ऋहां फलाम ::सल नंहुनाले जो भयाका ताल
माफिकै छन् भवानि वक्सका पुराना नालपनि ढेरै वर्ष
(१९) देषिका हुनाले आधादेषि गनि अर्ध्यांला वदल्नु भयाको छ ५।६सौ
नाल र षजानाको चांडो३ ताकिति भै वषतपर ऋहाँ आ–
(२०) ई पुग्या काम छोपियेला. डोटिमा भारादार पनि कांहि छैनन्.
१।२ भारादार र २।४ :कपनि बटौन्भै चाँडो पूर्वबाट भारा कं-
(२१) पनि आया पनि धाष पनि हुन जाला. अंजि लेष्दैका वीचमा
कोटाका घाटामां रह्यांका सुवेदार हिरा प्रतापसिंको र कोटाको फौज-
(२२) दार गगाराम चोकुडाइतले मलाइ लेष्याको चिठि विजनिस् चह्राइ
पठायाको छ. जाहेर होला. कासिपुरका वेणिराम साहुलाई मैंले
(२३) लेष्यावो चिठी चिल्किगाका मंडोमां डाकघरका मानिस्ले च्यातिं
लियाको विस्नार अघिल्ला अंजिमां विंति गरि पठायाका हो
चिठि षो —
(२४) स्याका कुरामा साह्रै चमक् मान्नान् भनि चमक् मेट्न्ना नि-
मित्ये हिंदवि अच्चर लेषि. डॉक्तरले मलाइ लेष्याको चिठि लि
चप्रासी आई
(२५) पुग्यो. डॉक्तरले मलाइ लेष्याको चिठी विजनिस् चह्राई पठायाको छ.
दाषिल होला. त्यो आउन्या चप्रासि कासिपुरको बस्न्या अ-
(२६) घि देषि ऋहाँ अल्मोडामा आवत् जावत् गर्न्या ऋहाँका मानिस्
सित पनि सवै सित जान पहिच्यान भयाको रहेछ डॉक्तरको च-
(२७) प्रासि भयापछि भागको सन घालाको तेल गैरहको ताकीत षरीद

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

गर्न आउदा जहाँ म छेउ पनि षर्षुसामत् गरि केहि केहि मा-
(२८) गि लै जानै गर्थ्यौं. सोहि चप्रासिले अघि अघि केहि इनाम पात
पाउदा. गोर्षाको निमक मैले षायाको छ. वहुतै तरहसित यो कुरा
(२९) अंत जाहेंर नहोस् यो कुरा तल सुनियापछि ममारा जाउला.
सून्याको कुरा म जाहेर गर्छौं भंदा यो कुरा तल सुनिया पछि त मा
(३०) रा जान्याछस् भनि हांमिलाई पनि थाहै छ काहि जाहेर हवेन भनि
षान्न जम्मा दिदा. अवस्य अंगरेजले पहाडमा चढाई गर्छ ... १ ...
(३१) लगायेत् डोटि तकको अनाज षरीदनलाइ पचास् हजार रुपैयाँ
मेरै रोवरू बांटियो. डॉक्तरलाइ पनि दर्माह वढ्यो. फौज
(३२) लाइ सिवावाटमा काम पायो. मोरकिरापइ साहेव पनि गौरनरका
साथैमा छ. भेष अझ वदल्याको छैन. ठूलो मरातप षतम भ-
(३३) याको छ. पहाडलाई सतरुद्रा लगायेत् सर्वत्र पचास् हजार फौज
षटौ - गयो. लुध्यानामा लुंान अषतिग्रालाई प्रमाना गयो. डो -
(३४) टिलाइ हासिले चढनु. दुन्मा पनि मेट्रेटवाला साहेवलाइ षतम
भयो. येक् मूष छ षाता. येक्मुष केटा. येक् मूष कालिकुमा -
(३५) उ तिन मूष गरी चढाइ गर्नु. मोरकिरापट् र अरु माहेव आउ-
छन्. कासिपुर रुद्रपुर चिल्कियाम. पहाडिया वोजिवोकाउन
लाङ् चा -
(३६) र रुपैंया महेनाको दिनु गरि सातसौ नयार भयाको र आय पिनाइ
कंडिमा भर्न लाग्याको आपना आषैले देषि आज्ञाथ्यां क -
(३७) लकत्तावाट वडासाहेंव पनि कानपुरमां दाषील भयाको षवर
आउदा डांक्तर साहेव प्रभृति ग्रस जिल्ला भयाका साहेव सवै

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(३८) पाँच दिन्मा मुरादावादवाट कानपुरमां पुग्न्या गरिगया. चार पाँच दिन वाहाँ वसि पाँच दिन्मां मुरादावादैमां आउनु भनि ठेगाना ग–

(३९) रि गया भनि कह्यो. मुष जावत् अह्रायाको छ भनि चिठोमा लेष्याको छ तलाइ क्या अह्रायाको छ भनि सोध्याउदा दोरा च–

(४०) वर वोषोर दाडिम गैरह पहाडको चीज येस् बषतमां पठाइदिया पछि गौरनरलाइ चह्राउदा हौं. रुपैञाँ पठाइ दिउला

(४१) भनि भन्याथ्या भन्यो. रुपयाँ ल्यायाको छ कि भनि सोध्याउदा माल चिल्किया पुग्या पछि रुपञाँ दि पठाउला भन्दा भोटवाट मगा–

(४२) उन्या चीज छन्. भोटबाट आउनि वित्तिकै पठाइ दिउला भनि विदा गरि पठाञां. मधेस्मा सर्वत्र जगा जगामा षवर वुझ्न चिह्रा

(४३) चर्चा गर्न मानिस् फिज्याका पनि थियां. अझ पनि थपि पठाञाँ चान्द्रसेषर पाध्या भयाका ठाउसम्म जानु भनि २ चप्रासी प–

(४४) ठाञाँ जो वर आउला विति गरि पठाउला. मोहडा काजिवाट भावरको चौकिदारो दि पठायाको साहेब षाँलाई पक्रि फेरंगी

(४५) छेउ ले गयो. उस्को मुन्सिले लेष्यांको फार्सि चीठि पनि आइ– पुग्यो चिठि विजनिस् चह्राइ पठायाको छ जाहेर होला छ षाता-

(४६) का भावरबाट जमादार बलवीर मल्लले मलाइ लेष्याको चिठि पनि विजनिस् चह्राइ पठायाका छ जाहेर होला. इति सम्बत् १८७१

(४७) साल मिति आश्विनसुदि ८ राज ६ मुकाम् अल्मोडा शुभम इत वम्साहको सलाम सलाम सलाम शुभं

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

—:O:—

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

वि. सं. १८७१ कार्तिकवदि ८ को

कृष्णानन्द र धनवीरको पत्र

पत्रसंख्या	नाप	खामसंख्या
१५	लम्बाई १४ अङ्गुल (१०$\frac{1}{2}$ इञ्च)	१३
	चौडाई ६.३ अङ्गुल (६$\frac{1}{4}$ इञ्च)	

कृष्णानन्द खडुडी र धनवीर थापाले श्रीनगरबाट जनरल भीमसेन थापा र काजी रणध्वज थापालाई लेखेको पत्र । यसमा नालापानीमा अंग्रेजले हमला गर्दा लडाई भएको कुरा र गढको वन्दोवस्त गरेको कुराछन् ।

(१) स्वस्तिश्रो सर्वोपमा योग्यत्यादि सकलगुणगरिष्टराजभारोद्धारण
सामर्थं श्रीश्रीश्रीजर्नेल भीमसेण थापा श्रीश्रीश्री का—

(२) जी रणध्वज थापा महाशयेषु श्रीकृष्णानन्द षडुडि श्रीधनवीर
थापाको वेदोक्त आसीर्वाद सेवा पूर्वक पत्र मिदम इत—

(३) नोक ताहाँ कुसल मंगल भया सै हाम्रो प्रतिपाल उद्धार होला.
आगे ञाहाँको समाचार भला छ. उप्रांत श्री वुढा का—

(४) जीबाट गढको वन्दवस्त गनु भाया नरयाव। रैतिलाई नसलह
गरि वांभा गांउँमा वसाई उजारको गुलजार ग—

(५) नु भनि आग्या बमोजिम मुहुडाबाट श्रावणका महिनामा श्रीन-
गरमा आइपुग्याथ्यौं. लायाका टहल—

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(६) मा जान्या वुझ्या सम्म भरसक्य लागी रह्याछौं. हाल सूरतका
अर्थलाई प्रगना दुनमा फीरंगीको वाकलो फौ–

(७) ज आई आश्विनशुदि ११ मा र कार्तिकवदि २ मा नालापा-
णिका किलामा कवंर कपत्तानसंग लडाई पर्दा

(८) आश्विनशुदि ११ मा वैरोका २२ जना षेंत पऱ्या ढे़रै घायल भै
हटी अघि वस्याका डेरा धामवाला आमवाला–

(९) मा गै वस्याको फेरि कार्तिकवदि २ मा भारि फौज लि हला-
दि नालापानि किलामा आई लागदा ७ प्रहर स–

(१०) म्म लडाई हुंदा वैरिका गोरा २७ काला १२० कीलाका
ढौकैमा पऱ्याका घायेल भयाका र. लोत लै गया–

(११) को ... ... १ ... ... का प्रतापले हाम्रो अघि लायालामा पनि
पछि लापालामा पनि फत्ते भयाको र ... ... १ ... पारो कप –

(१२) तान भक्तिथापाले तुझारमा लडाई गरि फते गऱ्याको विस्तार
भरादारहरूका चिठीले मालूम होला यां —

(१३) हां गर्न्या चौकसी गर्दछु. दसैंको प्रसादलाई नालापानिमा
त्याहां भयाको षजाना पठावन्या कामले

(१४) ५।७ दिनको ढिलो हो नगयाको हो. दसैंको प्रसाद ढिलायाको
माफ गरि वक्स्या जाला अर्ति सिछ्या–

(१५) मेहर रह्या वढिया होला इति सम्वत् १८७१ साल मिति
कार्तिकवदि ८ रोज ७ मुकाम श्रीनगर शुभम्

(१६) दसैंको प्रसाद पुगला

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

वि. सं १८७१ कार्तिकशुदि १ को
वमशाहको अर्जिपत्र

पत्रसंख्या	नाप	खामसंख्या
१६	लम्वाई ११.७ अङ्गुल (८¾ इञ्च) चौडाई ११ अङ्गल (८¼ इञ्च)	१३६

वमशाहले अलमोडावाट श्री ५ लाई लेखेको अर्जिपत्र। यसमा पश्चिम लडाईमा शत्रु पक्षका र आफ्ना मानिस मरेका खवर सम्बन्धी कुरा छ।

अर्जि ... ...

(१) उप्रान्त अरू विस्तार पहिले चह्राई पठायाका अर्जिवाट जाहेर भयो. कुइऱ्याले ... को घाटो

(२) छेकदा हुलाक् नचल्दा नहानवाट काजि रणजोर थापाले जोगी छेउ वाटो फेरि लैजानु भ –

(३) नि पठायाको अर्जि चोठि आई पुग्या सर्कारमा चह्राइ पठायाको अर्जि चह्राइ पठायाको छ

(४) विस्तार उनैका अर्जिवाट जाहेर होला। मलाई लेष्याका चिटिको नकल पनि चह्राई पठायाको

(५) छ. जाहेर होला नहानबाट जोगी नालापानीमा कवर कप्तान छेउ आयेछ. कप्तानले च –

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(६) ह्लाइ पठायाको अर्जि पनि चह्लाइ पठायाको छ नालापानिको विस्तार कवर कप्तानका अ—

(७) जिवाट जाहेर होला मलाइ लेष्याका चिटिमा कार्तिकवदि २।३ का दिन भयाको लडाइमा

(८) हरीफको काटियाको र घाइता भयाको अंताजा पेंले लेष्याको हो. कुइन्याका लस्करवाट

(९) आफ्ना पेटका मानिस छेउ वुझ्दा कुइन्याको जर्णैल १ कर्णैल १ मेझर १ गोरा १५० काला सि—

(१०) पाहि २०० मारिया घाइताको थाइ रहेन मन्याका र घाइता गरी हजार वाह्र सौ मानी —

(११) स षराप भया भनि सुनिछ भान षवर ल्यायो पजाना त्रिष सर पत्थर. पठाइ दिनु भनि लै—

(१२) ष्याको रहेछ वारुद गोलि पत्थर. विषसर. केहिं वंदुक ज्हाँ भया अनुसार काजि रेवंत क—

(१३) वर मार्फत् पठाञाँ थ्युँ. ढेर ज्हां पनि नहुदा. थोरै गयो. काजि रवन्त कवरलाइ पनि रात—

(१४) दिन गरि जानु भनि अह्लाइ पठायाकोछ किल्लाव।ट वैह्लाइ हान्दा अलिक् हम्रा। मा—

(१५) निस् पनि षर्च हुन गयाछन् वैढाइ नहान्नु भनि कत्रर कप्तान-लाइ लेषि पठाञाँ कवर क जि —

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(१६) लाई पनि अह्राइ पठायाको छ. नालापानीमा पनि वैह्राई हान्दा र सुवेदार समेत, पर्दा. आज भो –

(१७) लि भन्या अलिक् पातलै होला भन्या जस्तो देषिंछ. सम्वत् १८७१ कार्तिकसुदि १ रोज ७ मुकाम अल्मोडा शुभम

(१८) ईन वम्साहको सलाम सलाम सलाम शुभम

वि. सं. १८७१ मार्गवदि ५ को धनवीर थापाको अर्जिपत्र

पत्रसंख्या	नाप	थामसंख्या
७	लम्बाई १७ (अङ्गुल ८½ ईञ्च) चौडई ११ अङ्गुल (८ ईञ्च)	६

धनवीर थापाले श्रीनगरबाट श्री ५ लाई चडाएको अर्जिपत्र। यसमा नालापानीमा अंग्रेजसंग युद्ध भइरहेक कुरा छ।

अर्जि ... ...

(१) उप्रान्त पश्चिमको षवरका अर्थ मार्ग १३ दिन जादा गुर द्वारा देषि उत्तर पट्टि ३ कोस नालापानि किला

(२) देषि डेड कोस राजपूर भन्याका गाउंका टिपामा नाहानबाट काजी रणपदी सिंह वन्यरात् आइ पुग्या थ्या त्य–

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(३) स्तै विचमा धामा वाला देषि फिरंगीले डेरा उठाइ सर्व फौज लि नालापानि किलाका नजीक आई घेरा दि—

(४) दा काजी रणदीप सिंह वस्न्यात किला भेत्र आवन पायेनन्. राजपुर देखि माथे काटियामा गै वस्याका छन्.

(५) नालापानी किलामा लडाई लागि रह्याको छ. तोपको र वन्दुकका दोहरै सोरा लागी रहेछ. सांझ ब्याहानि ज्या —

(६) निस्तुक षवर अरू आवला सो विंति गरी चऱ्हाई पठाउंला. मोहडावाट गढका वमीन सयानालाई तिमीहेरू —

(७) ले झारा गरी वाटुला भै ज्यांहां हामिछेउ आव भनि वुढाकाजीका दसषत आया वमोजित सयानाकमोनलाई

(८) वाटुला गर्न लागी रह्यैछुं. षड्डूडिहरू र षंडूडिहरूका इष्टमित्र कुटुम्व सवै हजूरका निमिष सिरमा राषि

(९) भारा पांचका सलाह वमोजिम काटहल चाकरीमा तत्पर भै भरसक्य लागी रह्याछन् सिवराम चीत्रमणि

(१०) सकन्याणिहरु आपनो परिवार केटाकेटी गाइ वछि स्मेत ली दूनमा गै फिरंगीसंग मिल्या नाहानमा सी —

(११) सरामको छोरा क सीराम सकन्याणी थियां त्यो पनि नाहानवाट भागी फीरंगो छेउ गयो. सोवराम डोभाल

(१२) भन्याको डोभालहरूको मुखिया थियो. त्यो पनि सकन्याणिहरूका संगमा गै फिरंगीसंग मिल्यो. ज्यांहां गर्न्या

(१३) काम कुरालाई घाटा घाटामा चौकसी गर्न्या काम गऱ्याकै छ. विस्तार ज्यहांवाट काजी वखनावर सिंह वस्न्यात —

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(१४) ले लेप्याका अर्जी पत्रले जाहेर होला. ऊांहां गढमा गर्न्या काम कुराका अघि जो पढाइ वक्सनु भयाका मोहर ज -

(१५) गदेउ थापा छेउ रह्याका छन्. चाहिन्या मोहरको अघि अर्जी चन्हाइ पठाया थ्यूं मेहर रह्या हुकम वमोजि -

(१६) म वुढाकाजीवाट अन्हाइ पठावनु भया माफिक लाग्याको टह-ल जानत भ सम्म गरी पुर्‍यायेन्याछ.

(१७) भूलचूक सर अन्तर पर्‍या हों भया माफ गरी वक्स्या सेवकको प्रतिपाल उद्धार होन्या छ.

(१८) सेवक वंदा धावीर थापाको कोटी कोटी कुर्निस कुर्निस कुर्निस सलाम सलाम सलाम सलाम

(१९) इति सम्वत् १८७१ साल मिति मार्गसीर्ष वदि ५ रोज ६ मुकाम श्रीनगर शुभम

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

वि. सं १८७१ मार्गवदि १२ को
रणादीपसिं वस्न्यातहरूको पत्र :

पत्रसंख्या	नाप	खामसंख्या
१८	लम्वाई ३५.४ अङ्गुल (२६ $\frac{१}{२}$ इन्च)	४६
	चौडाई १२.७ अङ्गुल (९ $\frac{१}{२}$ इन्च)	

रणादीपसिं वस्न्यात, रेवन्तकुवर, वलभद्र कुवरले चमुवाबाट श्री ५ लाई लेखेको पत्र । यसमा कागडाको लडाईंका कुराहरू छन् ।

श्री दुर्गा सहायः

पुण्य

(१) स्वस्तिश्री गिरिराज चक्रचडामणि नरनारायणेत्यादि विविध विरुदावलि विराजमानमानोन्नत श्रीश्रीश्री महाराजा-

(२) धिराज गीर्वाणयुद्ध विक्रम साहदेवेषु सदासमर विजयिषु……

(३) पूर्वक पत्रमिदम्. इतनीक ताहा चरणारवृन्दकुशलमंगल आनन्द भया वन्दाको प्रतिपाल उद्धरहोला. आगे ञाहा

(४) को हकिगत् हजूरका…प्रतापले भलो छ उप्रांत. नालापानि किल्लामा. कुइन्या संग लडाइ भै काट हरायाको वि—

(५) स्तार. अधि अधिका अर्जीवाट . जाहार भयो हो . सोविस्तार .मुढुडामा पुग्दा . सुवाचन्द्र विर थापा . कालानल कंपनि

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(६) गोरय् पल्टन्का २ पट्टि. सुवेदार चामु वस्न्यात्. नाहानवाट आइ किल्लामा सामेल भया फेरि अर्किवाट. काजि

(७) जस्पाउथापा . तैनाथ कंपनि ३ लत्तविर सांहि. ज्वालादल कंपनि काजि रणदिपसिं वस्न्यात्. रणादल्. रण —

(८) जङ् २ कंपनि. नाहानसम्म आयाछन्. काजि जस्पाउ थापाका तैनाथका ३ पट्टि ज्वालादल कंपनिको १ पट्टि दे —

(९) वि वक्स् कंपनिको १ पट्टि. नालापानी किल्लामा आइपुग्या. किल्या-का उत्तर पट्टि वन्दुक्को दन्यासमा. कल्याषल —

(१०) गा हाल्याको थियो. उसै टिपामा वस्याका थिया. फेरि नाहान्-वाट काजि रणदिपसिं वस्न्यात्. रणादल्. रणज. २ कं —

(११) पनिको डेरा. वगाकेलि भन्याको गाउना पर्‍यो. मशिरका ११ दिन जादा शुक्रवारका प्रहर १ दिन चढ्दा. चौतर्फ

(१२) घेरा दि पानि वन्द गरि. काडका. षेवामा. तोपल्याइ जोरियो. ८।१० चोट गोला र २।३ चोट छर्रा किल्लातिर हानि

(१३) फेरि ५ पट्टि वस्याका तिर तोप फिराइ गोला छर्रा ४।५ चोट चलाउदा ३ जना हाम्रा षेत रह्या. वाहांवाट ठहर्न नस —

(१४) कि निस्कदा किल्ला भित्र भिकियाछन् चौतर्फी घेरा पुग्दा २ कंपनि र म पनि भित्र पस्न नपाउदा तिमिलि —

(१५) का टिपामा आइ वस्या. तोरका भकारि वसाइ माटो भरि तोपहान्नलाइ आडवारि तोप अघि सार्दै हान्दै ग —

(१६) र्‍यो एस्ता तरहले शुक्रवार शनिश्चरवार २ दिन संम तोप वंदुकको दोहरे सोहरा भयो. चुनत्रट्वाहिक मां --

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(१७) छको मुडको. ओत गर्नलाइ पछि चढायाका ढुंगा तोपका गोलाले
उडाउदा केहि मानिस् उनै ढुंगाले पनि.

(१८) जषम् गऱ्यो. थपुवा ढुंगा उडाइ वुर्जामा चढायाका हाम्रा तिन
तोप. तषतापांरा तोप फोरि वाहिर तिर षसायो

(१९) १ तोप. भित्रतिर षसायो. वाहिर. उत्तरतिर षस्याको तोप.
दषिनतिर जमिन्मा दवाउन पठाञौ. वाहिर सा-

(२०) मु षस्याको तोप. ठाउं ञिरह्यो. १ तोप अगाडिका लडाइमा
हाम्राले हान्दा फुट्याको थियो. गढवाल्या फ--

(२१) लाम्पा तोप् १ र. अरू ३ तोप केहि वुर्जाका ढुँगा षस्दा मार,
हान्दामा तषता षल्र्वाल चल्न वन्द भयाका थि -

(२२) यो. एक घेरा उस्का तोपका सोहरा. वंगोला. राल गोलाले
भित्र वस्न्यालाइ जषम गर्दै रह्यो. उत्तर प·

(२३) ट्टि २ दिन २ रात हान्दा चिठ उडाइ. २ पाट जमिन बरा-
वर गरायो. आदित्यवारका दिन एक वरफ तोप १

(२४) ले हान्दै रह्यो. देउदा. वाउढावासि. गर्गोच. सोहरा. ढुंगाले.
आयाका वैरि मार्दै रह्यौ. उस्का सोहराले हा -

(२५) म्रा सुवा चन्द्रविर थापा. सुवा नाथुमाझि. सुवेदार दलजित
कवर म्लेछका लानल कँपनिको जमादार द -

(२६) लजित् साहि लोत्रह्या. उस्का तरफ नाउ ज्यादा ८ साहेव
३।४ सय गोरा षेत रहदा पछि सरि भरि

(२७) रात्. सोमवार २ प्रहर दिन सम्म तोप चलाउदै रह्यो. ताहा
पछि तोप वन्द गरि लोतमा गनप-

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(२८) ठायो. भित्र तरफ् ठाउका तषतामा पऱ्याका षसाइ दिञु. लोत
लै गया पछि फेरि वगौवर तोप चलाउँदै रह्यो. भि –

(२९) त्र उडाया फोऱ्याका वुर्जावाट तोपको सोहोरा र वंगोला राल
गोलाले हाम्रा तरफका मानिस् षेत धेर रह्या

(३०) षजाना पनि केहि पोलियो. जो भयाका मानिस् पनि ठहर्न नसकी
निस्कदैरहृया सोमवारका रातृमा सवै कंप –

(३१) निका निसान् निकास्या छन्. हामिले थाहा पायौ र वुझाइ
समझाइ हप्काइ निसान् केहि मानि –

(३२) स् किल्लामा ल्याञौं. केहि मानिस् उत्ति वेरै हिड्याछन्. केहि
मानिस् उहि जगलमा दव्या छन्. मंगलवारका

(३३) दिन हाम्रा वंदुक उस्का तोपको सोहोरा दोहोरो चल्दै रह्यो.
जो रह्याका मान्छमा पनि निस्कदै गर्न लाग्या

(३४) छन्. उसले पनि मानिस निसक्याको थाहा पायो र तोप चढाइ
फोऱ्याका चिठ रांम तोप ल्याइ सोहारा ला –

(३५) उ लाग्येछ र वांहा रह्याका सुवा रिपुमर्दन थापा, सुवेदार चामु
वस्न्यात, सुवेदार गर्जसिं थापा, ज्मादार विजै —

(३६) सिं षत्री, ज्मादार सिंहविर घर्ति ज्मादार चन्द्रमनि रानाहरूले
कपतानलाइ समाति निकास्या छन्. दुवरा

(३७) भन्याका गाउमा आइ रातवस्याछन्. उसै रातमा डाँक हान्येछ.
सुवा रिपुमर्दन् थापालाइ गोलि लागेछ.

(३८) ज्मादार मंगल रानाले ३ जनालाइ तरवारले षेत राषि. आफु-
लाइ पनि तरवारको र संगिनको २ घा ला—

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(३९) गिरहंछ. किल्लामा सिपाहीले मिहिनत् गऱ्यैको थियो. गऱ्याँ
पनि थिया ५ रोजका १० छाक पनि नपिउ –

(४०) न. नपाउदा र तोप गोलाले किल्लाका चिट् भट्काइ जिमि
वरोवर गरायाको थियो. उसै श्रेस्तावाट वंगो –

(४१) ला छर्रा पर्दा लस्कर ठहर्न सकेनन्. अरु पनि ताहावाट आयाका
मदत्लाइ चाडो जाउ भंन्या ताकिति

(४२) सर्कारवाट रह्या. सामेल भै काम गर्न्याछौ. एस जगाका दाइजा
राष्ट्यैकै छ. नाहानवाट आयाका जो रह्या

(४३) थिया. निसानसंग सामेल हुन गया. हामि ३ को पनि नागिनिं
सेराकों सिर चमुवाको फेदिमा भेट भयो. जो दि–

(४४) चलकियाको मानिसहरुलाइ सामेल गरि षामिदको सप्रन्या
ठहराइ. वल लेषाम्या संमको काज गरिन्या छ.

(४५) अवप्रांत चाहिन्या वल षजाना शिक्षा हुकुम चाडो वक्सि पठाया
जाला मुकुडा वुढाकाजि छेउ पनि सो विरता –

(४६) र लेषि शिक्षा सल्हा लिन चिठि मानिस पठाञौं. पगडि लोत्
रह्याका विन्ति र किल्लाका विवस्ता लेषि चह्ला –

(४७) इ पठायाकोछ. छोल्दारि सिपाही भन्या जंमा भैसकियाको छैनन्.
सामेल गरि हाजिरि लि जो ठहऱ्या काज

(४८) दान् पसोपास लेषि चह्लाइ पठौला. विज्ञे प्रभुपुर्किमर्धिकम इति
सम्वत् १८७१ साल मिति मार्गशि –

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(४९) रवदि १२ रोज ५ मुकाम चमूथ शुभम्

(५०) इत वन्दा रणादिपसिं वस्न्यात् . रेवन्त कुवर, वलभद्र कुवर कस्य मेदनिमिलिकोटि कुर्णोश वन्दगी सा —

(५१) ष्टांग सलाम् सलाम सलाम्

वि. सं. १८७१ पौषवदि १२ को
रिपुमर्दन थापाको पत्र

पत्रसंख्या	नाप	खामसंख्या
१६	लम्बाई ५०.७ अङ्गुल (३८ इञ्च) चौडाई ११.७ अङ्गुल (८¾ इञ्च)	१३२

रिपुमर्दन थापाले श्रीनगरबाट जनरल भिमसेन थापा र काजी रणध्वज थापालाई लेखेको पत्र । यसमा नालापानी लडाइँका कुराहरू छन।

(१) स्वन्तिश्री सर्वोपमा योग्यत्यादि सवलगुणगरिष्ठ राजभारोद्धारणासामर्थ श्रीश्रीश्री जर्नेल भीमसेन थापाश्री

(२) श्रीश्री काजी रणध्वज थापा म्हासयेषु श्रीरिपुमर्दन थापाको आसीष पूर्वक पत्रमिदम् . इतनीक ताहां कुस —

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(३) ल मंगल भया मेरो प्रतिपाल उद्धार होला. कृपापात्र आयो विस्तार सिर चह्राञ्युं. आगे ञाह्रांको समाचार भ –

(४) लोंछ उप्रांत जो लेषनु भयाको विस्तार जोग्य हों. नालापानी किलामा कुइऱ्यासंग कार्तिकका दिन १० जांदा

(५) र १७ दिन जांदा भारि लडाई भई कुइऱ्याको जर्नेल कर्नैल कपतान मेजर टुला साहेव रमेत ८ साहें –

(६) व र गोरातिलंगा गरी हजार वाह्रसै षेन रह्याको र फरीजन साहेव स्मेत् सत्रअठार सै घायल गयाका लों –

(७ तले न आउन्या हल्कारा हरूले कह्याको. अघि लेषि गयाको हो. विस्तार मालूम भयो हो. तांहांपछि नाला–

(८) पानि तिर र नागलतिर रस्ता वनावन आयेथ्यो पछी षटांई हांन पठाउंदा २ तर्फका गरी २०।२५ मारी दिं –

(९) दा र केहि घायेल हुंदा हटि गुरद्वारा गयाको त्यो विस्तार अघि विंति गरि पठायाको हो पुगी मालूम भयो हो

(१०) नाहानवाट सुब्बा चन्द्रवीर थापा र कालानल कम्पनि १ श्रीकाजी जसपाउका पट्टि ३ गोरषका पट्टि २ र –

(११) नसूर थापाको पट्टि १ सुवेदार चामू वस्न्यात र समेरु सर्वजं कम्पनि १ स्मेत नालापानीलाई गुहा —

(१२) र दिन पठायाथ्यां. नालापानीमा मऱ्याका र घायेल जत्ति पनि भयेन थ्या. ठूलो लडाई जीत्या पछि कु —

(१३) इऱ्याको मन दसी गयोथ्यो ८ साहेवका लोत्त कलकत्ता पुऱ्याउन पठाउदा र घायेल्या वसारदा घा —

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(१४) येत्यासंग मानिस पठाउदा नाहानवाट हान्न आउंछन् भंन्या सो-
हराले … … २ … … का घाटमा १ पल —

(१५) टन्. कालसीमः १ पलटन् पठाउंदा उस्को लस्कर पात्तलो पनि
थियों मन पनि षस्याको थियो. उ –

(१६) सताक। हाम्रो वल भया डाक हान्या पनि पुग्न्या जस्तो थियो.
नालापा —

(१७) निलाई गुहार भनि पठायाको फौज नआई पुगदा नालापानीमा कोहि
षेत रहँदा कोहि घाये —

(१८) ल हुँदा हामरो लस्कर पातलो थियो नाहानवाट श्री काजी
रणादीपसिंहले हामि आञ्युं भंन्या ष —

(१९) वर जौनपुरवाट पठायाथ्या. चाडै रातविरात गरी आवनु भनि
७ जना तिलंगा पठाउंदा राजपू —

(२०) र आई पुग्नु भयेथ्यो. त्यस्तै वोचमा हामिलाई घेरा दि हाल्यो
पसन पनिनन् र सरून गाउँका टीपा –

(२१) मा षलंगा हालि वसनु भयो. कुइन्याले आगरावाट ठुला तोप ३
ल्याई सर्वत्रको आपनो पलटन फ --

(२२) उज कटा गरी मंगसीरका १२ दिन जांदा गुरद्वारावाट उठी
येकतर्फ मूष नालापानीका रस्ता येक —

(२३) मुष डांडा लषूडको रस्ता येक मुष नागलको रस्ता येक मुष
अस्तलको रस्ता चारै तर्फ समस्त

(२४) गरी आयो. चारै तर्फ तोप २०।२५ ल्याई नोरका कोठा वना-
ई ल्याई माटो हालि आड वनाई पू --

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(२५) र्व तर्फ उत्तरतर्फ कांडका द्ग्यासमा ल्याई ठुलो ताप ल्यायो नसिद्धियाको किला चुनवट देषि माथि

(२६) हामिले थप्याको ढुंगा एकै एकै ठुला तोपका गोलाले भतगाई हाल्यो चुनवट भयाको पर्षालमा भन्या

(२७) षालि ढुंगा भत्गदाझैं भतगेन रातदिन एकछिन षालि नरहि तोप लाउंदा चूर्न चूर्न गरी भ –

(२८) तगाया उत्तर पट्टिको परषाल आधा वुदो भत्तगाई १५ दिन जांदा आदित्यवार घरी ७ दिन जां –

(२९) दा हेला दियो. वन्दुक कांड ढुंगा ईटले उस्का फौजलाई हामिले हानिउं पर्षालाई कुंधा झा –

(३०) करा पक्करी उकलदा हाम्रा सोहोराले उकल्याकालाई मारी पर्षाल देषि षसालि दोहोरो जू –

(३१) झ हुन लागी रहेथ्यो. त्यसै वेलामा सुव्वा चन्द्रवीर थापा नाथु-माझी सुवेदार दलजीत कंवर ई ३

(३२) जनालाई गोलि लागि ठहरै पार्‍या. यो हेला एसै डवलसंग दिनमा नजूझदै रहिउं घरि ४ –

(३३) दिन वांकि छ भन्दा हेला छोडि तोपषानामा गयो. फेरि तोपको सोहोरा लावन लाग्यो. भोलि

(३४) पलट विह्यान नारानदासको वामन कुईर्‍याका चाकरीमा लाग्या-को रहेछ. उसैलाई लोत मांगन पठा –

(३५) यो र लात दिञ्युं. हिजोका हेलामा कति मारिया भनि सोधदा आगरावाट तोप ल्याउन्या री–

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(३६) चट साहेव स्मेत् ७ साहेब र गोरा तिलंगा ४०८ बेत रह्या.
८१९ जना घायेल भया भनि षवर क—

(३७) ह्यो. वाहीरको पानि वन्द गरी हाल्यो सैं छविसि धैला
घांम्पा पानि भरी अंगद कपतानले व--

(३८) नाग्राका वुर्जामा राष्याको थियो. त्यसै वुर्जमा वम्व गोला राल
गोला २०।२५ पागी पानि का घडा

(३९) घांपा फोरि पानी पोषि दियो. वम्व गोला राल गोला तोपका
छर्राले मानिस मारि चोटाहा गरी स—

(४०) की हाल्यो पूर्व पटि र उत्तर पटीका पर्षाल भतगाई जोमि
वरोवर गरि सकि हाल्यो

(४१) जो भयाका मानिस सोमवारका आधा रातिमा हडवडाई सवै
निसान लि दून तर्फ कुंधा भाक—

(४२) रा वाहिर निस्क्याछन्. श्रीकपतान म चामूवस्न्यात गर्जसिं थापा
काचा चावल षान लागो

(४३) रहयाथ्युं. मानिस त सवै निस्क्याछं निसान लि भाग्या भनि
सुन्दा चारै जना निस्की हेर्दा

(४४) सवै निसकि गयाछं निसान पनि निकासी हाल्याछं तम्रा जिउ
धनमा धका लागुला

(४५) फर्क भनि हामिले हाक पारदा तलवाट वैरिले सोहोरा आयो
केहि चुर्‌हि छिरी जान्या गया

(४६) अरू निसान स्मेत् फिरी किला भेत्र आया. तेस रात तेर्ता भो.
भोलि पलट मंगलवारमा मा —

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(४७) निस मर्न्या र चोटाहा हुन्या ढेरै भया. पर्षील केहि नरहंदा रे पानि नषान पाउंदा वम्व गों —

(४८) ला राल गोंलाले छर्राले सक्याको देषदा मानिसको चित्त थातमा रहेन अवर हा—

(४९) मिले भन्या किला भेत्र मर्नु योग्यछ. तम्रो साथ दिछौ भंन्या जो हुंनछं कवौल गराई ना –

(५०) उ लेषि लिउं र हेला गर्न आवला. तरवार गरी मरौला भनि श्रीकपतानले र मैले भंद।

(५१) तेसैं हो भनि चामू वस्न्यात गर्जसिं थापाले पनि भन्या र मत्तो गरी कवोलाई लेषा —

(५२) वन लाउंदा जागीऱ्या ढाक्या गरि सवै ८५ जना लेषिथा. मले छकालानल कम्पनि –

(५३) को वडा पछिम तर्फ धूलपूर कुंधा झाक्रा गऱ्याको वुर्जामा थियो मंगसीरका १७ दिन

(५४) जाँदा तेसै मंगलवारको आधा रातिमा मलेछकालानल कम्पनि आफ्ना नालनिसान

(५५) लि दूनको तर्फ गरी निस्क्याछन् साथ दिउंला भनि लेषन्या पनि उसै कम्पनि संग मिसी

(५६) केहि निस्की गयाछ सवै ६०।५० को अन्दाजा जामादार हुदा सिपाही रह्याका रह्याछन्

(५७) जूनघरी हैला गरी मिचन आवला तरवार गरि मरौंला भनि वसि रह्याथिउं मलेछकाला --

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(५८) नल पनि हिंड्यो मानिस पनि रहेनन् मुंड वतन्या जगा तोपले राषेन किलो थांमन ऐ —

(५९) तिकै भयो. हातका नालनिसान उकासो दूनको किला गयो तपनि पाहाड थामन्या काम हो—

(६०) ला तिमि २ ले नगी क्या हुंछ हींड भनि हातमा समाति कप-ताननलाई र मलाई घिसारी

(६१) दून तर्फ कुंधा वाहिर निकाल्या. आडवागी वैरीको फउज वस्या.को थियो. उसले पनि सां --

(६२) हरा लायो हामिले पनि काढि तरवार सिं सोहरालाई हानि आड मिचि श्रीकाजी अमृत —

(६३) सिंह थापाले वनायाका षलगाका जगामा निस्कि वुधवार विहा-उंदो द्वारामा आईयो. मुर्दा उ —

(६४) सले मार्‍यो र दियाथ्यूं हामि पनि घायेल्या मागाउं दियो भन्या संभार गरौंला भनि २ मानिस ह —

(६५) री पछोउ पठाउंदा घायेल संभार हांमै करैंगे भनेछ सुवेदार-दयाराम षड्कालाई तोपका छरा

(६६) तिघ्रामा लागो किलैमा रह्याका थिया १८० घायेल कीलाका कठांगरो दषति गर्न लायो हां —

(६७) मिलाई आवन दियेन भनि सुवेदार दयाराम षड्काले भनि पठाया उ दिन द्वारैमा रन्युं ... ...

(६८) भोलिपल्ट जगा हेरी ठाना वनाउं भनि जगा हेर्दा द्वारा वढिया ठहरेन उत्तर तर्फवाट तोप ल्या—

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(६९) उनलाई हरिपलाई सजीलो पर्न्या।जस्तो जगा देषियो गोपिचन्दको डांडाका टीपामा वलि —

(७०) यो गरी वस्न्या काम गरुला भनि बृहस्पतिवार द्वारा देषि हिंड्यूं षोलो तरी गोपिचंदको

(७१) टीपा उछीन्न ४ पट्टि पठाञ्यौ गोपिचंदका टीपाका पुछारका षेतम डेरा गरी वस्युँ आधा रा—

(७२) तमा वैरि आयेछ र विकट नजीकै वस्याका थिया. आयो भंन्या षवर पनि सुन्यौं वैरीले प —

(७३) र्रा पनि लायो मेरो डेरा भयाको पाटो ठुलो थियो. उसै देषि मुनीवाट कपतानका डेरा भयाका

(७४) पाटामा वैरी आई पुगदा तरवार घालौ भनि नंगी तरवारसंग जाई लाग्दा चार पांच कदम

(७५) पुगना नपाई मेरा दहिना पाषुरामा गोलि लाग्यो. वसै हाम्रो फौज सव उकाल। लाग्यो.

(७६) विसाउनो १ उभो सम्म मलाई मेरा ढाक्रया ज्मादारले हतेरी ल्यायो म हिड्न सक्तैन मेरा

(७७) निमित्तमा जो होला सो विहोरुंला भन्दा जामादारहरू पनि हिंड्या हाम्रो फौज सवै हिंड्यो र

(७८) म उसै जग्गामा रह्या मेरो ढाल नरवार षुंकुरी ज्मादारहरूले ल्याई हाल्याथ्या दुस्मनले

(७९) फेला पारी लैजाला मर्ने भलो थियों मरियेन वावां हात मेरो सावुत छ ढुंगाले हानुला —

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(८०) र मलोई पनि उसले हाखी मारला भनि ४ ढुंगा साथमा राषि पुरो रात म उसै जगा

(८१) मा रञ्या वैरि आयेन तपनि रात व्याहांदा पाष्याले फेला पाऱ्या पनि दुस्मनं छेउ पुऱ्याव —

(८२) ला तसऽर्थ मैले जथा सक्ति हिडन्या हो भनि हिडिञ्यू चौथो प्रहर लागदा गापिचन्दका

(८३) डांडामा पुगदा फौज गोपिचन्दका टिपामा थामियाका रहेन छ ३ घरी दिन वांकि रहदा जा --

(८४) मादार वांकावीर २ निंलगा ४ गाष्दा कपतानले मेरा षोज पठायाका भेट भयो र वोकि ल्या --

(८५) या चमुवांमा काजी रणदीपसिं कपतानसँग दापि भञ्यां भोलि वेर काजो रैवंत कंवर सामि –

(८६) ल भया. वैद छैन घाईत्या सवैलाइ श्रीनगर पठाउन्या हो भनि मं समेत सवै वाये —

(८७) त्या जना ७५ लाई श्रीनगरलाई विदा गऱ्या र आञ्यु वोषती गर्दा थोरै घाह होन्या नोकाहेंदै

(८८) लस्करमा पठाउंदै गर्छौं म पनि निको भया पछि लस्करमा जान्या काम गरुला भयाको

(८९) विस्तार येहि हो. गुहारलाई पठावनु भयाको फौज आई पूग्याका भया

(९०) वल पोषत रहंथ्यो किला थामन्या फौजले किला थामि अरू फौजले वैरीलाई तोप उका --

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(९१) ल्दा रस्तामा हानि टोप उकालन दिन्या थिञ्युन पाहाडका लेषाले १ पलटन भन्याके।

(९२) ढेरै हो कुइन्या सँगको लडाईंमा भन्या १ पलटनले किला थामि वाहिर वैडाही हांन्या

(९३) घल केहि नपुगन्या. तेस्मा पनि तोपका छर्रा वँम्व गोला राल गोलाले मरी घायेल भैः

(९४) मानिस ढ़ेरै विगार पारि दिंदा. उत्तर पटि पूर्व पटि दुई तर्फको पर्षाल तोपले मैदान तु-—

(९५) ल्य।उंदा हांम्रा ८ तोप मध्ये १ तोप फूटेथ्यो ३ तोप पर्षालमा राष्याक्रा पर्षाल भत्‌क्रदा

(९६) वाहिर तिर पर्न गया ढोकामा राष्याका तोप पनि उसैका तोपका गोलाले षलवल्यायो

(९७) अरू अजोरो केहि थियेन. ३ वीत्तामा फेरो पुग्या गोला षान्या ३ तोंप ल्याई कांडका दन्या—

(९८) सक्रो उतर तरफक्रो थुमकों र वजारवाट तोपलाई परषाल मैदान गराउदा पांचको चि—.

(९९) त्त षलवलिन जांदा. दिंगरन गयो. ३ तोप पनि सवै वाहीर रह्या २।३ मूरिको अंदाजा वा—

(१००) रूद रह्याको हुँदो हो. त्यैः वाही रह्यां. श्रीकाजो रणदीपसिं लाइ च्मुवांमा राषि

(१०१) श्रीकाजीं रैवंत कंवर श्रीकपतान वलभद्र कंवर आफ्ना साथ-को गोल वललि दून पटिमा भड़ा

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(१०२) ञ गढि र ... ... २ ... ... पारि वैंराटगढिलाइ सकसला
गऱ्या गरी जग्गा पारि जूनपूरमा ... ... २ ... ... का

(१०३) तीर जौंट गढिमा वस्याकाछन्. पश्चिमको विस्तार श्री वुढा काजो-
वाट लेषि पठावनु भया –

(१०४) का चिठीले मालूम हाला हामिहरू जो घायेल भयाका जति
थ्यु श्रीनगरमा आइ पुगदा श्रीका–

(१०५) जी वषतवरसिंह वस्न्यातवाट वैद्य लगाइ सवै वोषदिदी संभार
गर्न भयाको छ १० कम्प; –

(१०६) नि तयार गरी जगा जगामा घाटा वाटाको चौकसी राषनु भया-
को रहेछ मेरा अर्थ २ व –

(१०७) र्षको ढाक्या वाली नपायाको ३ जामादार ६ सीपाहो १ भा-
न्स्या साथमा थिया १ जा –

(१०८) मादार ३ सिपाही किलैमा ठहरै रह्या १ जामादार ३ सिपाही
१ भान्स्या घायेल भ –

(१०९) न्युँ. सावुत आयाको पारद थापा ज्मादारै मात्र छ. २ भाईलाई
मिलाई सर्दारी मान —

(११०) को पगरी भीर्कोटको कम्पनि तैनाथ गराई वक्सनु भयाको छ.
म पनि आउंथ्यें भनि भाई जसमर्दन था —

(१११) पाले लेष्याको चिठि आयो आफुहरूका मेहर करुणाले भाई
वरोवर मान सर्दारी

(११२) पग[illegible] वक्सनु भयाको कृत्य कृत्य षुसी भऱ्यु २ को निमेषे
सिर[illegible]ाई तो[illegible]

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(११३) परि आयाको टहल भर सक्य गरी आयाको पनि छ. गरोन्यै पनि छ अर्ति सिछा

(११४) मेहर राषदै रह्या वढिया होला. इति सम्वत् १८७१ साल मिति पौषवदि १२

(११५) रोज १ मुकाम श्रीनगर शुभम्.

वि. सं. १८७१ पौषवदि १४ को रिपुमर्दन थापाको पत्र

पत्रसंख्या	नाप	खामसंख्या
२०	लम्बाई ३२ अङ्गुल (२४ इञ्च) चौडाई ९.६ अङ्गुल (७½ ईञ्च)	४५

रिपुमर्दन थापाले श्रीनगरबाट श्री ५ लाई चढाएको अर्जिपत्र यसमा दूंनको लडाई र घाइते भएका मानिसका कुरा छन् ।

(१) अर्जी ... ...

(२) उप्रांत नालापानीमा २ पटक आई ला[illegible] टायाको जर्गौल समेत्

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(३) ८ साहेव गोरा तिलंगा ढ़ेरै मारि फर्जन साहेव स्मेत् घायेता ढेरै
भै गयाको. ञ्वः –

(४ मिन्दका प्रतापले लडाई फत्य भै. जीतवाजी भयाको विस्तार अघि
विंति गरी पठा –

(५। याको अर्जी दाषिल भै जाहेर भयो हो. ताहांपछि आगरा देषि
ठुला तोप ३ ल्याई

(६) जगा जगाको वल सामिल गगी मगसीरका १२ दिन जांदा शुक्र-
वारका दिन वि –

(७) हान एक मुष नागलको वाटो येक मुप डांडा गांउको बाटो येक
मुष लषवन –

(८) को वाटो येक मुष अस्थलका वाटो येक मुष नालापानिको वाटौ
येक मुष

(९) द्रून तर्फका डांडाको वाटो गरी चारौंतर्फ समस्त गरि पानि छेकि
घेरा दि –

(१०) साना तोप जतातत्तैवाट ल्यायो. ठुला तोप नागलकोवाटो गरी
ल्याई उत्तर

(११) पट्टि ······ का स्थानमा माथिका थुमकामा कांडको दन्यास
पुग्न्या जगामा

(१२) तो[illegible] कोटा राषि माटो पुरि आड वनाई ठुला ३ तोप ल्यायो
वरोवर
अ[illegible]
पग[illegible] क्संु

(१३) [illegible] वंव गोला रालगोला रातदिन चारौं तर्फवाट
सिरुपाल वरीलाई ते[illegible]
ल[illegible]

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(१४) उत्तर पूर्व पट्टिको पर्षाल आधा भतगाई सक्या पछि आइतवारका दिन

(१५) घरि ७ दिन चढदा हल्ला दि किलाका पर्षाल सम्म उक्लन आउंदा सो –

(१६) हरालाई पर्षालमा उकल्याका षसालि दोहोरो सवल लागदा कावी –

(१७) चमा सुवा चन्द्रवीर थापा सुवा नाथूमाझो सुवेदार दलजीत कंवर

(१८) षेत रह्या दिनभर यसै डवलसंग लडाञी हुदै रह्यो. ज्मा-दार हुँदा

(१९) सिपाही पनि ढ़ेरै मऱ्या घायेल भया तिन घरी दिन वांकि छ भन्दा

(२०) हटी तोपषानामा गैं फेरि तोप चलाउन लाग्यो तापका गोला छरों

(२१) वव गोला रालगोलाले हांदा किला सिपाही मारी घाईता

(२२) गरि ढ़ेरै जषम गऱ्यो सोमवारका आधारातिमा सिपाही हड व –

(२३) डाइ निसान लि दूनतर्फ कुंधा वाहिर सवै निस्की गयाछन्. कप्त्ता –

(२४) न र म चामू वस्न्यात गंजसिं थापा ४ जनाका चावल षान ला –

(२५) गि रह्याथ्युं सवै निस्क्या भन्दा चारैजना गै [illegible] ह संग हांमिले छ्रे – [illegible]मा उक्लनलि

(२६) कतार वैरोले सोहरा लाग्दा कोहि [illegible] क भनि पि [illegible] कोहि निसान

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(२७) लि फिरी किला भेत्र आया. मंगलवारका दिंन हाम्रो लस्कर सि–

(२८) पाहि ढेरै मर्‍या· किला पनि मैदान भयो. ष्वामिन्दको जाना प–

(२९) नि षरापा भयो त हामिले मरि मेट्न्या हो हांम्रो साथ दिंछौं
भन्य

(३०) भाईहरू लेषि देउ भन्दा येक येक गरि कवु लाउदा तिमिहरूको

(३१) साथ दिउंला मरि मेटौंला भनि लेषि दिन्या सव ८५ जवान
ठहर्‍या —

(३२) का थिया. फेरि हेला गर्न आयो तरवार हालि मरी मेट्नु भं--

(३३) न्या सलाह ठहर्‍याको थियो त्यसैं रातमा आफ्ना वोंडा देषि
कसैला —

(३४) ई पवर न दि म्लेछकालानल कम्पनि आधा रातमा आपना नाल

(३५) निसाना लि निसकी हिंड्याछन्. अरू निस्कन्या पनि तिनेहरूको

(३६) साथ गै गयाछन्. जो रहयाका ५०।६० ज्मादार हुदा सिपाही आ-

(३७) ई किल्ला मैदान भयो. लडूं भन्या मुंड लुकाउन्या ठाउ पनि रहे-

(३८) न मानिस मरि चोटाहा भै सकिया गुहार दिन आयाको म्ल -

(३९) छकालानल गै गयो त्त तिम्हिहेरूले मरो सप्रदैन हातका नल –

(४०) निसान लि पाहाड दलियो ग र्या काम गरियेला भनि
[illegible]नका
वरोव[illegible]

(४१) [illegible]षुरामा पक्रि घिचाई वाहिर ल्याया. वैंरिले पनि
[illegible]क्सैं[illegible]
[illegible]सरस्जल. वगैलाई तै[illegible]

(४२) [illegible]मिले पनि काढि तरवारसंग वन्दूक हांदैं

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(४३) आड मिचि गोल फोरी दूनतर्फको वाटो गरी काजी अमृत थापा-
(४४) ले वनायाको षलंगामा निस्की छारामा आईयो. द्वाराको टिपा
(४५) पनि उसैको गम लाग्न्या रहेछ र गोपिचन्दका दर्वारकाटि —
(४६) मा थलियो गर्न्या हो भनि ४ पटि अघि टिपा उछिन पठाञ्युं
(४७) वृहस्पतिवारका दिन गोपिचन्दका टीपाको फेदिमा डेरा पऱ्याको
(४८) थियो. आधारातमा वैरि आइ डांकदियो. वन्दूकको सलक ला–
(४९) गदा केहि हाम्रा षेत रह्या. नजोक आइ सेर्पीदा तरवार हालन्या
(५०) हो भनि हामिले काढि तरवारसंगे जाई लागदा मेरा दाहिना पा-
(५१) षुरामा गोलि लाग्यो. मगलराना ज्मादारलाई गालामा तरवा —
(५२) रको घा लाग्यो. लस्कर विचल्कियो. फौज गोपिचन्दका टीपामा
(५३) पनि थामियेन छ. चमूवामा आई लस्कर थामन्या काम भयो.
(५४) भोलि वेर काजी रैवंत कंवर पनि ताहीं सामिल [illegible] भया. ञाहां
वैद्य छै —
(५५) न. जो भयाका घायललाई श्रीनगर पठावन्या हो. भंन्या सलाह गरी
(५६) काजी रणदीपसिं वस्न्यात काजी रैवंत कंवर कपतान वलभद्र क —
(५७) वरले विदा दिंदा सवै घायेत्यां स्मेत् म श्रीनगरमा आञ्युं. ञाहां
(५८) काजी वषतावरसि वस्न्यातले वैद्य लगाइ दिनु भयो. जो नीका हुंछ
(५९) न् लस्करमा पठाउँदै गर्छौं. मेरा पनि घाउ थाक्या प[illegible]स्कर
(६०) मा सामिल भै परि आयाको काज गरूँला. [illegible]मा. उ[illegible]डयाको [illegible]नलिय[illegible]
(६१) होनाले र हांम्रो वल थोरा होंदा उस[illegible]क भनि चि [illegible]
(६२) तोप उकालन पाई पर्षाल मैदान गर्द[illegible]

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(६३) ला रालगोला मानिस ढेरै षराप गर्दा किला छुटन जांदा

(६४) गऱ्याको मिहिनत् नगऱ्या जस्तो पर्न गयो त्तपनि उद्योग छँदैछ

(६५) ष्वामिन्दका प्रतापले पाहाड थामि हांदा त्यो जगा पनि हात औन्यै

(६६) छ. निमिष सिरमा राषि सेवकले गर्न्या काम गर्न्यैं छौं. सर अच्च-

(६७) र माफ भेया जाला, इति सम्वत १८७१ साल पौषवदि १४
रोज १

(६८) मुकाम श्रीनगर शुभम्

(६९) इत सदा सेवक रीपूमर्दन थापाको वन्दगी कोटि कोटि कुर्नेस
सलाम स –

(७०) लाम सलाम … … … … … … … … … … … शुभम

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

वि. सं. १८७१ फाल्गुनवदि १३ को उजीरसिंह थापाहरूको अर्जिपत्र

पत्रसंख्या	नाप	खामसंख्या
२१	लम्बाई २१.३ अङ्गुल १६ इञ्च	२०५
	चौडाई १२.७ अङ्गुल ९½ इञ्च	

उजीरसिंह थापा, वीरभंजन पाँडे दलकेशर पाँड़ेहरूले पाल्पाबाट श्री ५ मा चढाएको अर्जि पत्र । यसमा कुमाउमा सीमाना सोमानामा वैरीले घेर्न आयो भन्ने कुराछ ।

(१) अर्जी … … … … … … … … … … … … … … … … … …

(२) उप्रान्त फाल्गुणवदि ९ रोज ७ मा लेषीयाको कृपापत्र एही वदी १२ का रात्रिमा आई पुग्यो. अ –

(३) थं शीर चह्राञौं. कुमाउमा ढिकुलिछषाता गैरह सिमानामा वैरि आयो भन्या षवर र मु —

(४) हुडाको हाम्रो लस्कर राजगढमा छ. नाहानको लस्कर श्रीमोडमा छ। कहलुन्या राजाले वेलासपूर

(५) छाडि सतरूद्रापार भाग्यो. उस्को हाम्रा साथ रह्याको फौ[illegible]वदन्त राइ समेत भाग्यो. विचका [illegible]लमा उ[illegible]नलि[illegible]

(६) जिमिदार कुलपस्या चिठि पत्र छिर्न पा[illegible] कि भनि चि – [illegible]ा मुन्सिका म.निसले ल्या.यो

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(७) भनी. चौंतरिया वस्साहवाट अर्जि आयो भनि मर्जि आयाका अर्थ एस् तरफ जिमिदारको सास् वि–

(८) श्वास नपायाको हुनाले लडाञी भयाका जगावाट हटि वुढो गयो. लडाञी नभयाका जगामा प–

(९) नी जति वल् गर्नु मैदानैमा गऱ्यो. पाहाड उक्लन्या मन्सुव राषन सकेन. मुहुडा तरफ नयां मुलुक्

(१०) नयै जीमिदार हुंदा जिमिदारहरूको सास् विश्वास पाउनाले वैराट सम्म पुगी रस्तां पनी वन्द गऱ्यो

(११) कुइऱ्याले सर्वत्र यस्तै गऱ्यो हो भन्या वुझिकन कहलुन्या राजा पनी भाग्न पसेछ. तेति सम्म भयो

(१२) तपनी जगा जगाका लडाञीमा मार्षाइ भाग्दा काला सिपाही लडन्या रहेछन् भन्या र पाहा

(१३) ड जंगलमा गोराको पेस् जान्या रहेनछ भन्या. दोचित् कुइऱ्याका छोटा वडालाइ पऱ्याको छ. राज–

) गढ श्रीमोज गैरहका किल्लाहरूमा जकिरा ह्राम्रा भारा पांचले भन्याकै होला. आयाका कुरा–

(१५) ऱ्यालाई कत्तल् गरी हटाउन सक्न्यैछन्. वे सहरका जिमिदार कुलमान पस्याका भया गढ

(१६) [illegible] वे सहरका जोमीदारहरूलाई आसतरास् हुन्या गरी वल् वरोवर [illegible] जो हुनगयो भ–

[illegible]

(१[illegible] [illegible] देषी म्लेछको पाइलो झल्कन्यैछ. गढकुमा- सिङ्गजल. वर्गीलाई [illegible]

१ प—

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(१८) टक्र वेस् गरी. काटि हटाउन्या र कुल् पसन्या जिमिदारहरूका १२ वर्ष देषि उभो कालो गन्या. का—॰

(१९) टि साफ गर्न्याका म हुन गया पछि· फेरि पाहाड तिर हेर्न सकला भन्या झैं लाग्दैन. गढकुमाउमा

(२०) वितौल पर्न गयो भन्या. उस्को आस्त रास मानि रजवाडा जिमिदारहरू उस भित्र ढ़ेर पस्न जांन —

(२१) न् र थाम्न समाल्न उकालो पर्ला. सोहेतु जाहेर भै चाहीन्या चांजो र वांहां रहन्या भारा पाँच —

(२२) लाई ताकिती हजूरवाट हुंदो हो. हुन्येछ. वुटवल्का लडाञीवाट हटिजान्या. जर्णैल समेत् कु —

(२३) इन्याको फोज कता लाग्यो. त्यो षवर वुझि विन्ति गरी पठा उन्या काम गर भनी मर्जि आयाका अ —

(२४) र्थ वढीया मर्जी आयेछ. उहि जर्णैल उस लडाञीवाट हटि सेष रह्याको गोरा १ सय र काला ३

(२५) हजार असत्रा। ४१५ सय समेत ५।६ उजारको फौज स्युराजक वसौरियार मैनारीमा आयाको

(२६) विस्तार अघिका अर्जीमा विंति गरी पठायाको हो. जाहेर भयो हो. उस जगावाट उठी स्युगढि

(२७) देषो ४ कोसग ड्गड गुवा भगयाका गांउमा आये... काजि जित्मान्सिं वरणयात सर्दार टिका ... लमा. उ... नलियो ...

(२८) वल्लभ पाडेहरूवाट चिठी आज आयो ... कि भनि वि... ठा-याकोछ. दाषील होला.रिस उ...

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(२९) ठाइ मैदान्मा झिकी तोपले हान्या दाउ लाउंला भन्या हेतुले स्यु-
राजको गांउ लुट्न पोल्न लागी

(३०) रहेछ तपनी जङ्गल् पाहाड चढी स्युगढीमा आइ लागला भनी
चित्तले देषतैन. सर्मका

(३१) मारे. आइ गयो भन्या. स्युराज सल्याना रहन्या र येतावाट गर्‍याका
भारादार कम्पनो वारा

(३२) तरफवाट आयाका २ कम्पनी सामेल भै चांजा मिलाई सुधारीकन
हाल्न्या काम गर्‍यां भन्या. का —

(३३) टि हटाउन सक्न्यैछन्. मैदान्मा झरी तोपका छरामा छाति थाप्न
जान्या काम नगर्नु आफु —

(३४) लाइ गौं पर्‍या. उसलाइ अप्ठारो पर्‍या. जगामा आयो भन्या,
हानी हटाउन्या काम गर्नु भनी

(३५) लेषी पठाउदैछौं. उाहां उप्रान्तको षवर जो होला विन्ति गरी
पठाउला कीमधिकं विज्ञचरणेषु

(३६) इति सम्वत् १८७१ साल फाल्गुणबदी १३ रोज ४ मुकाम पाल्पा
श्रीनगर शुभम्

(३७) इत सेवक उजीरसिंह थापा. वीर भजन पांडे. दलकेसर पाँडे
कस्य कोटि कुर्णीश वन्दगी स —

(३८) लाम् मलाम सलाम् शुभम्

बरोबर

मग... क्सी...

सिक्रजल बर्गीलाई ...

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

वि. सं. १८७२ वैशाखवदि २ को
जनरल भीमसेन थापाको पत्र

पत्रसंख्या	नाप	खामसंख्या
२२	लम्बाई ११ अङ्गुल (८¾ इञ्च)	३५३
	चौडाई १० अङ्गुल (७¾ ईञ्च)	

जनरल भीमसेन थापाले कर्नेल भक्तवीर थापालाई लेखेको पत्रको नक्कल । यसमा अँग्रेजसंग गर्नु पर्ने सीमानाका कुरा लेखौंला भन्ने विषयको कुरा छ !

श्री १

(१) सं. १८७२ साल वैशाषवदी २ रोज १ जनरल र काजीवाट कर्नैल भगतवीर थापाके

(२) चैत्रशुदि १२ रोज ३ का दीन लेष्यायो पत्र. एहि शुदि १५ रोज ६ का दीन आईपुग्यो.

(३) अर्थ मालुम भयो. उप्रांत सुव्वा जयन्त षतृलाई जगा छाडी देउ भनी राह रस्ता

(४) वन्द गरी वसिरहेछ. जो मफिकको काम गर्न्या [illegible] ष्या आया. लेष — [illegible] लमा उम्नलियाव

(५) न्या काम गर्दा हुं भनि लेष्यावा अथ ज[illegible] कै भनि चि [illegible] ा वन्द गरो ऱ—

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(६) स्ले वस्ता सुवा जयन्त षतृले वढिया लेषी पठायाछन्. जाहां आ-
स्नालाइ कप् – ॰

(७) तान वायलु साहव जाहा आईपुग्थो.

(८) सिवानाको वात्चीत् गरी लेष्न्या कुरा लेषी पटाउंला र सोई व–
मोजीम ताहां –

(९) वाट लेषी पठाउन्या काम गर्लास् . धनकिस्न. मेघवर्न रानाका पट्टाको
नक्कल.र

(१०) लिम्वुहेरूका रुक्का पटाई छस् आइपुग्या हेरी मोहर गराई पठा-
उन्या काम –

(११) पछि होला सुवेदार रणवीर कार्किको कुरा लेष्याका अर्थं जगा तेही

(१२) हो. रुपैया दोनलाइ अंत जगा काहां छ. तेस् जगाले थामन सकछं भ-

(१३) न्या छदै[illegible] सक्तिन भंछं भन्या छाड भन्न वाकि चैत्रशुदि १५ रोज

(१४) ६ का दीन काजी रणध्वज थापाले कारवार थामी कजाजी. येकौटी
गरी द –

(१५) र्सन् गऱ्यो वाकि काजी घोकल् षत् र सर्दार रामसुन्दर थापाल
सर्कार ला –

(१६) इ लेष्याका अर्जिमा आउछौं भनि लेष्याको रहेछ. तिन्हेरू, दुवै
जना[illegible] –

(१[illegible] [illegible] [illegible]न्या काम गर्नु. शुभं
वरोवर [illegible]
[illegible] [illegible]क्सनु [illegible]
सिफ्रजले वगैलाई [illegible]

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri

वि. सं. १८७२ वैशाखवदि ८ को
धर्मराज खत्रीको पत्र

पत्रसंख्या	नाप	खामसंख्या
२२	लम्बाई ४१.३ अङ्गुल (१६ ईञ्च)	२०८
	चौडाई १५.४ अङ्गुल (११½ ईञ्च)	

धर्मराज खत्रीले प्यूठान सिकुवा डांडावाट जनरल भीमसेन थापा र काजी रणध्वज थापालाई लेखेको पत्र । यसमा अंग्रेज फौज आयो भन्ने खवर आउंदा मुहुडाको लागि बन्दूक सन्गीन पठाइ दिएको कुरो छ । पत्रको शिर काटिएको छ।

(१) स्वास्तिश्री सर्वोपमा जोगेत्यादिसकलगुणगरिष्टराजभारोद्धारणसामर्थ श्रीश्रीश्री जर्णेल साहेव भिमसेन थापा श्रीश्रीश्री काजिसाहेव रणध्वज थापाका पाव चरणतल

(२) ईतश्री धर्मराज षतृकस्य पाजिलागु सेवापूर्वक पत्रमिदम् ईतनिक तांहां पाव कुसल सदासर्वदा भया हाम्रो प्रतिपाल उद्धार हाला आगे यांहांको समाचार भलो छ उप्रान्त: — [illegible]

(३) वैसाषवदि ३ रोज ४ का दिन लेषनु भयाको प [illegible] रोज २ का दिन आई पुग्यो पाल्पा वर्णनबा [illegible] उवलमा उ [illegible] नलियाको [illegible] [illegible] भन्ने [illegible] फे भनि चि — जिमका बंदुक र ठाउ ठाउंको

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(३) वैशाखवदि रोज ३ का ४ दिन लेषनु भएको पत्र एहि वदि ८ रोज २ का दिन आई पुग्यो पाल्पा कर्णालवाट आयाका नमुना वमोजिमका वंदुक र ठाउ ठाउको

(४) हाल सुरथ मगाई लेषि पठाउदै गर्नु बाँमनि विराउन्या सम्यापुन् भन्याको मगरलाई र मर्गनि विराउन्या कामिलाई ... लेषि जान्छ सोहि वमो—

(५) जिम निभाईदिन्या काम गर्नु भनि लेषनु भयेछ हरप हरप पछि विस्तार वुझि सिर चहान्या — —वमोजिम वार्मानि विराउन्या सस्पापुन्लाई र मग —

(६) र्नि विराउन्या ढेस्पा कामिलाई झगडाई मार्‍यु उप्रान्त स्युराज तर्फका षवर सारको अर्थकन भन्या झरुवाघाटबाट फिरंगिको साहेव १२२।३ सय असु—

(७) वाट ।१०० वर्कन्दाज चप्रासि ढेकरिमा आयो भनि फौजदार चौधरिले मलाई लेष्याको चिठि हुलाकमा आईपुग्यो तेस तर्फको षवर हमेस लेषतै रह—

(८) न्या गर भनि फौजदार चौधरिलाई लेषिपठान्यां जो षवर आवला विंति गरि पठाउदै गरौंला प्युठानि मानिकचन्द राजाका छोरा लास साहि रह्या छ –

(९) न ...ले निमक हराम गर्‍या नगर्‍याको पश्चिम मुहुडा श्रीबुढाकाजोबाट ...का चिठिले ताहाँ मालुम होला मधेसको बाटों गरि धुर्वाट वरोवर ... म्वल्दार र गंज्या षवासलाई चितामनि मेजर, रामु षवा-स ... वर्सुं ... पठायाको रहेछ र चितामनि मेजर रामु सिरूपजल वगैलाई ते...

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(११) ट आयाका २ जना कविला समेत् लि भागि अर्काको ... मधेस मधेसै गरि गयाछन्. भितृ कोटका भलामानि ... भन्याले म छेउ कहि दियाको भया पक्रि सो — ...

(१२) धपुछ गर्दा हुँ. चालपाइन कहि दवाई दिदा उमकन गया. भागयाका १०।१२ दिन् पछि चाल् भयो. षोजन मानिस पठाञा थ्यां फेला परेनन् भेजर चितामनि पाध्याको

(१३) एका घरमा रह्याको भाइ च।उरुपाध्यालाई पक्रि नेलहालि राष्याको छ. अरु ञाहावा मानिसलाई ताहावाट वुझन आउन्-ज्याल् मुषने मिठो ममिनु गरि राष्याको

(१४) छ. यो विस्तार अघि लेष्याका २ चिठि चरणमा पुगि वुझ्या गथो हो ७० सालका मंसिरमा सुवेदार दयाराम षड्काको छाप रमद्रिमा वस्न्या विभास् षतृ र.र

(१५) सपुरमा वस्न्या मुस्या माझि ई २ ले नंद्या भन्याको कुह्माल भरिया लि पटना गढि गयाछन् वाहांवाट गोष...गै पालपालि राजाको चाकरि लाग्याछन् म-

(१६) कवानपुरका आलेमंग्रकि छोरि षेलाड भै गोरषपुरमा आयाकि एसै नंद्या कुह्मालले राषेछ र घर जान्छु भन्दा १ रूपैया षर्च दि भदौमा पठायाछन्

(१७) वाटमा दुषेछ र पुसमा घर आई पुगेछ. गोरषपूरवाट लेष्याको चिठि ल्याउ भनि राष्याको छ पटनावा... गोरषपूर गञ्यु भन्या आफनि आ... सस... जुन्द... जका... जानी ... लन्या ... टन ... हुँ — ...को

(१८) रा स्वासि... न्त ... न्या ... डवलमा उ... नलियाको ... छ नर... मा छन पःछं कोति... नि... के भनि चि —

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(३) वैश ...२ २ जमादार हवल्दार भै पुत्रेदार दयाराम षड्का सुत्रेदार देवि भक्त षड्काका साथमा पश्चिम मुहुडा गयाका रह्या छन् घरमा ई दुवैका कोंहि रहँन छन यो चि-

२०) ठि देष्या पछि हामि छेउ, भन्या हो वयान दवायौ भनि फारस् भन्याको ठाकुरलाई र एन्‌षनृको सपृ ो जडैमहत्‌लाई पक्रि ल्याई राष्याको छ एसै माझिको एकै

(२१) घरमा रह्याको साषै दाज्यू पुरन् माभिलाई नेल हालि राष्याको छ. एस् कुह्मल्‌ले मुष जमानि कह्याको भन्या देवजित् थापा राजधन थापालाई पठाइ दिनु भन्याको थियो

(२२) भन्छ एस् कुह्माल्‌लाइ पनि पक्रि राष्याको छ कुलदिप साहि भन्याको तेस् चिठिमा लेष्याका भन्या षांचि वरन्या रह्या छन अवर कुरा र गोरषपूरवाट ले—

(२३) ष्याको चिठिको षोजन लागि रह्याछौं मिल्यो भन्या चह्राइ पठाउंला पश्चिम मुहुडालाइ वन्दुक ७० सगिन ६५ दनां ११० पत्थर ४००० पठाइ दिञ्युं वहुत क्या ले-

(२४) षौं सत्रवातमा चरणाको आधार छ. इति सम्वत् १८७२ साल मिति वैशाषवदि ८ रोज ३ मुकाम प्युठाना सिकुवा डांडा शुभम्

...

...एका चिठिले ताहां मालुम ...
वरोवर ...
... हस्वल्दार र गंज्या षवासलाई चितामनि
... ...
... पठायाको रहेछ र चितामनि
सिकस्जल वरीलाई ते ...

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri

वि. सं. १८७२ वैशाखशुदि १ को उजीरसिंह थापाको पत्र

पत्रसंख्या	नाप	खामसंख्या
२३	लम्बाई १७.३ अङ्गुल १३ इन्च	२६०
	चौडाई १२.३ अङ्गुल ९¼ इन्च	

उजीर सिंह थापा र वीरभञ्जन पांडेले पाल्पा श्रीनगरबाट जनरल भीमसेन थापा काजी दलभञ्जन पांडे, काजी रणध्वज थापालाई लेखेको पत्र । यसमा कुमाउमा वैरी बढ्न लागी रहेछन् मद्दत पठाई देउ भन्ने कुरा छ । पत्रको शिर काटिएकोछ ।

(१) स्वस्तिश्री सर्वोपमा योग्येत्यादि सकलगुणगरि[illegible]भारोद्धारण-
सामर्थ्य श्रीश्रीश्रीजर्णेल भीमसेन था —

(२) पाका चरणतल तथा श्री३ काजी दलभञ्जन पाँडे श्री३ काजी
रणध्वज थापाकेषु. इत श्रीउजीरसि —

(३) ह थापा श्रीवीरभञ्जन पाडे. वरय. कोटि साष्टांग दंडवत्सेवा
पाईलागु. शुभ आशीष पूर्वक पत्रमिदं

(४) जाहा कुशल. तांहा कुश[illegible] [illegible]जकाज [illegible]जानी [illegible]लन्या वैशाषवदि
१२ रोज ७ [illegible] मुन्द [illegible] टन [illegible] हु —

(५) एहि वनिन्त [illegible] या [illegible] डवलमा उम [illegible] नलियाको जगा
[illegible] छन भः छं कोति [illegible] निरम [illegible] कै भनि चि —

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

मुमाउमा वैरी वढी आयाका षवरको चिठि आयो. सो विजिनिस

(३) वै समेत पठायाकोछ. तेस —

) ले र पश्चिम नरूफवाट ताहां आयाका चिठीपत्रले षवर वुझौला.

वल थपि पठाउनु पऱ्यो. तसर्थ

(८) लप्टैन जयद्रथ समेत अघी गयाका कम्पुका पाँच पट्टि. गोरष्का निसान् र गुरुवक्स वीरभद्र

(६) जङ कम्पनी समेत ली काजो वीरभंजन पाँडेले लालमोहर पुग्नि विन्तिकै हुकुम् सायत् ग —

री कुमाउका मद्दतलाई जानू. वाटमा कत्ति ढिल् नगरी चांडै पुग्न्या काम गर्नु वीरभद्र ज--

(११) ङ कम्पनि.मा. सुवेदार छैन. समय पर तेहि कम्पनि वक्सा उन्या पाठ ग[illegible]ा वाल्पा सुवेदारला —

(१२) ई [illegible] कुरा सुनाईं लैजानु. षर्चवर्चलाई ताहां पुग्या सम्म ताहांवाट लैजानु. [illegible]ाहांवाट प —

(१३) नी हजूरमा विन्तिपारि षक्सी पठायाकोछ. भनी आयाका अर्थ योग्य आज्ञा आये

(१४) छ. मुहुडावाट नेवार भाका लेषी किनारामा वुढाकाजीको छाप लागी चौतरीयालाई ले —

(१५) [illegible] हराम [illegible] स चिठीको आसय र कूंपुर--
[illegible] यका चिठिले ताहां मालुम हलि
वरोवर [illegible]
[illegible] म्वल्दार र गंज्या षवासलाई चितामनि
[illegible] हवीर साहि-
सगु [illegible] वकसेनु [illegible] पठायाको रहेछ र चितामनि [illegible]
सिरूपजले वगीलाई [illegible]

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(१७) आयाको आशय वुझ्दा दुवैमा हुप् हान्या जस्तो वुझिंदै. ...

पोष्त गरि वल् नग —

(१८) या थाम्नु समात्नु कठिन देषींछ भनी चिंतले देष्याको विर्ता ...

समेत् उनै विजिनिस्का

(१९) साथ विन्ति गरी पठायाको हो. पूर्वलगायत् पश्चिम तक् ढेर जगाको

षवर्दारि राष्नु पर्दा

(२०) उस् वषत चाँजाले नपुगी आउंदा कुमाउमा ताहाँसम्म भयो तर्फ ...

अव उप्रान्तको थामन्या

(२१) समाल्न्या काम कुराको चाँजा गर्ने हुन्याछ. मोहर मर्जी ...

आइपुग्नि क्षित्तिकै भगीरथ

(२२) जैसिलाई डाकि सायत् सोद्धामा जेष्ठको दिन २ जाँदा ...

वढिया छ ताहाँ देषी व —

(२३) ढ आँट्न सकिदैन भन्या र कम्पुगैरह षांमोदको भ ... र थुम् षुवा.

ठूला सराजामका वै —

(२४) रिसित लड्नु पर्न्याछ. वडियै सायत्मा गया वढिया होला भन्ले ...

र्थले वृहस्पतिवार र ... अ

(२५) शुक्रवार २ दिन् रही चाहिन्या तयारि गरी. शनिश्चरवारको सायत ... या

गरि सरासर जान्या का —

(२६) म गर्छौं. रस्तामा ... राजकाज ... जानी ... लिन्या ...

सुवेदारलाई ... तुन्द ... टन ... हुं —

(२७) झा आयान्त ... या ... डवलमा उ... नलियाको जमा

... छन भन्छं कोति ... मिम ... झै भनि चि —

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(३) थै था. हामी सेवकको कामै हो. षानालाई विवेकले जो कृपा होला सो सिर चह्लाउन्यैछु. हाल –

२९) को विन्ति भन्या मेरा सरहका भाइहरू सवैले जनै पाया. मलाई पनी मेहेर भया यस्ता वेलामा

(३०) मन्या गति हुन्या र वाँच्या …… १ …… पित्रले मेरा हातवाट पानि पाउँन्या काम हुँदो भनी विं —

(३१) ति गर्छन. एकेक् तरहले मानिस् राजी राषी काम लिन्या घरी पऱ्याको छ. पुऱ्या …… २ …… का

पु मेहेरले छ. हजूरमा विन्ति गर्दा मंजुर पऱ्यो भन्या. इनको उद्धार …छ. जो आज्ञा वाकी ची –

(११) ङ क… पाठ ग… वीचमा सुव्वा रुद्रवीर साहीले र डोटि कुन्हर्या रण-

(१२) ई… थापा वीर भंजन साहो सु —

लैजदा …रूले लेष्याको चीठो विजिनिस चह्लाई पठायाकोछ. दाषोल

(१३) होला. एतिज्याल त मैदानमा मात्रै

(३५) आउँथ्यो पाहाडमा मन्सुवा राषन सकतैन थ्यो, कुमाउं अमल गरि अडन पायो भन्या र पूर्व पश्चिम वी —

(३६) चमा छिद्दर पायो भन्या मन्सुव गर्ला वीच नजीकका मुलुकमा … भेश्व –

…र्क हरीभ…

…एका चिठिले ताहा मालुम हो… मदारि देषी पूर्व … ३ … को

वरोवर … पा —

…म्वलदार र गंज्या षवासलाई चितामनि…

…नर्सिंगु… पठायाको रहेछ र चितामनि… …रिसवय गर्न्यैछौं

…सिफाजल वगैलाई ते…

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(३९) ह्यं को होला, लेषतैका वीचमा मनिराजलें लेष्याको ...
वीजिनिस चह्लाइ पठायाको छ दाषी —

(४०) ल होला, किमधिकं विज्ञचरगोषु, इति सम्वत् १८७२ साल
वैशाषशुदि १ रोज ४ मुकाम पाल्पा श्रीनगर शुभम
गणपतिकस्य वेदोक्त शुभ आसिर्वाद शतम

वि. सं. १८७२ वैशाखशुदि १० ...
जितमानसिंहरूको प...

पत्रसंख्या २४

नाप ...
लम्बाई २१.३ अङ्गुल (१६ इञ्च)
चौडाई १० अङ्गुल (७½ ईञ्च)

... र थुम् षुवा.

जितमानसिं वस्न्यांत वद्रीवाणसाँही, जगदेव भडारीले सल्... बाट श्री ५ लाई लेखेको अर्जिपत्र । यसमा वलरामपुर तिर अँग्रेज अ... पहाडी वेपारीलाई उठायो रसद वन्दछ भन्ने कुरा छ । ...या

... वुदि ...

... लिन्या ... नलिन्...

अर्जि ... ... मुन्द ... राज्का... ...न
... हुं —

(१) उप्रान्त ... ...या ... डवलमा उ... नलियाको जग...
...मा छन भ:छं कोति ... ...कि भनि चि —
... नि...म...

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

पसि जहासंम गन्या तिम्हेरुलाइमा
(३) वै... था. हुँतु, कुमाउका पाष्या कुलमा
सो लुगे छ. अवर भेरिपारमाहा कालीवारका राज थपोला, औ थरनी
२६) थरि ठालु मुषिया गैरह भलामानीसहरुमा उस्ता डवलका जो जो
(५) छन् उनलाइ संकरध्वज कंपनी र महाविर अधिकारिका कंपनी
(६) का २ पट्टि पठाइ मोहर बमोजिम जगाजगाका मिर्दा जठू जटू जति
( ) छन् सवैलाइ बटोलि हाम्रा हजुरमा चाडों पठाउन्या कामगर भ
(३१) न्या वैशाषसुदि २ रोज५ मा लेषीयाको हुकुम लालमोहर २ ए
पन्ह ८ रोज ३ मा आइपुग्यो. अर्थ वुझि सिरचन्द्राऊ पश्चिम
पु मेहेरले छ... चोघरी ज्या षवर आवला विति गरि पठाउला
...छ. जो आज्ञा.
(११) ङ क... दैलेषले अघि पनी कुल गरेइको हो. ते-
पाठ ग... वीचमा सुव्वा... भनी हुकुम आया. हुकुम आइपु
थापा वीर भंजन
(१२) ई... तके संकरध्वज कंपनी र माहाविर अधिकारिका
लैजादा फुले
...नीका २ पट्टिलाई हुकुम वमोजिम् अन्हाई पटाऊँ व-
(१३) होइ... लांपुर वैराज तरफ आजकाल कुइन्याको तिलंगा चप्रा-
(३५)
(१६) सि. आइ पाहाडि वेपारि सवै उठायो. रसद वद गरि राषे
(१७) छ. लस्कर भन्या देषीयाको छैन. आउछ भन्या सोहरा छ
(३
१८) ज... वभ... सरकारा पठायाको छ. जो घरि ज्या
...क हेरा... भेश्व
... संवत १८७२ साल मि-
...यका चिठिले ताहा मालुम... मद
वरोवर ... श्याम शुभम
... हम्वल्दार र गंज्या षवासलाई चितामि...
...ग... नसँगु... पठायाको रहेछ र चिताम... भरि जगदेव भंडा-
सिरफ़जले वगीलाई ते...

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

वि. सं १८७२ वैशाखशुदि १५ को उजिरसिंह थापाको अर्जिपत्र

पत्रसंख्या	नाप	खामसंख्या
७५	लम्बाई२२ अंगुल (१६½ इञ्च)	१४५
	चौडाइ १४७अंगुल (११ इञ्च)	

उजिरसिंह थापाले पालपा श्रीनगरबाट श्री ५ साईं लेखेको ... यसमा कुमाउबाट फिर्ने भारादारको चिठीबाट आँट ... फौज ... कुरा छ ।

श्रीदुर्गासहाय गर्न्या ...

अर्जि.......... ... र थुम् षुवा.

(१) उप्रान्त वैसाषसुदि ११ का दिन लेषियाको कृपापत्र सुदि ... आईपुग्यो अर्थ सिर चह्राञाँ वारा तरफका अर्थलाई

(२) नजिक छ तापनि चाहिन्या तद्विर भारादारहरूले गऱ्याकै छ पाहान्या को संभार रहन्यै छ येस्तरफको फिक्रि राषनु पर्दैन कुमा- ...

(३) उको षवर चोतरियाको ... जानी लिन्या ... पनि लेष्या छन् त ... हुँ—

(४) नि दा ... या ... डवलमा उ ... नलियाको जगा ... छन भन्छं कोति ... कि भनि चि —

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

थान्नु सबै कट्ठा भै कुमाउका वैरिलाई उट्ठा लाउन्या काम् गर्नैपर्न्या
(३) वै- छ. सो पाठ आहाबाट पनि लेषि पठाऔं. ताहाबाट प-
(२६) नि लेषि पठा भनि मर्जि आयाका अर्थ हरिपसित मूहूडा जोरिया
को त तिष्ठा लगायेत सतरुद्रातक सर्वत्र छः अन्त वितव
(७) वल पर्न गया पनि दरवारदेषि टाढा छः समालिया सप्रन्या र वितदल्
पन्या षलवल् पर्न्याः उहि जग्गा छ वारा तरफका
(३१) किस्तले नजिक भैकन दरवार प्रभृति सर्वत्रलाई षलवल पर्न जान्या
छ भन्नार्थले बुझ्याको विन्ति गरि पठायाको हो ये-
फिकर गर्नुपर्दैन भनि योग्य मर्जि आयेछ सर्वत्रको संभार
मेहेरले छ.
छ. जो आज्ञा र ताकितिले हुन्या छ कुमाउका
(११) ङ क
पाठ ग वीचमा सुव्वा पाठका कुरा लेषिगयाका अर्थ लाई
थापा तोर भंजन ज आया वमोजिम याहाँवाट प—
(१२) ई
पठाउला: परंतु पुग्न्या र सप्रन्या भन्याछोटा वडामान्छ-
लैजादा
आट र मन्सुवा रह्याको भया हुन्छ, कुमाउवाट फि
(१३) हो
न्या भारादारका चिठि देषता मनसुवा र आट, रहे जस्तो
लाग्दैन- फि—र्या भारा पाँचको आट नदेषता पछिगन्याको भारा
(३) पाँचका आटले केटाईकनु उठ्ठालाउनु सकन कठिनै देषिन्छ. सो
माफि वाकि पश्चिम तर-
क हराभ कछारवाट चिठिपत्र छिरा-
चिठिले ताहा मालुम होल
वरोवर अर्थ गर्न्या काम
CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu
भारिराया जो छत
पठायाको रहेछ र चिता

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(१६) काउनालाई चाडै भया वफा होला भनि चितले देष्छ
फर्माया गया कै होला वांकि चिनतिरका कुरालाई ला–

(१७) सामा लेषिपठायाको छ दया जवाप आउछ सो बुझि मानिस पठा
उन्या काम गर्नो पर्न्या छ भनि मर्जि आयाका अर्थ योग्य मर्जि

(१८) आयेन्द्र दच्छिणाहेरुमा सत्व रह्याको भया कामले देषियेला- वनि
यै होला उन्मा सत्व रह्या पनि नरह्या पनि

(१९) चिनसितको भग्म् नभया कुइन्याले साहैं हियावला भन्ननम
ट्यांन्नि विन्ति गर्दि पठायाको हो गरि पूगन्या तद्बिर

(२०) फर्माया जान्दछ चौतरिया वम्साहले ले ... फौज
वक्सप पठाया गयेछ हेरि विस्तार

(२१) भनि लेष्याको रहेछ तजविजभै गर्न्या ... र थुम् षुवा
लेषन्या जवाप् गयो हो वाकि येस्तारका अर्थल

(२२) मा थोरो. फौज राषि उपर गोरषपुरति गयाको विस्त
का अर्जिमा विन्ति गरि पठायाको हो उसले लुट्ता पोल्–

(२३) दा ठहर्न नसकि उस्का पिछा पर्न्या रैयेतहेरु ले हाम्रो अन
वाहा गाड राष्याको छ. त्यो ल्याउन ... याछैन

(२४) त्या कुरा गर्दा. ... राजकाज ... जानी ... लन्या ... तलिन
गरि तुल ... मुन्द ... टन
हुं–

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu. डवलमा उ ... नलियाको

(२५) निरा ... गा छन भन्छं कोति ... कै भनि वि –

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(३) वै... था

...न् शांति मेहर हुदै रहा वाकिया होला बिझापु किमधिकं ईनि सम्वत

छ. १८७२ साल मिति वैशाषसुदि १५ रोज ६ मुकाम

(...) ... पाल्पा श्रीनगर शुभम्

(७ ... इत सेवक उजिरसिंह थापा जो कोटि कुर्णीस वन्दगि सलाम सलाम

शुभम्

... किस...

...छ भ...

पु... फिकर गं...

१८७२ वैशाखशुदि १५ को ... र ...जीरसिंहहरूको पत्र

...छ...

(११) ङ क... र ...

पाठ ग... वा...

(१२) ई... थापा वीर भंजन

	नाप	खामसंख्या
लैजादा... पठा...	लम्बाई १७.३ अङ्गुल (१३ ईञ्च)	८३
हों...	चौडाई १४.७ अङ्गुल (११ ईञ्च)	

(१३) ... आ...

(३५)

उजीरसिंह थापा, प्रसादसिंह वस्नेत, दलकेशर पांडेहरुले पाल्पाबाट जनरल भीमसेन थापा र काजी रणध्वज थापालाई लेखेको ... वैरी हटाउने विषयका कुरा छन्। पत्रको शिर

(३) ...

...क हुरामि...

... पाका चिठिले ताहाँ मालुम होलकछ

बरोबर

... अम्वलदार र गंज्या षवासलाई चितामि... गगिष्ठराजभारोद्धरण

नग... ... पठाएको रहेछ र चितानि राय...

सिफरजले वैरीलाई ...

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu.

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(३) पांडेकस्य कोटि साष्टांग दँडवत् सेवाशतम. पूर्वकपत्रमिदं.
ताहाँ चरणाकुशल मंगल भया. हाम्रो

(४) उद्धार प्रतिपाल होला. आगे ञाहाको समाचार भलो छ. उप्रान्त
वैशाखसुदो ११ का दिन लेषियाको कृपाप —

(५) त्र एही सुदो १४ का दिन आइपुग्यो अर्थ शीर चह्लाञौं. वारा
तरफका अर्थलाई नजीक् छत पनी चाहीन्या त —

(६) द्वीर गन्याकै छ. पाहाडको सम्भार रहन्यै छ. एस् तरफको फिक्र
राष्‌ा पर्दैन. कुमाउको ष —

(७) वर चौतरियाको अर्जि समेत् सुव्वा रुद्रवीरसाहीले ञाहाँ
छन् ताहावाट पठायाको विजिनि — फौज

(८) स् पनी दाषील भयो. एसता वेलाम
आउनु हुंदैन. डड्यालधुरा पुग्याकै छ

(९) जी वीरभंजन पांडे पनी पुग्नान् सवै कट्टा भे
रथुम् षुवा.
उट्ठा लाउन्या काम गर्नै पर्‍याछ. सो पाठ ञाँ —

(१०) हाँवाट पनो लेषी पठाञौं. ताहाँवाट पनी लेषो षठाव भनी
आयाका अर्थं हरिपसित मुंहुढा जांरि —

(११) याको त तिष्टा लगायत शत ......तक् सर्वत्र छ. अन्त वितोल
पर्न गया पनी दर्वार देषो
छ. समा

(१२) लीया सप्रन्या र वितव
जानी लिन्या नलिने
तरफका किस्ते
मुन्द राजकाज
न
हुं —

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

(१३) र प्रभु
डवलमा उ
नलियाको जग
छन भःछं कोति

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(३) वै... था ...नु पर्दैन भनी योग्य आज्ञा आयेछ सर्वत्रको सभार षामिदका
प्रतापले र त...ीहरूका तद्बिरले हुन्या छ
छ.

...) (१५) कुमाउँका वैरिलाइ उट्‌ा लाउँन्या पाठ लेषी गयाका अर्थलाई
वढाया काम भयेछ आज्ञा आया वमोजी–

(७) (१६) म ञाहाँवाट पनो लेषी पठाउँला परतु पुग्न्या र सक्न्या भ या
छोटा वडा मान्छमा आट् र मन्सुवा रह्या–

... किस्तको भया हुन्छ कुमाउबाट फिर्न्या भारादारका चिठी देषता मन्सुव
...छ भन्नआट रह्या जस्तो लग्दैन फिर्न्या भा–

पु... फिकर गनु... नदेषता पछि गयाका भारा पाँचको आट्ले भेटा–
...छ...

(११) ङ क... र ता... सकनु कठीनै देषीछ
पाठ ग... वा... तद्बिर हुन्या छ दावी पश्चिमतरफ यस्तै

(१२) ई... थापा वीर भंजन ... भोट कछारबाट चि–
लैजादा... ...डाउन्या काम गर्नै पर्या छ भनी आज्ञा आयाका अर्थ

(१३) हे...र्या कामलाई गौवे गौ हेर्दा केहि दि

(२५) (...) न् सुरुको पाठ ठहराया जान्छ तपनी ञाहाको बुझ आट् पुग्याउन
र. वाहांको वुझ आट् झिकाउनाला–

(२३) (२२) इँ– चडै भया वफा होला भनी चीत्तले देषछ सो तद्बिर गर्नैभयो
हो... ...विरका ...लाई लासा–
...फ... ...र्क हरानमर्याद... ...छु वे...
... ...ाका चिठिले ताहाँ मालुम ...कछार... ...छ. सो वुझी मानिस पठाउ-
वरोवर ... ...का
...अम्वलदार र गंज्या षवासलाई चितामा... अ...
...ग... ...नु ... पठाएका रहेछ र चिता... राय... रह्याको भया
...सिक्रजल वैरीलाई ते...

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu.

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(२५) रह्या पनी नरह्या पनी चितसितको भरम नभया कुइन्यांत
हियावला भन्नार्थले ढिल्याजीं विन्ति तग–

(२६) रि पठायाको हो गरि पूग्न्या तद्विर गरी तपाईंहरूवाट जा
चोतरीया वम्साहले लेष्याको अर्जी विजि–

(२७) निस पठाई दिनु भयेछ' हेरी विस्तार वुझ्याँ २ पाठमा जो ठहर
भनी लेष्याको रहेछ. तज्वीज भै गर्न्या कु--

(२८) राको टहर र उनलाई लेषन्या जवाप गयो हो. वाकी सम
फको षत्रका अर्थ लोटन्मा थोरो फौज रा —

(२९) षी. ... र गोरषपुरतिर गयाको विस्ता... फौज ...
गरा पठायाका हों, उसले लुटता पोलदा ...

(३०) ठहर्न नसकी उसर्का ...छा पन्य...
गाडी राष्याको छ. त्यो ल्याउन नपाँ...

(३१) वाँचीन्या छैन भन्न्या कुरा गर्दा वकुलीसम्म ... रथुम् षुवा.
भन्न्या कुरा गरी वुलवुल भन्याको कुइन्या

(३२) दौसाँध सम्म आयो भन्न्या षवर मनिराजले लेषेछ. सो वि
निस चह्राइ पठायाको छ जाहेर होला. जाँहा

(३३) प्रान्तको षवर जो होला. विन्ति गरी पठाउँदै रहला. सिद्या
कृपा हुँदै रह्या. वढी... वाढ...

(३४) चरणेषु. इति स... राजका... जानी... लेन्या ...लिने
...सुन्द... टन
३ मुक... हुँ —
गया... या ७ डवलमा उ... नलियाको जगा
...मा छन भन्छं कोति... के गरि ...

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(३) वै... या
...न
छ.

...) पि

वि. सं. १८७२ ज्येष्ठवदि २ को
रुद्रवीरशाहको पत्र

(७)

... संख्या	नाप	खामसंख्या
	लम्बाई १६ अङ्गुल (१२ इञ्च)	१६
	चौडाई १०.७ अङ्गुल (८ ईञ्च)	

...) किस्त...
...छ भन्न...
पु... फिकर गनु... बैतडीवाट काजी वीरभञ्जन पंडेलाई लेखेको पत्र।

(११) ङ क... ...छ... र ता... बिग्ग्यो किल्ला भत्क्यौ अव लड्न नसकिने भयौ

पाठ ग... ...

(१२) ई... थापा वीर भंजन

लैजादा ... संख्या	नंदादेवी	गननाथ
ह... १	३	२

(१३) ... अ...

(३५)

(१) स्वस्तिश्री सर्वोपमा जोग्येत्यादिराजभारोद्धारण सामर्थ श्रीकाजि विर भञ्जनपाँ–

(३) ...) डेकै ... ...कस्य ... सलाम् पूर्वकपत्रमिदं ञाहा कुशल
...फ... ...क हरा... ...छौं वा...
... ...का ।चिठिले ताहां मालुम ह... कछार
वरोवर ... ...द वैसावशुदि ११
... अम्वल्दार र गंज्या षवासलाई चिताका अ...
...ग... ...सिनु ... ...ठा...की रहंध र चिता...राय... ...
...सिक...जल वंगीलाई ...

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(५) भया. जाहाको षवर विस्तार …१… को चिठिले मालुम होला त्र
ज्यू सित…२…

(६) को लडाई विग्रन. जांदा जस्को डर थीयो उ परिगयो अवत क्या
छ सिपाहि

(७) पनि विना हतियारका छन् दिउसै पनि सहरमा हेर्लिछौ भनि
आज्ञु भनि था –

(८) ज भोलि मुषै भन्छन् १२।१५ हजार फौज र जिमिदार सवैसम
हात चढदा

(९) रयेत् ढुंगामाटो सवै वैरो ·पल्ट्याको जगामा
पनि पुग्दो रहेन– फौज

(१०) छ हाम्रा हतियार पनि सवैको
सवै ज्मां रह्ला छ

(११) ईनैका भर राषी सहरमा उपस्या पछि पनि
…१… सि- र थुम् षुवा.

(१२) त २ दिनसम्म तोपको लडाई भयछ सिपाहिहेरुले
दिदा कोई भागन्या

(१३) कोई मिल्न जान्या कोई आपना जीनवचा सह्लारन लागदा ल-
डाईमा कोही या

(१४) पसन जाई दिदा उस्को लाग
किल्ला पनि भत लिन्या लिन्या

(१५) के छ पुन्द राजका टन
षवर या डवलमा नलियाको जगा
छन भः छ कोलि

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(३) वै... था
...नहु सबै भारदारहरू वसि मतो ठहराउदाउकासि आउनु भै
छ. रहेछ घाको

...) ६/ कुराको डवल गरी ञाहासम्म षजाना लस्कर उकासि ल्याउनु
भैं रहेछ स

(७ (१६! र्कार साधी पठाउनु भयाको छ उतरा आयाको छैन उतरा
आया पछि छ्रेउ षा–

...) नि ठेगाना होला उस्का हासि पक्रोयाको षवर पुग्दा ...दत
...) किस्त... भयाकोले आ--
...छ भन्न... पेली ३०।३२ हजार लस्कर अल्मोडा दाषील भै रहेछ
पु... फिकर ...
...छ...

(११) ङ क... र त... सयले त वया १२।१५ हजार भयापनि
पाठ ग... वा...

(१२) ई... थापा वीर भंजन ...वग्यो तसर्थ धावा गरी आउन्या काम
लैजादा... सि–
पठाई

(१३) ...ए, लस्करकों सभार राषी आया वढिया होला अछाममा
...आ...
(३५) ...स्तो ...सहाह

(१५) पनि छ ताहा विस्तार भया पनि वढियै होला ञाहाको
षवर यतिकैं छ

(१३)
...) ६) दरवा... ...रा आया पछिको विस्तार पछी लेषुला विज्ञेषु
...क हरा... वा...
...का ...चिठिले ताहाँ मालुम ...कछार
वरोवर ... मकाम वैतडो सुभम्
...उम्वल्दार र गंज्या षवासलाई चिताका अ...
...नग... ...सँग... ...पठायाको रहेछ र चिताउँदाये...
...सहफ्जल वरीलाई ...

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

वि. सं. १८७२ ज्येष्ठवदि १३ को उजिरसिंहको पत्र

पत्रसंख्या	नाप	खामसंख्या
७८	लम्बाई १८.७ अंगुल (१४ इञ्च)	२३७
	चौडाइ १७.७ अंगुल (१३/४ इञ्च)	

उजीरसींह थापाले पालपा श्रीनगरवाट गोर्खा ... लेखेको अर्जीपत्र। यसमा फलावाङदेखि १ कोशको ... फौज ... अंग्रेजसंग लडाई हुँदा दुवैतर्फ धनजनको नोक्सान ... ...

अर्जि.........

(१) उप्रान्त. जेष्टवदि ९ रोज ५ मा लेषिया.कों कृपा ... रथुम् षुवा. १३ का दिन आइ पुग्यो अर्थ शीर चह्राञा ...

(२) चौतारा नम्साहवाट आयाका अर्जाको प्रतिउत्तर लेषी नलगाई पठायाको छ. तैले हेरी गुंद लगाई पठाई दे ...

(३) भनो. मर्जा आयेछ. ... शीर च... ... दियाका न... मोहर हेंरि. गुंद ... ...

(४) फी. मिश्र... ... ...न... गन्याक ... डवलमा. उ... नलियाको जगा ... छन भः छं कोहि ...

CC-0. Nepal Sahskrit Academy, Kathmandu.

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(३) वै- थी उत्तर चह्राइ पठायाको जाहेर भयो हो. बाकी. पदनाहाको
नि साँथनेरा. भर्तापुरमा कुइन्याको सरकर आ-
छ. र
यो भनी. सुवेदार भक्तवत्सलमल्लले लेष्याको चीठी विजिनिस्
) ि आउँदा. पाँडे काजी र कम्पुका फ-
(८) यरहरू पनी. भेरिवा पार हुनान्. त्यो षवर सुन्याहुन्. नसुन्याको
(७ (१
भया त्यो षवर उन् लाइ पनी
) निष. त्याहाँवाट सार्दुलजङ कम्पनी र माहाविर अधिकारिको
) किस्त
पयानी चाँडो पठाउ. ताहाँ वैरि
छ भन्न तेली
पु… आँल्यो भन्या. एतावाट वल पठाउँला भन्न्या चिठी
…को फिकर गर्नु-
(११) ङ क… छ… भारादारलाई लेषी
र …
पाठ गु… विजिनिरु चह्राई पठायाको हो. भक्त-
(१२) इं… थापा वीर भंजन …ल्यान वस्न्या भारादारवाट
लैजादा …होरिनिमात्रै. सल्ल्यानामा फौज पठाउँला भनी.
(१३) … गरी राष्त्राको थियो उहेरूवाट
आ
(२५) …) निस्तुक केही आयेन. सल्ल्यानीका षर्चका जगाको फौजदार.
हरिवंश जैसिले लेष्याको चिठी
(३) …) आज व्याहान आयो. कोल्हुइ प्रगन्नामा कुइन्याको फौज आई गढी
…
…र्क हरु… वा
…पाका चिठिले ताहाँ मालुम … रता छ भनी लेष्याको
वरोवर
…म्वल्दार र गंज्या षवासलाई चिताका अ…
…नसंनु… पठायाको रहेछ र चितानराये…
सिरूपजले वरीलाई …

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(१७) ल्ल र जमादार मेजर समेत १४ जना हाम्रा बेत रह्या ७ त्रे
७ असवार उस्का बेत रह्या गढि प्र–

(१८) गन्ना उस्को अमल भयो कुपुठ्न्या पुनीको रस्ता गरी कर्नालीद
कीनारा र सुरखेतमा निस्कन्या

(१९) डवल छ। भनी लेष्याको रहेछ सो विजिनिस् चह्लाई पठायाको छ
दाषील होला त्यो षवर आ–

(२०) या पछि मल्ल्याना वस्न्या भारादारवाट निस्तुक आयेन
सल्ल्यागामा वल पनी पातलो

(२१) छ षबर पनी राषता रहेन छन् भन्नार्थले कुम्मेदान
फयर पल्टन र लपढै– फौज

(२२) न देवी भगत समेत कम्पुका पट्टो
बुधवार व्याहान वेरैको

(२३) सायत् वढिया छ भनो भगिरथले भन्या र
छन् वाको अर्जि लेषतैका विचमा र थुम् षुवा.

(२४) धर्मराज षत्रीले लेष्याको चिठी आयो वैशाष लाग्न्या स
मुहुडावाट हिड्न्या मानी–

(२५) स् यस्तो षवर कह्यो भनी लेष्याको रहेछ सो विजिनिस् पनी
चन्हाइ पठायाको छ दाषोल

(२६) भै षवर जाहर होला
साल मिता जेष्ट पुन्द जकाज लिन्या लिन

(२७) मुकाम
डवलमा उम्नलियाको जगा
छन भः छुं कोटि

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu.

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(३) वै... थ
...नहुँ
छ
...) फि

वि. सं. १८७२ ज्येष्ठशुदि २ को
जीतमानसिं वस्नेतहरूको पत्र

किसिम संख्या	नाप	खामसंख्या
	लम्बाई २७ अङ्गुल १० इन्च	२१८
	चौडाई १०.७ अङ्गुल ८ इन्च	

(११) ङ क... र त...

पाठ ग... रिवाण शाही जगदेव भण्डारीले सल्यानबाट ... थापा वीर भंजन ... रणध्वज थापालाई लेखेको पत्र ।

(१२) ई...

लैजादा...

श्री

(१३) आ...दुरजङ	बिरभजन्	कंप्र
१	२	३

(१) स्वस्ति श्रीसर्वोपमाज्योग्येत्यादि सकलगुणगरिष्ट राज भारोद्धा- रणसामर्थ

(२) ...क हे... वा... ी ३ काजि रणध्वज थापा- ...ाका चिठिले ताहा मालुम...कछार...

वरोवर...

...अम्वल्दार र गंज्या षवासलाई चिताका अ... जगदेवभडारिको.

...नसँगु... पठायाको रहेछ र चिताईराया

सिरूजले वरीलाई ...

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(४) सिष. सतं पूर्वकपत्रमिदं आहाकुसल. ताहा कुसल चा
ागो. आहां–

(५) को समचार भलो छ. उप्रान्त. पदना र भेटकोलहि लुट्यो.
अम्वल् गऱ्या भं–

(६) न्या षवर. आउदा. तेतालाई चीठि र. घाटाको संभार लाई
... १ ... कंपनी र स–

(७) र्दारलाई पठायाको हो. सुवेदार भक्तवत्सल् मल्ल षस्
पदना र भेटको –

(८) लही लुट्या पुल्याका षवर. सर्दारहरूषाट
मात्रै लेषि

(९) पठायाको हो. हेर्नु ढरैं पऱ्यो.
आउ र जगा जगाको

(१०) वाजो गरौंला भनि. सर्दारलाई झिकाञ्यू. फिर ... र थुम् षुवा.
साथलि आ–

(११) फु मुष्य भै. ५।६ हजार लस्कर लि मिर्जाहा दि. पटनासम्म
आये छ. ा–

(१२) टना अम्वल् गरि. भवानि साहिलाई ... सिला
नपाउदा

(१३) आफु फर्कि १० पुन्द ... लिन्या ...
लाई मुष्य ... डवलमा ... नलियाको जगा

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu.

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(३) वै...लस्कर. पठाई रभेटको. लागि पोलनू. लुटनू गयी तिल्काना छ कुसुमाको

... वाटो. गरि दाङ द्यौषुरि. तिर आउछ भंन्या. षवर. फौजदार हरिवंस जैसि–

(१७) ले पठाउदा ···१··· कंपनि वस्याको. जगामा. सुवेदार जवर घर्तिको कंपनि

पठाई दाङ द्यौषुरिका संभारलाई तिल्काना ···१··· पठाञ्यु. किस्...का —

... भन्न... ...हामिहरूलाई पनि. फर्कि सल्ल्यान आउनु भन्या पु... ...फिकर गर्नु...

(११) ङ क... र ... आउछौ भनि. लेषि पठायाथ्या ···२··· पाठ ग... ...

(१२) ... थापा वीर भंजा... ...या ···३··· र काजि भेरि आई पुग्याथ्या. लैजादा ... ...मा ति–

(१३) ...हरूले फर्कि अछाम जाई वस भन्न्या. लाल मोहोर आयो हामिह–

(३) रू फर्किउँ भनि. लेष्याछन् ···२··· पनि फर्क्यौं. पदनाको कंप-

... नि राता माटामा छ. सुवेदार भक्तवत्सल् मल्ल. नभयाको ...लक हराम... ...छ वी...

...का चिठिले ताहाँ मालुम ...छ. अचल सिंकपिला वरोवर

...अम्वल्दार र गंज्या षवासलाई चितौका अ...

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

...नसँ... पठायाको रहेछ र चिता... ...

सिफजल वरीलाई ...

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(२७) वत्सलमल्ल सित. थियो. अचलसिंका साथ उ मात्र रह्या
छन्

(२८) अचलसिंले. मत सरनुमा आइरह्याछु. भनि मानिस् पठा-
इ राष्या--

(२९) छन्. कस्ता तरहले कस्तो जवाफ दिन्या हो माधौसिं पनि.
हाम्रा रभे—

(३०) टका फौजदारका साथमा छन्. इनलाई पनि कस्ता तरहसि
गाषन्या—

(३१) हो. क्या जवाफ दिन्या हो जगा हेर्न ढेरै छ
जोछ ताहा जा-

(३२) हेरैछ विज्ञेषु किमधिकं इति सम्वत्
ज्येष्टशुद

(३३) २ रोज ६ मोकाम सल्ल्याम शुभम्

र थुम् षुवा.

या

पुन्द राजकाज ... लन्या नलिन्
...या ... डवलमा उ नलियाको जगा
छन भ-ढ्वं कोहि

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(३) वै... न

छ

वि. सं. १८७२ ज्येष्ठशुदि २ को

टीकावल्लभको पत्र

...संख्या	नाप	खामसंख्या
	लम्बाई १७.७ अङ्गुल (६१/२ इञ्च)	३३६
	चौडाई ८ अङ्गुल (६ ईञ्च)	

किस... ...ाय

...ठ भन्न ...ेला

पु... ...ो फिकर गर्नु... ...भ पाँडे, अकबर पाँडे, जसिवन्त अधिकारी, धनराज

(११) ङ क... ...र ...ले स्युगढीवाट कर्णेल उजीरसिह थापालाई लेखेको

पाठ ग... ...ा ... वा... ...ो खवर छ। सल्यान दांङको मदेशमा लूट-

...थापा वीर भंजा... ...रग

(१२) ई...

लैजादा ...

...ो सर्वोपम योग्येत्यादि सकलगुणगरिष्ठराजभारासामर्थ

(१३) ...धुर... ...श्रीश्री कर्णेल उ —

२) जिर्रसिह थापा महासयेषु इत श्रीटीकावल्लभ पांडे श्रीअकव्वर पाँडे

श्रीजसिवन्त अधि —

३)

...) कारि श्रे... ...अधिकारी श्रीवीरभद्र राउतकस्य. शुभाशिष पाइला--

...क हराम... ...वी

...ाका चिठिले ताहाँ मालुम हुन्छ... ...

वरोवर... ...ा होला आगे जाहाको

...अम्वल्दार र गंज्या षवासलाई चिताको अर्ज...

...नसिनु... ...पठायाको रहेछ र चिताराय...

...सिकञ्जल वगैलाई ...

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(६) २ विदा गर्न्या बेलामा काजि विरभंजन पाँडे र कंम्पुका ...
गयाका ५ पट्टिले सल्ल्यान

(७) र दुल्लुमा आइ वस्नु भन्न्या हुकुम पुग्दा फर्क्यु सल्ल्यान आउंछौं. ...
भनि पाँडे काजिको -

(८) चिठि ताहाँ पुग्दा विदा भयाको फौज थामनु भयाको र जरूरि
पर्‍यो भन्या ताहाँवाट पु--

(९) ग्यासम्म ढान्न्या काम गर्नु पर्ला भनि ज्येष्टवदि १४ रोज ३ ...
लेषनु भयाको पत्र ए

(१०) शुदि २ रोज ६ मा आइपुग्यो. विस्तार पान्न्या ...
त्राहा चाँडो आइपुग-- ... फौज ...

(११) न्या थियो. वाहावाट फौजदारहेरूले ...
तैनन् . त्यो वाटो आउन्या वै -- ...

(१२) रि देउषुरि नआइ रहन्या छैन ताहा आउदा हामिले ... र थुम् षुवा.
पर्‍र्या छ. हामिले सुं –

(१३) न्न्याको भन्या वैरि आइ पेलपाल गरि फर्क्यो" भन्न्या षवर सुन्या–
थ्युं जानामिले घेरि फेरि

(१४) फर्कि आयाको भया आफुले गै ठपन्या जग्गासम्मका काम गर्न्यौं ...या
छौ यो चिठि लेषतैका

(१५) विचमा सल्ल्यानाका ... राजकाज ... जानी ... लिन्या ... नलिने
भन्न्या षवर आत्म... ...सुन्द ... टन ... हैं –

(१६) राम पाध्य... छन भन्छं कोटि... या ... डवलमा उ... नलियाको जगा

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu.

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

थे सल्ल्यानामा नआइ पुग्याका भया वल पातलै छ. वैरिले आतपाइ
वैर्न उक्लन पायो भन्या समा —

छ, ८) लन उकालो पर्न जाला. ढूंग्यागढि स्युगठिको षवरदारि राषि
) सल्ल्याना र. दागका म–

(१९) धेसको षवर वुझि जरुरि परि आयो भन्या मद्दत गरि
व हा थामन्या र जो भयाको षवर तु —

ासंर) रंत लेजन्या काम गर्नु र. जाहाँबाट वल थपि पठाउन्या
) किस्ल म गरलाैं यसकुरामा गाफि –

छ भन्या चि नगर. भनि ज्येष्टवदि ३० रोज ४ मा लेजनु
पु को फिकर गनु भ शुदि २ रोज ७ मा आ --

(११) ङ क र ले स्युन्यूं चिवा पठाइ ल्यायाको षत्रर भन्या
पाठ ग ा द वा ा. जाहाँ

थापा वीर भंज
(१२) ई षवर भन्या. रभेटका रामा चौधरिले आफ्ना
लैजादा तलै पुइन्याको फौज

(१३) उदा ३०।३५ लस्करि वंन्दुक चौधरिले चलाउंदा १२।
१५ मानिस् वैरि का मार्दा. रय —

२५) तुभे हामिसित लडन्या भनि २।४ गाउँ पोलि फर्कियो.
भन्या षवर आइरहे छ. साचो

३) ६) तर अधिका
(२ क हरा सुवेदार विरभद्र राउत्का
का चिठिले ताहाँ मालुम कछा
वरोवर
अम्वल्दार र गंज्या षवासलाई चितामा उंला लछ्मिनारान
नसैंनु पठायाको रहेछ र चिता
सिफजल वरीलाई

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

—भनि लेषनु भयाका अर्थ

[२६] मानिस पठायाका छन्. आइपुग्नान्. किमधिकं विज्ञेषु इ.

सम्वत् १८७२ साल ज्येष्टशुदि ३ रोज ७ मुकाम स्युगढि शुभम्.

वि. सं. १८७२ आषाढवदि ५ को गजवज्र वानियांको पत्र

पत्रसंख्या ३१ नाप लम्बाई २०.७ अङ्गुल (...) चौडाई ११.४ अङ्गुल (८३/४ ...)

... फौज ... कुमा. ... र थुम् षुवा.

गजवल वानियाँले उप्रदांङ गढीबाट जनरल भीमसेन ... जी रणध्वज थापालाई लेखेको पत्र। यसमा अंग्रेजसंग र... मा भएको लडाईको खबर तथा अंग्रेजले भेद पाएको कुरा छ।

(१) स्वौस्ति श्री सर्वोपमा योग्येत्यादि खदग्रठाहि धरममुर्ती परमकारि म ...

२ होद ी सकलगुणा गरिस्ट ...

(३) श्रीजंगोल भीमसिंग ... राजकाज ... जानी ... लिन्या नलिन...

(४) कै इत श्रीराजवज्र ... सुन्द ... टन ... हैं —

(५) ल ताज ... या ... डवलमा उम्... नलियाको जगा...

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

वै कुइन्यको समाचार लस्करको षवरः रामणगरमा आञा–
को कुइन्यको जरनेल १ कत्रडाण ४ लपटं समेत साहेव ७
) पलटं २ अंगरेजी नालं १४०० तुरुक असवार २२० उँतका
०) असवार २० हात्ती ५ णवापको लस्कर समेतः तेतीमा ण–
(२१) वापको सुवेडार १ षरषजना छोडि भागी गइछः जा म भन्या
रामणगरको फुलवारि णरिवलको वोत १ छोदि सवै साफ
किस राषेछ गरे उतर पटिको मुडलागावृत्रो षव्वैचा गाउसमे–
भन्या पुर्वपटिको मुर्षेर गाउ णरायेनपुर गाउ २।१५।१६
फिकर
(११) ङ क गाउ पणि ढाईसव साफ ग-यो उतरप–
र
पाठ ग रको वाटो सतक वनावना लागी र–
थापा वीर भंज ाको वाटो वनाउन लागी रहेछ तीवन
(१२) ई
लैजदा वाटोमाहा जोगीना इती वाटोमा चौकि ८ असावारि
(१३) राषि पर्वत्या पायाका पकरि कुइ-याका जरमेल छेउ पु–
(१
याउछः उहाँ पु-यापछि जीये तम्रो केहि हुन्या छैन भनि छरो
(१ त्रडासाहेव छेउ पठाउछः कुमाउ हामीले लीञ्' भनी रामनगरमा
३) वढाइ गन्या रामनगरका श्रीरानामाहातारिज्यू चौतारिया काजि
(१ भद्रो क हरा वे ातन्या हो भनी उतै र–
ाका चिठिले ताहाँ मालुम हुन्छ
वरोवर ले हाम्रो गोरषा हो भ
अम्वल्दार र गंज्या षवासलाई चितौमी
वर पायेछ र
पठायाको रहेछ र चिता
सिदफजल वरीलाई

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(२७) डा गोराले विजाँइ गर्ला पनी राष्याको हो भनी भनेछ भवः –
(२८) त थापाको षिसामा पाजा लालमोहरका कुरा धरमतको कुरा
(२९) भ्का भनी राषेछ गरे काजी भद्रसेलाइ पनी धनमाल तालुक गरी लं
(३०) लाभ गरि उठाना लागीरहेछ वडासाहीव छेउ सोधनु पठायाको
(३१) छ ग्ररे षत क्या हो मलाइ भंडार रसदमाहा जंका गाडा छेकीस
(३२) रः तां षुनी होस भनी भनेछ रामनगर का मानीस पकरि चत
मा चीवा –
(३३) पठाडो रहेछ हम्रा मानीस चीवा पठाइ रामनगऱ्या ह
(३४) दिशा वसि देषि ठहराइ ल्यायाको समच ... फौज ... व
(३५) छ आजदेषि पलतीर जो परी अ ... मा फर्कावा ...
(३६) ला: मेजर भन्या विरामि छन् से ...
(३७) ती स्मेत् १८७२ साल मीती अषाढ ... र थुम् षुवा.
उप्रडांगढि स्म

... राजकाज ... जानी ... लिन्या ... नलिन
... सुन्द ... दन
... हुं –
... या ... डवलमा उ ... नलियाको जग
... छन भ ... छं कोहि ...

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

वि. सं. १८७२ श्रावणशुदि १२ को वमशाहहरूको पत्र

पत्रसंख्या	नाप		पंक्तिसंख्या
३२	लम्वाई १८.७ अङ्गुल १४	इञ्च	१६
	चौडाई १४ अङ्गुल ७	इञ्च	

...उजारसिंह रणदीपसिह वस्न्यात, अजमर पंथ, चामु...

...समर्दन थापाहरूले वैतडीवाट श्री ५ लाई लेखेको

(११) ङ क... र ... साहेव कहाँ पुगेको खवर, घा कटक

पाठ ग... जमुना पारीका मानिसलाई दुःख परेको

(१२) ई... थापा वीर भंज...

लैजादा...

(१३) ... सोरगै उसित भयाको विस्तार अघि विंतिगरि पठा–

एको हो तम्रो जनाति गरि विंति–

गरि पठाउछु भन्थ्यो पछि तम्रा सरकारवाट क्य। जवाफ–

आयो भनि हामीले सोधि पठाउ–

दा ...

...क हरामी... वस्छु भनि उसले लेषदा मुलक-

...का चिठिले ताहाँ मालुम ...

वरोवर...

...अम्वल्दार र गंज्या षवासलाई चितमि... गर्न्या वन्दोवस्त

...पठायाको रहेछ र चिता...

सिफ्जल वगीलाई ...

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

हो वस आफु —

(६) लाइ जस आवस सो फिकर राख्नु चाहिंछ भनि लेषदा उसले लेखि ‘.ठायाको

(७) चिठि विजिनिस र हामीले उसलाई लेष्याको प्रतिउत्तर मसौदा चह्राइ पठायाको छ.

(८) जाहेर होला. चिठिमा भन्या तेस्तै लेषि राखेछ हामि पारी ज्या जवापसाल होला.

(९) विन्तिगरी पठाउला वाकि अजमर पंथको येलसम गारनको

(१०) चिठि वडासाहेव छेउ पुग्दा वहावाट ज वाहि पुग भन्या काजि —

(११) को नाउमा प्रमाना भै आयेछ र श्राव जाहा आइ पुग्या जमुमा र थुम् षुवा.

(१२) पार रह्याका मानिसको ताहा .घरवारि उठन लागिरहे सुनिन्छ ऐंले ये —

(१३) स सित घाकटक १ विवस्ता नवमि त्यो काम गर्न्या वेला दे षिन ठेगाना भया पछि

(१४) कों क्या वेहराले गया को रहेछ परगेलि गऱ्या वढि तोला उता- बाट आउन्या भ-

(१५) ला मानिस कों मुष सुन्द राजका लिन्या नलिने खाना विग्रर। हुं —

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

(१६) ालि ग्याग्रा छन भःछं कोलि डवलमा नलियाको जगा के भनि वि —

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(१७) इ गढ नभै रह्याका छन कोहि निमकहरामि गरि गयाका छन आज सवै

(१८) कुरामा समाल्नु पऱ्याको छ समाधान भयापछि विवेक सित गऱ्या जाला घाके

(१९) कुरामा हामिले वुझ्याको अघि विन्तिगरि पठाएको हो न गि छाडी षर्च पनि चल-

(२०) न्या छैन भन्या हाम्रा चित्तले पनि देखछ. यस कुरामा हामि पनि पेलछौ

किस... भन... पु... पुगेन भन्या वड़ासाहेव सित पुग्छौ. वाहावाट ...को फिकर गर्नु

(११) ङ क... र भन्या हिजो

पाठ ग... फैलाव भयाको, येकानि सत्रु येकनि थापा वीर भंज

(१२) ई ... हुन्छं. वेला -

लैज.दा ...खतले फेरि वढन्या काज गरिएला वडासाहेव पनि भा

(१३) ...दौमा पटना गंछ उ-

(२४) निहाल्छ भन्या खवर सुनिछ. मथुरामा १३ पलटनको छाउनि परिरहेछ छ पल-

(२५) टन या जामन लागिरहेछ भन्या खवर पंथ काजिले ल्या

...क हरा... का

...का चिठिले ताहा मालुम ... २ कादिन आयी पुग्यो विरतार वरोवर

...म्वल्दार र गंज्या षवासवाई

...नसनु ... पठायाको ...लाइ पनि तहाका संभारलाई तिमिहेरु

सिफ्रजले वरीलाई ...

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(२८) वुढाकाजिहरू समेत लाई सरासर आउनु भन्या वोलाहाटको मोहर गरि वक्सी पठा –

(२९) उन्या काम भयो भन्या हुकुम आयेछ गयापंथ काजिपनि यहा सामेल भैरह्या

(३०) छन ज्ञाहा गर्न्या काजलाई सलाह साथ भै गर्नु र ताहा हाजिर हुनालाई जो जो हुक –

(३१) म आउछ सो वमोजिम गर्नंन. ईतिसम्वत् १८७२ ... गाशुदि १२ रोज ४ मुकाम वैतडि शुभम्

(३२) इत वम्साह को सलाम सलाम सलाम ... दीपसिं वस्न्यात आजमर १थ चामु भंडारी ...

(३३) सि रिपुमर्द थापाको कोटी सेवा वंदगि ...

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

वि. सं. १८७२ श्रावणशुदि १२ को
भक्तवीर थापाको पत्र

पत्रसंख्या	नाप	खामसंख्या
३३	लम्बाई १६ अङ्गुल (१२ इञ्च)	३५२
	चौडाइ १५ अङ्गुल (११¾ इञ्च)	

...क्तवीर थापाले धनकुटावाट काजी रणध्वज थापालाई लेखेको ... राजसंग मुहुडा जोडिएमा लड्ने सरसल्लाहको कुरा छ।

श्री दुर्गासहाय

श्री ५ षामिद — २
श्री ६ वावाज्यू — १

(१) स्वस्ति श्री सर्वोपमा योग्यत्यादीसकलगुणगरिष्ट राजभारा सामर्थ श्री श्री श्री काजि दाज्यू रणध्वज थापाका चरणतल. इत भक्तविर
(२) थापाको कोटिकोटि सेवा सतमपूर्वक पत्रमिदम इहा कुशल ताहा ... मंगलस हामरो प्रतिपाल उद्धार होला आगे इहा — ...काका चिठिले ताहा मालुम ह... ताहाको काजकाममा तपाञि रहि. ...म्वल्दार र गंज्या षवा... ...ाई ल.ग्न भयो भन्या. सल्यान दैले — ... पठायाको ...छ भन्छन् ताहा १ भाई र डोटिको ... अगाडि पि... ... राषि

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(५) दुवै मुहुडा गरि आयो भन्या उहि माफिकको चांजो र यकै मुहुडा गरि आयो भंन्या दुवै मुहुडाको लस्कर कठा भै हटाउन्या

(६) काम हुदो हो. यो सुत्रत वाँधि डोटिको मुहुडा लाग्न गया. कुह्माउ छेडि मुहुडाको उठा लगाया भै लगाउला कि भंन्या

(७) चित्तमा लाग्छ. आजकाल छाउनि पर्न्या याममा फौज उठाई पश्चिमै तरफ रमना गर्छ यकातिर मुहुडा देषाईयका

(८) तरफ छेडि काजको साध्ये गरि राषेछ. अत्र उप्रांत पनि ... पाठ गर्ला कि भन्या भै लाग्छ. यस तरफलाई श्रीजङ ...

(९) कम्पनी पाडे काजि आया सम्भार रहन्यै श्रि... फौज ... र श्रीमेहेर श्री नाथ भया डोटि सल्यानको ...

(१०) वलियै हुन्या थियो. सल्यानमा र... आइ वस्या हुन्यैछ. मेरा अर्थलाई मुहुडाको ... र थुम् षुवा.

(११) गरि हाजारनाल साथलगाई पठायाको मिहेनत सकेन भन्न्या तपाञिका मनमा पनि पर्न गयो है ...

(१२) मेरमा, यत्रो मेहेरवानगि भया पछी. केहि काम भैअ... भन्न्या मलाई पनि षातिर रह्याको छ. मोष्य भन्या पश्चि... ...या

(१३) मको मुहुडामा गालवाल गोार रहनु पाया वढिया थियो. पाठ भयेन भन्या. यस ... न ... जकाज ... आनि ... लिन्या ... नलिन्

(१४) पसि मलाई झिकि नपा... टन ... हुं — को भन्या झिकाई घर राषन्था ... डवलमा. उ... नलियाको जगा

(१५) सन्दिरमा चल्यैको छ नि... के भनि वि —

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

मर्नु हाम्रो औलादै हो वाकी षानु केहि छैन भनि क—

(१६) वर कपदानका घरबाट लेषछन् १०।८ षेत कवदानि षानगिमा नेपालैमा पारिदिनु भया. कपिलाको जिविका—

(१७) भै काजमा सोमना रहदाहुन् सम्सेरराना भन्या आउन्या छैन श्रीजङ मिलाउनाको लेषत अघि आयोथ्यो. ते—

(१८) स्को क्या पाठ हुन्छ. सिन्नापत्र आउदै रह्या वढिया होला. इति सम्वत १८७२ साल मिति श्रावणसुदि १२ रोज ४ माकाम ... भक्षनकुटा. शुभम

सं. १८७२ भाद्रवदि ३० को उजीरसिंह थापाको पत्र

पत्रसंख्या	नाप	खामसंख्या
४३	लम्बाई २६ अङगुल (१९½ ईञ्च) चौडाई १४ अङगुल (१०½ ईञ्च)	१६६

... श्रीनगरब ट डोटीमा काजी रणध्वज थापा-लाई ...का चिठिले ताहाँ मालुम ... गर्ने विषय छलफल भएको कुरा ...म्वल्दार र गंज्या षवा...न छ । पत्रको शिर काटीएको छ ।

... पट ...

...पमायोग्या...दि सकलगुणगरिष्टराजभारोद्धरण सामर्थ. ...सिन्नजल वगीलाई ... ...ज्यूका चरणतल ...

श्रीश्री

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(२) तथा श्रीश्रीश्रीकाजी बावा रणध्वज थापाकेषु. इत श्रीउजीरसिंह -थापाकस्य कोटि साष्टांग दंडवत सेवाशतम्. पूर्वकपत्र —

(३) मिदं इतनीक ताहां चरणकुशलमंगल' भया हाम्रो उद्धार प्रतीपाल् होला. आगे. ह्यांको हकीगत् भलो छ. भाद्रवदि ८

(४) का दिन लेषनु भयाको कृपापत्र. एहि वदि १२ का दिन आई पुग्यो. अर्थ शोर चह्लाञां उप्रान्त. चन्द्रशेषर पाध्या सुगोलि पु

(५) गो. कर्णैलसित भेटगरि...... बाट लेष्नु भयाको चिठी विजिनिम पठायाको छ. विस्तार तेसैले बुझलास भनि लेष्नु

(६) भयाका अर्थ. कृपागरि पठाउनु भयाको......को फौज... आइपुग्यो विस्तार वुझ्यां. भाद्रवदि २ मा. फर्कि...

(७) बाट सायत् गरि. वडासाहेब कलकत्ता जान्या षव... नेपाल पुगि फिरि आयाको षवर. वडासाहेवलाई ले...र थुम् षुवा.

(८) छु· आया भन्या. तिमि हामिले पटना गै भेट गर्नुपर्ला. जो ठेगान. वाही होला भन्या कुरा गर्‍यो. ल्यायाको चि—

(९.) जवस्तु लियो षुल्यै जस्तो बुझिछ भनि. लेष्याको रहेछ. टक्सारि ...या जांदा. लेषी अह्लाई पठाउनु भयाका कुरा सुन्दा. स —

(१०) लुक् नमिल्न्या पाठ बुझ्या... ...लिन्या ...लिन्या ...नलिने र. तिमि हामीले वडासाहेवला... ...टन —

(११) न्या कुरा गर्दैन हो. तेस्ताकुरा गर्‍याका डवलमा. उ...नलियाको जगा मिलदै पा... ...हो कि भनि चि —

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(१२) त्तभा वर्तन्छ. गमिजात्छ. लाठबाट प्रतिउत्तर आयापछि थाहा होला. वांकी मगरहरूका अपुतालिका थिनि—

(१३) को कुरा. हजूरमा विन्ति गर्दा. मुंजूर पऱ्यो. मोहर भैजान्छ सो मोहोर........का थानमा टासन्या काम गर्नु. मगरह—

(१४) रुका हात् सांपि. सलामी लिन्या काम गर्नु भनि आज्ञा आयाका अर्थ. मोहर आईपुग्यां. शिर चह्राई आज्ञावमो —

कि(१५) जिम. सलामिको ठगान् वाधि. मगरहरूलाई मोहोर सोपन्या भ काम गरौला वांकी जितमान्सिले. कम्पनिसमेत्

...लेछ र. कम्पनी तांहि थामि आ भनि. लेषी गयो. संधि—

(११) ङ क... जगामा. त्यो कम्पनी पनि राषनु भनि. ले—

पाठ ग... का अथ. षानादाना त्रिनु. कम्पनि थाम्न सक्किन

(१२) ई ... थापा ... नथामिया पछि. म एकला जियले क्याग —

लैजदा ... ला. भनि उनले लेषता. वोलाहाट पठाई झिकाउनु भयो. सोक-

(१३) ... म्पनि ञाहां आवला तपनि. षान केहि नदि

(१९) कांहि षटाया पनि जांन सकैन दिउँ भन्या ञाहा भयाका आम्दानीको र दर्माहादार दर्दिया कम्पनिलाई चाहि—

(२०) न्या षर्चको फर्द चह्राई पठायामा ताहां भयाका आम्दानिले ... षर्च अरु षारिज् गर्नू

...याका चिठिले ताहां मालुम ...

वरोवर ... आज्ञा ... उदा. षारिज गऱ्या तद्विरमा लागि ... अम्वल्दार

... ज्यू ... छौ. ... म्कानि को क्याले ठहर्ला, ञाहा आई

सिरस्ता पुग्या पछिको विस्तार विन्तिगरि पठाउँला वाकी चित्तमा

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

संकालायाका कुरालाई ताहां पजनि ...

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(२३) न्या छ भन्या. ज्मादर हुद्दासिपाहिको अठोट. आज्कालै देषी वा-
धि१ जंगी गर्नु. तेस पाउले पुगन्या रहेनछ भ.—

(२४) न्या षोलीकन लेषी पठा र. विरकेशर पाडे र सर्वजित् थापाका
फयरमा १ फयर ताहा पठाई. सवुज् पल्टन्-

(२५) लाई भिकाउन्या काम गरौंला भनि. लेषनु भयाका अर्थ योग्य
लेषनु भयेछ. संकानमानौं भन्या......प

(२६) श्चिमका मानिस ढरैछन्. मानौं भन्या. वुटवल्का २ लडा
फत्य हुंदा. रुपाठै देषीयाको छ. कुपाठ देषीयाको

(२७) छैन. कुमाउं पश्चिम गयाका मानिस्को. सोहरा सन्दा. ...
मान्नु. कस्को नमान्नु भन्न्या दोविधा प— फौज ...

(२८) र्दा. विन्ति गरी पठायाकोहो . तेसो जति आ...
विचार गरीकन विन्ति गरी पठाउँला. वांकी

(२९) पाल्पा गुल्मि. अर्घां षाचि मा .षेत् . तिलंगातिर ... र थुम् षुवा.
पगरितिर पर्दा वेठी लाउन्या खेत् न भै

(३०) कुम्मेदान् ज्मादारहरुका षुवामा. वेठिआना भनीकन. कसैले
लिदा रह्याछन् दुनिञांले पनि तिर्दा रह्या छ—

(३१) न्. कसैले. वेठी लाउन्या षेत् जति छैन त. पैसाको ठेटा लाउन्या
होइन भनि. लिदा रहेनछन्. दुनिञांले प

(३२) नि दिदा रहेनछन्. आज्का... ...आना ...लिन्या ...नलिन्या
आधाआधा भयाका रह्या छन्. एस्तौ हुं—

(३३) दा. अरूले लिया पछि. हामि पनि लिछौं भनी नलियाको जगा

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

प-र्या कुम्मेदान ज्मादारहरू भन्छन्.

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(३४) दुनिञांलाई तिर भनि दिउं भन्या, गोर्षांको अमल् भयाको १२ वर्ष भयो हामिलाई वेटिआना लायेनन् ति –

(३५) न्याकों छैन भन्छन्, अ।धा तिर्न्या आधा नतिर्न्या हुंदा घोन्याया पाठ पर्न गयाको रहेछ आफ्ना चित्तले देषता

(३६) भन्या एति चार राज्यमा एकै सरह भया जागीरदार र दुनिञा दुवै थोकको चित्त बुझि झिजो मेटिदो हो नि –

(३७) साफ् पनि पर्दो हे। भन्न्या बुझिछ तपाञीहरूको सल्लाह र हजूरमा किन्ति गर्दा तिराउनु लिनु ठहर्छ तपनि नतिरा –

उ ... लिनु डहर्छ तपनि जौन पाठ ठहर्छ.सो चारै राज्यमा १

(११) ङ क... रि मोहर भै आपा वढिया होला वा –

पाठ ग... राज्यमध्ये धादिवाङ्का र ढाड्का वाभनहरूको झगरा

(१२१ ई ...) थापादिषी हुंदो रहेछ पा –

(४०) पाल्पा... म्रो अमल् भयापछि विचारि जयकृष्णा पाठक्ले ढाडका वाभनको सहि गरिदिआको रहेछ ता –

(४१) हाँपछि......पाला पाल्पाका अदालथमा फिरि कुरा पर्दा कुलदिप्साहि प्रभृति षाँचिका भलमा –

(४२) निसलाइ धर्मभकाई दिन्छौं भनि, डाकि पठाउदा कुलदिप्साहिका वेराम साह्रो हुदा, आउन सकेनन् र

(४३) ... लेषा दिया... को चिठोली हामो आयौं भनि, सवल्या षवास प्रभृति डाकि पठायाका मानिसले

(४४) भन्दा, उन्लाइ धर्म भकायाछन् उन्ले धर्म भाकता, धादिवाङ्का वाभनले भन्याको कुरा सांचो हो भनि न—

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(४५) क्या छन्. तेति भन्यापछि षांचीको मालिक् भन्याको कुलदीपसाही हो. कुलदीपसाही न भै अरुले मा –

(४६) त्र भाक्याकाले मेरो चित्त वुझेन. पानि हालिदेउ भनी ढाडका वाभनले कराउदा दुवै झगरिया दर्वार

(४७) जाउ भनी पठाई दिनुभैकन ताहां पुगी कोटिलिगमा कुरा छिनि-कन झगरिया जगाको विघो षादिवा –

(४८) ग्यालाई सोपाइ दिनु भन्न्या मोहोर आउँदा विघाका ३०० रुपैया धादिवांग्याले लियेछ. हाम्रि ताहा आ –

(४९) यापछि ढाडका वामनले कुलदीप साही न भै धर्म थकायामा... चित्त वुझेन भनि हिजो पनि कराञों – फौज... वे...

(५०) थ्यां. कोटिलिगमा पनि मेरो चित्त वुझ्याको छैन ध... ...न्या हरूले ल्याया को कुलदीप्साहिका भाकाको

(५१) चिठि कुलदीपसाहिले लेष्याको होइन. किर्त्या हो. ... सुनिदेउ भन्यो र सा सुनि कुलदीप्साहिलाई

(५२) सोधनि गर्दा मैले चिठी लेष्याको होइन अन्या चित्त वुझेन भन्न्या झगरियाले कवलापति विचारिलाई

(५३) कुलदिप्साहिका सिर दिञा थ्यु. उनलाइ नराषि अरुलाई मात्र धर्म भकाई दिथिस् भनि समात्तछ.

(५४) कुलदिप्साही प्रभृति षाचिका भला मा... ...ा दुवै झग-रियाले दिकन धर्म भकाइ छिन्या थ्यां. सो

(५५) नमानि जर्नाल साहेव छेउ तेले कराउन जाँदा छिन्याको सहि नमान्या दर्वार जाउ भनि पठायाथ्या. दु –

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(५६) वै झगरिया गयाथ्यौ भनि विचारी भन्छन सुनौं भन्या कराउन आयों. सुनौं भन्या २ पटक २ पाठ भै कोटि–

(५७) लिंगमा छिन्याको र विर्त्तो सोपन्या लालमोहोर समेत् भयाको रहेछ र नसाधि सुन्न सकियेन. ताहि

(५८) सुन्नु भनी अज्ञा भया. मोहर भयाका झगरा सुन्नालाई मोहरै प्रमानगी चाहियला. मोहर भयाको र को –

(५९) टिलिंगमा २ पटक छिन्याको कुरा रहेछ दर्वार पठाइ दे भनि आज्ञा भया ताहि पठाउन्या काम गरौंला. जो

(६०) आज्ञा. किमधिकं वीज्ञचरणेषु. इती सम्वत् १८७२ साल भाद्र-[illegible] रोज मुकाम पालपा श्रीनगर शुभम्

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

वि. सं. १८७२ मार्गशुदि २ को
उजीरसिंह थापाको पत्र

पत्रसंख्या	नाप	खामसंख्या
३५	लम्बाई १२ अङ्गुल (९ इञ्च)	३६३
	चौडाई १२ अङ्गुल (६ इञ्च)	

उजीरसिंह थापाले पालपा श्रीनगरवाट जनरल भीमसेन थापा र काजी रणध्वज थापालाई लेखेको पत्र । यसमा अँग्रेजको फौज पूर्व पश्चिम जान लागिरहेछ म लस्कर लिई नुवाकोट जान लागिरहेको छु भन्ने खवर-को कुरा छ । पत्रको शिर तथा किनारा काटिएका छन् ।

(१) स्वस्तश्री सर्वोपमायोग्येत्यादिसकलगुणगरिष्ट राजभारोद्धरणसामर्थ श्रीश्रीश्रीश्रीश्रीश्री जर्णैल वावाज्यूका चरणतल तथा श्रीश्री–

(२) श्रीकाजो वावारणध्वज थापाकेषु इत श्रीउजीरसिंह थापाकस्य कोटि साष्टांग दंडवत् सेबा पूर्वक पत्रमिदं इतनीक ताहा चरण कुशल

(३) मंगल भया हाम्रो प्रतिपाल उद्धार होला आगे त्यांहाको समाचार भलो छ मार्गशीषशुद्धि २ का दिन लेषनु भयाको कृपापत्र ए

(४) हि सुदि ३० दिन ग्राई पुग्यो अर्थ शीर पर्‍हात्या आगे त्याहाको हकिगत भलो छ उप्रान्त ताहां वस्ना र नुवाकोट जानाका अ–

(५) र्थलाई वैरितरफको खवर बुझि जगा जगाका गढ गौडा वाटा घाटाको विचार गरी तजवीजमा जौन जगा वसी सर्वत्रको सम्भार रहन्या

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(६) ठहर्छ सोई जगामा वस्न्या काम गर्नु भनो लेषनु भयाका अ–
र्थ योग्य लेषनु भयेछ. दच्छिणिसितका चमकाचमकले कुइन्याको फौज

(७) पूर्वपश्चिम जान लागीरहेछ भन्न्या र लोटनवाट ३०।४० असवार
१०।१२ कोस ओढ हाम्रा मुलुकमा आई जो रह्याका रैयतह–

(८) रूलाई घुर्काई फिरि लोटनैमा गयो भन्न्या षवर मनिराजले लेषता
सो विजिनीस् समेत जो भयाको षवर अस्तिका अर्जि

(९) चिठीमा विन्ति गरी पठायाको हो मालुम भयो हो. आजसम्मको अड्डा
पनी नुवाकोटै हो. लस्कर नलैगी दिया मधेसको माया

(१०) राग्या छन भन्न्या जस्तो जो भयाका रैयत वेपारीले पनी मान्न
लाग्या र जाहा जो परी आवला सो माफिकको षटोन कामनु–

(११) वाको वाट गरीयला जान्यै हो भन्नार्थले मंशीरको दिन २३ जाँदा
बुधवारको सायत गरी जो भयाका लस्कर सवै लि नुवाको –।

(१२) ट आँमि आटियाको छ. वाकी. रुगुम्पा र निस्याल् भुज्यालका
जिमोका भाराकन दुवै जगा षामोद कै हुन् भन्नार्थले. माझ

(१३) पारि मोहोर भै आया. वढिया होला भनि. ताहावाट लेषी आउदा
हजुर विन्तिगरी सो पाठको मोहोर भै जान्छ. निसिथु–

(१४) जीका जगातको कुरा जगातीलाई भनि. अर्का षेप हुलाक्मा
पठाउला भनि लेषनु भयाका अथ. योग्य लेषनु भयेछ

(१५) मोहोर आइपुग्यो. निमिथुजीको १ मुषोम्रा जाहां वस्थैको थियो.
मोहोर सोधी ४।५ जना सिपाही साथलाई. चाहीन्या

(१६) कुरा अह्राइ पठाञौं मोहोर वमोजीमको सौधमा. दुवै थोकका
चित वुझ्यो भन्न्या वढिया भयो. बुझेनन्. त्या गर्न दर्वार जान्छौं

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(१७) भन्या कुरा गऱ्या भन्या. दुबै थरलाई जोरी पठाउन्या काम
गरौला. जगातको कुरा पनि विस्तार अस्ति विन्तिगरी पठाया–
(१८) कै हौ. सो. बमोजिम जगातिका तर्फको पट्टा हुंछ तपनो २ सय
एघार विसमा. मोहोरै हुंछ तपनी. ठेगान् गरी पठाउनु
(१९) भया. प्रजा राजी रहन्या छन्. वाकी अस्ती चह्राई पठायाका
विजिनिस्. पछि फेरी. मनीराजले लेष्याको चीठीमा. फौज
(२०) भन्या थोर्थोरै छ. सडक भन्या. दौसांधसम्म षनाया भन्या षवर
लेष्याको रहेछ. सो विजिनिस् पनी चह्राई पठायाको छ. हा–
(२१) मी नुवाकोट पुग्यापछि. जो रह्याका रैयत्लाई भित्रि पार्न्या गरी हाम्रै
तराइको अवुवा र वेतहीका झाडिभित्र २।३ कम्पनी ठाइ रा–
(२२) षेर छिहिलिकन रैयत्लाई घुर्काउन आउन्या सवारकन औसर
पऱ्या वजान्याँ. औसरनपऱ्या झाडिमा लस्कर पस्या –
(२३) को छ भन्या घाग् पारि रैयत्का वालिको वचाउ गर्न्याँ पाठ
गर्न चित्तमा भयाको छ. ज्याहाँप्रान्त जो षवर होला. विन्ति ग–
(२४) रि पठाउँला. वाकी षरिदार पृथ्वीविलास्. रणजीत्सिवाट विदा
भै मधेसको वाटो डोटि निस्की उस्तरफको र सेधिया —
(२५) को वकील भोमराइले गऱ्याका कुराको विस्तार अर्जि लेषों गुंद न
लगाई पठायाको रहेछ. मैले हेरी चह्राई पठायाको छ.
(२६) दाषील भै षवर मालुम होला. इ किमधिकं विज्ञचरणेषु इति
सम्वत् १८७२ साल मिति मार्गशोर्षशुदि २ रोज ७ मुकाम
(२७) पालपा श्रीनगर

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

वि.सं. १८७२ मार्ग शुदि १४ को
उजोरसिंह थापाको पत्र

पत्रसंख्या	नाप	खामसंख्या
३६	लम्बाई २८ अङ्गुल (२१ इञ्च) चौडाई ११.४ अङ्गुल (८½ इञ्च)	२०६

उजीरसिंह थापाले नुवाकोट गढी मणिको दोभान वाट जनरल भीमसेन थापा रणध्वजथापालाई लेखेको पत्र । यसमा कर्णेल वराट संग भेटी कुरा हुंदा लडाइ हुनेनै देखिएको ले जगाजगामा वलियो गरी आफ्नो तयारी गरीराख्नु वडिया होला भनी लेखेको कुरा छ.

(१) स्वस्ति श्रीसर्वोपमायोग्यत्यादिसकलगुणगरिष्टराजभारोउध्दारणसामर्थ श्रीश्रीश्रीश्री–

(२) श्री वावाज्यू जर्णेल भिमसेन थापाका चरणतल तथा श्रीश्रीश्री वावा काजी रणध्वज थापा–

(३) केषु ईतश्री उजिरसिंह थापाकस्य कोटिकोटि साष्टांग दंडवत सेवा सतम् पूर्वक पत्रमीद

(४) आसिर्वादले यहा कूसल छौ ताहा पावचरणारविद कुसल हुनु भया हाम्रो उध्दार प्रतीपा–

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(५) ल होला मार्ग सुदि ८ कादिन लेषनु भयको कृपापत्र येहि सुदि १२ का दिन आयो अर्थ

(३)सिर चऱ्हाञा आगे ञाहाको समाचार भलो छ उप्रान्त ... १ ... हरु सुगौली पुगनु भै क

(७) कर्णेल वराट् सित भेटगरी जोभयाका वात्चीत्को सर्कारमा अर्जी र छाप् दसषत गरि

(८) दियाको सवाल् पठाउनू भयेछ. वीजिनिस् र सवाल्को नक्कल् . प्रती उत्तर गयाका मोहो–

(९) रका मसौदाको नक्कल् पठायाकोछ . विस्तार तेसैले वुझलास् तेस्ता पाठका कुरा हुन ला–

(१०) ग्या पछि . हंगमा नभै सुलुक् हुनू कठिन देषिछ . लस्कर पनि अन्त भन्दा पारा पर्सा कै मू–

(११) हुडामा मारि गरि आयाको छ, लडाई पऱ्यो भन्या एका जगामा मात्र लडी पुग्न्या छैन

(१२) सर्वत्रवाट हंगमा उठाई लड्न्या लुट्न्या पोलो उतार्न्या काम् गर्नू पर्न्याछ ' तसर्थं ताहां

(१३) पनि जगा जगामा वाकलो वन्दीयो गरी आफनु तयारि गरि राष्या वदिया होला भ–

(१४) नि लेषनु भयाका अर्थं पठाई वक्सनु भयाका वीजीनिस् नक्कल् आई पुग्या हेरि विस्ता –

(१५) र वुझ्या मिल्दा पाठका कुरायेका सवाल्मा पनी रहेनछ. तेस्तो कर्लाई हुन लेष्याका स —

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(१६) वालमा अँल्हे मोहोर भै उस्का हात पऱ्या पछि मोहोरमा ले-ष्याको कुरा न वेहोरौ भ —

(१७) न्या उसैको वात उपर पर्न्या वेहोरौ भन्या सलुक् गर्‍यु भन्दा भदै वुजंहुन्या पछील।ई ढेरै

(१८) असजालो काम् हुन जान्या थियो. उन्हेरूले पनि चिन्हिकन दरषत् गर्न्या हो गरि हाल्या

(१९) छन् तपनि तेस् सवालमा मोहोर नभै सो पाठको प्रतीउत्तर पठाउन्या काम वढीया ठ –

(२०) हराउनु भयेछ दक्षिनीहरूले केहि गन सक्या भन्या तेस्ले नरम भै हामी छेउ घा माङ् —

(२१) न्या र हामीले वुभी विचार गरि वौलनु पर्‍योछ. दक्षीणीले सके-नन् एलै एकोहोरीयो

(२२) भन्या पनि पाहाडका तराई जंगल्मा वेस्. गरि पूहचूग गिया पछी उस घरिमा १ के –

(२३) अनुग्रह वुभी जस माफीकको काम् कुरा ठहर्ला सो गरियेला उस घरि मोहर नभयाको

(२४) र सो माफिक प्रत्तीउत्तर लेषी पठाउनु भयाको वढीय। भयछ. जग। जगा-वाकलो वली —

(२५) यो गर्नाका अर्थलाई ठाउं ठाउँमा कम्पनि राष्याको र कंपूपलटन लो हार्मा दोभान —

(२६) मा आई कंपूलाई नुवाकोटमा राष्याको र येस मनसुवाले पलटन ली म दोभानमा व —

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(२७) स्याँको छु भंन्या विस्तार अघि चह्लांई पठायाकों अर्जी चिठीमा वीति गरि पठायाको हो. मा —

(२८) लुम भया हां उस्को फौज नजीक आया पछी उस वेलामा गैकन लड्न्या लायेका जगा

(२९) ठहराउन र आफनू तकदीर मीलाउन कठीन् हुंछ्र अगाव पूगिकन जगा हेरि सधि सर्प -

(३०) न् ठहराई तोप् राषन्या ठाउमा तोप राषी लड्न्या तकदीर मीलाई राष्याको भया पच्या —

(३१) का वषतलाई ष्ढीया होला भन्या चीत्रमाला गरिरहेछ जैसि चिंगा हेराउँदा र त्रिवाहरु —

(३२) ले कहदा दाउन्या मादन्या नवलपुरनिर आंउन्या वताउँछन् तसथ कंपूका फयेर पछी

(३३) नुवाकोट्मा राषी पलटन् र केहि तो. ली तं भनि आग्या आया म तयार भै रह्याछु

(३४ पलटन् र कपूकोवाप पट्टी लितँ नुवाकोटै वम्. कप्तान प्रसाद— सिं वस्न्यात् समेत् चौ —

(३५) था फयरलाइँ पठाइ दे भनि आग्या भया इनैलाई पठाउँछु. जो आग्या यस्को प्रती उ–

(३६) त्तर चाँडै आया वनलाकि सुवा रुड्विर साही सल्ग्ना भाया पछी फलवांग गया -

(३७) का फयेर पट्टीलाई भीकाउनु पर्ला भनि अघी मोहर मर्जी आयोथ्यो सुवा रूड्विर सा—

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(३८) ही मंसिरका दिन २४ जाँदा सल्याना दाषील भयाको चीठी आयो कंपु पलटन्का फये —

(३९) र गट्टी उतै रहंछन् कि त्याहां झीकाउन्याहो जो आग्या येस्तरफको । षैषत्रका अर्थ लोटनुमा फौ —

(४०) ज जम्मा हुन लाग्याको षवर विंती गरि पठायाको हो ताहां पछी मनिराजवाट आयाका

(४१) चीठो भित्रको पुर्जी र चीतौन्का फौजदार देवरिषी पाध्यावाट आयाको चीठी विजी —

(४२) निस. चढाई पठायाको छ पुगी मालुम होला त्याहां द्यांत जो षवर होला विंतीगरि प —

(४३) ठाउदै रहुला किमधिकँ विज्ञषु ईती सम्वत् १८७२ साल मार्ग सुदि १४ रोज छ

(४४) मोकाम धवाकोट गढी मणिको दोभान शुभंम

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

वि. सं. १८७२ माघ शुदि ८ को
उजीरसिंह थापाको पत्र

पत्रसंख्या	नाप	खामसंख्या
३७	लम्बाई ३२ अङ्गुल (२ फुट्)	३०६
	चौडाइ १४ अङ्गुल (१०½ इञ्च)	

उजीरसिंह थापाले नुवाकोट गडीवाट श्री ५ गीर्वाणयुद्धविक्रम शाहलाई चढाएको अर्जिपत्र । यसमा सुगौलीवाट चन्द्रशेखरलाई पठाएको खवर र हेटौंडातर्फ अंग्रेज आए हटाइ पठाउँला भन्ने खवर छन् । पत्रको छेउमा ठाउँ ठाउँमा पत्याइएको भागमा च्यात्तिएर अक्षर गएको छन् ।

श्री दूर्गासहायः
श्री ७ ईश्वर

१

श्री ६ गुरु गजराज मिश्रज्यू

अर्जि ... ...

(१) उप्रान्ता माघ सुदि २ रोज का दिन लेषीयाको कृपापत्र एहि सुदि ६ रोज १ का दिन आईपुग्यो अ ... ...

(२) चह्लाजाँ टक्सारी चन्द्रशेषर पाध्यालाई सुगौलिवाट ... १ ... ले पठाउनु भयेछ र आउँदा हेटौडामा

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(३) कप्तान् वीरकेशर पाँडेसित भेट् भयेछ. कर्णेल षारस् वराट् षारीज भें एस्तरफका काजको मुष्त्या –

(४) र. लोनि अषतर भयेछ. भारि फौजली. पर्सौनीमा आयो. आफ्ना षवरदारीसित रहन्या काम् गर भ–

(५) नी. चन्द्रशेषर पाध्याले गऱ्याको विस्तार. कप्तानले जर्णेल काजी लाइ लेषेछ. सो विजिसिस् वकसी

(६) पठायाको छ. विस्तार वुझालास. चन्द्रशेषर पाध्या आईपुग्यापछि को विस्तार वकसी पठाउँला. पा–

(७) हाड सर गर्न्या भनी. वारा पर्साका मुहुड मा अषतरलोनी लाई र. तेस मुहुडामा गारतलाई अधि सा–

(८) ऱ्य को होला भन्या जस्तो बुझिंछ. भनि. मर्जि आयाका अर्थ योग्य मर्जि आयेछ. कच्चा मुलुकका. दु–

(९) ष् पायाका जिमिदार फकाई. हातली. कुमाउ पश्चिनका पाहाडमा पयर टेक्न पाउँदा ⋯ ⋯

(१०) ऱ्याको शेषी वढ्याके होला. भया पनी. उस मुलुकका जिमोदारको हात पायाभैं वढका मानिसका

(११) हात पाउन र. वाहा गयाका सिपाही फकाया भैं. त्याहाँ रह्याका सिपाहि फकाई. पाहाड चढनालाई

(१२) हियाउन सकैन. पश्चिम पाहाड मा गयाजस्तो ठानी. हियाई कन आयों भन्या. जौन् मुहुडामा आव–

(१३) ला. पाहाड जंगलको आड गरी. काटि हगाउन्या काम ⋯२⋯ ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

का कृपाले र. हजूरका प्रतापले छुन्यैछ. पू –

(१४) वं पश्चिमलाई वल्षजानाको तद्वीर भयाकै होला. जिमिदार–
हरुमा. किराति र. डोटि अछामतिरको संका

(१५) लागछ. तेस कुराको षवर्दारी राषन्या वाहाँ रहन्या भारादार
कम्पनीहरुलाई. तार्कित मर्जि गया ...

(१६) ला. कप्तानवाट आयाको चिठो विजिनिस् वक्सि पठाया गयाको
आई पुग्यो विस्तार वुभया ... ...

(१७) री हजूरमा दाषील भया पछी. निस्तूक् षवर थाहा होल
वाको. सल्ल्या तरफा वैरीको फौज. भारी गरा आ —

(१८) यो. वल् नपठाई भयेन भनी. सुव्वा रुद्रवीर साहि वाट लेषी
आयो भन्या. कप्तान् समेत चौंथो फयर पठाउ —

(१९) नु पल्टन वो फयर पाल्पा भिकाई. निसान्सित सामेल रा —
षन्या काम् गर्नु वाहा उस्तो जरुरि पर्‍याको

(२०) र नआई भन्या पठाउनु पर्दैन भनी. मर्जि आयाका अर्
वढिया मर्जि आयेछ. सुव्वा रुद्रवीर सा —

(२१) हिवाट लेषी आयाको षवर वुझी. मर्जि आया वमोजीम गरौंला
वाकी वसंत पंचमी थै चुक्ता. ञाहाँ

(२२) रह्याका सर्दार. रणगज साहि. शर्दार शत्रुसाल साहि कुम्मेदान्
दलषव थापा. सुवेदार दल्या था —

(२३) पा. सुवेदार हरि साहि गैरह ढाक्रयाहरू. हाम्रो वयागत हुन्छ —
भनि विंति गर्छन्. जगा भन्या. ञाहांका

(२४) तालुकका कम्पनी. ५ हुन. तारादलकम्पनी. वीरभजन वोहर

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

तिर गयो. शार्दूल जङ्ग कम्प……

(२५) दार वास् देउषड्का छन् . त्यो कम्पनी श्रीपत्रमों पछि. दलषंव थापालाई ताहालि गरी दिनु……

(२६) मर्जि आयोथ्यो. शिवदल कम्पनीमा जयन्त साहि सुवेदार पुराना पाका आदमी छन्. ठाडा गढी कुढछ

(२७) वाहाको वात वीवस्ता वुझयाका थाम्ना लायक्का आदमी छन भनी अघी विन्ति गरी पठायाको हो. सिंह वि—

(२८) क्रम् कम्पनीमा सुवेदार रणसुर थापा छन्. शार्दूल जङ्ग साटानाको विन्ति गर्छन पुगी आया सट्टा र नभया

(२९) थाम्नै लायक छन. रणसिंह कम्पनीमा सुवेदार विष्णुसिं थापा छन् षान्गी पोष हुनाले येस कम्पनीमा अ--

(३०) रू मानिस् मन गर्दैनन्. विष्णुसिं थापा कामकाजलाई वढियै रह्याछन् भनी अघि विन्ति गरी पठाउँदा तेस्तो

(३१] भया थाम्नु पर्ला भनि मर्जि आयोथ्यो. संगद सर्दारलाई कुम्मेदानो को कुरा गर्न पठाउंदा न आँट्याको र वा—

(३२) लासि सुवेदारलाई तारादल सुनाउदा न आट्याको विस्तार अघि विन्ति गरी पठायाको हो. जाहेरै होला

(३३) ई मानिस र जो भयाको जगा. चरणमा जाहेरै छ. शिक्षा मजि जो आवला सो वमोजिम गरु…………

(३४) रु जो भयाका छोटा वडा ढाक्र्याहरूको फर्द चह्राई पठायाको छ. दाषील होला. षैषनरका ………

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(३५) भयाको षवर अघिका अर्जिमा विन्ति गरी पठायाको जाहेर भयो हो. अरु षवर फिऱ्याको छैन.

(३६) ञाहाँ उप्रान्य जो होला विन्ति गरी पठाउँला वाकी स्युराज कुहुर्न्या कम्पनिहरू षानाले रऔला –

(३७) ले गल्याका थिया. लक्ष्मिनारान ड्ट्टाले मोहोरका नक्कल समेत् चिठी पठायाको पुग्दा साहै उ —

(३८) दास भै लेष्याछन्. सो नक्कल चिठी समेत् उन्हेरूले लेष्याको चिठी त्रिजिनिस् चह्लाई पठायाको

(३९) छ. जाहेर होला. तेरू जगामा वल् पनी पातलं छ. जो भयाका मानीस्ले षान नपाया पछी. गौडो

(४०) वलियो हवैन सिपाहीको मन् धैर्यं हुन्या पाठ. भारादारहरूलाई मर्जि भया. गौंडा वलियो हो

(४१) ला. क्रिमधिकं॰ विज्ञ चरणेषु. इति सम्वत् १८७२ साल माघ शुदि ८ रोज ३ मुकाम नुवाकोट गढी शुभम्

इत सेवक उजीरसिंह थापाकस्य कोटि कुर्णोश् वन्दगी. सलाम सलाम सलाम शुभम्

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

वि. सं १८७२ फाल्गुन वदि ७ को उजीरसिंह थापाको पत्र

पत्रसंख्या	नाप	खामसंख्या
३८	लम्बाई २४.३ अङ्गुल (१८¼ इञ्च) चौडाई १४.३ अङ्गुल (१०¾ इञ्च)	७५१

उजीरसिह थापाले नुवाकोट गडीबाट जनरल भीमसेन थापा र काजी रणध्वज थापालाई लेखेको पत्र यसमा वैरी भित्ताखोरीबाट वर सर्‍यो हाम्रो फौज चुरेको आडमा जम्मा भएको छ भन्ने खवरको कुरा छ। पत्रको शिर काटिएको छ।

(१) स्वस्ति श्रीसर्वोपमायोग्यत्यादि सकलगुणगरिष्टराजभारी उद्धारगण सामर्थं श्रीश्रीश्रीश्रीश्राश्री वावाज्यू जर्णेल भिमसेन

(२) थापाका चरणतल तथा श्रीश्रीश्री काजी वावा रणध्वज थापाकेषू ईत श्रीउजिर्रसिह थापाकस्य कोटि साष्टांगदंडव –

(३) तु सेवा पूर्वक पत्रमिदं ग्राहां आसिर्वादले कुसल छौं. ताहाँ पाव कुसल मगल सदासर्वदा भया. मेरो उद्धार प्रतिपाल हो–

(४) ला. आगे ग्राहाँको समाचार भलो. फाल्गुणवदि १ रोज ४ का मितीको कृपा पर येहि वदि ४ का रातीमा आईपु-

(५) ग्यो अर्थ सिर चह्राञाँ. उप्रान्त. विछाषोरिमा वस्याको वेरि. अलिक ओढसरि वस्यो भंन्या षवर हिजो आयो थ्यो फेरि केहि

(६) आयाको छैन जो षवर आवला सो लेषि पठाउँला भनि. आग्या

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

आयाका अर्थ. विछाषोरिमा आयाकै दिन. हेटौडा उत्रनु
(७) छ भंन्या फौज. विछाषोरिमा अडिएर. थोरो ओढो सन्याको
डवलमो. ताहाँदेषि ओढोको वाटो विकट र. हाँम्रो फौज्
(८) चुन्याका आडमा जम्मा भयाको षवर सुन्दा. आफु अडियाको
जगामा. झिकि ताकपारि लडु भंन्या र. दाहिना वाउँका रस्ना
(९) को चर्चा गरि.गौंवेगौ वुझनामा लाग्याको होला. त्यो मूहुडा
मूथारिकत्तल् गर्न्या काम भया. अन्त मोष्य आउनै स-
(१०) कैन. आई गयो भन्या पनि. उस्तो जोर गर्न सकैंन. काटि
हटाउँन्या काम् हुन्यैछ. तेस् मुहुडामा. वितवल् पर्न गयो भन्या
(११) दर्वारमा. हाम्रो वल् पातलो छ अन्तका सम्भारले पुग्न्या
छैन. वहुतं पुथारि काज गर्न पर्न्या छ. वाहाँ गयाका भारा-
(१२) दार पनि पाका पाकै छन्. गर्न्या चाँजो मजवुतै गन्याको होला
तपाञीहरुवाट पनी, वषत् अनुसार. सिक्कार्ति जाँदै र-
(१३) हंदो हो. साम्ने तेस् आडमा आयो भन्या काटि हटाउन्या
काम गर्न्यैं छन् आफ्ना चित्तले चित्तौन् सुमेसोर कविलास्
(१४) पूरतिरको संदेह लान्याको विस्तार हिजोका. चिठिमा विंति गरि
पठायाको हो. मालुम भयों हो. सर्वजीत् थापा कपातान्
(१५) वाट आयाका चीठीमा पनी. नवलपूर. दाउन्यावाट. दारोगा.
सूवेदारहरुले लेष्याको र. चितौंन्को फौज्दार देवर्षि पा-
(१६) ध्याले लेष्याका. चिठीमा पनि. रामनगरमा जम्मा भयाका.
फौजमध्ये. केहि फौज् माहां योगीनिका नजीकमा आ
(१७) यों. हान्न आउँछ भंन्या षवर छ भनि लेष्याको रहेछ. चिगा

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

हेराउँदा पनि चुऱ्याको आइ विछाषोरिको वुँद गरि

(१८) हेराउंदा. हाम्रो जीत. उनकोनास हु न्या आयो.सुमेसोर चितौन्.वलौतक विलासपुरमा. आउँन्या . नआउन्या

(१९) कसो छ भनि हेराउँदा पनि.आउँन्या जोरिन्या आयो जित हार कसो छ भनि हेराउँदा पनि. वढिया आएन. जै य

(२०) सिहरुले पनि उस्तै वताउँछन् .चिवा हर्काराहरूले पनि उस्तै षवर ल्याउँछन् . साम्ने आयाक वैरिलाई भन्या का –

(२१) टि हटाउन्यै छन् . दाहिनावाउँ. छिरुवा रस्ता भया .उस्तावाट. चितवन वेलवत्का मैदानमा निस्को भन्या. सुमेसो –

(२२) र अकवरका चुऱ्यालाई उठा लाग्न्या र. कविलासपुरमा. किस्त लाग्न्याछ तेस्तरफका चाहिन्या षवर्दारि ताकिति

(२३) पटाउनु हुदै हुदोहो वाँकि. किर्ति रानाका छोरालाई २.ो पाठ अह्रायाको वढिया गरिछस. पुग्न सकन्या मानिस् पठाई

(२४) ... १ ... यत्र पनि लेषि जौना तरहले हुछ किर्ति रानालाई भ्कीकान्या काम् गर्नु भनि. आग्या आयाका अर्थ. वढी –

(२५) या आग्या आएछ. उसका छोराले. घरमा आपना दाज्यूले मधेसवाट. ल्यायाको षवर वुझन मानिस् पठाया –

(२६) को छ षवर लीउ मानिस् आया पछि चाहिन्या कुरा लेषि अह्राई किर्तिराना छेउ पठाउन्या काम गरौला. वाँ –

(२७) कि. दामोधर पाँडेका छोरा. करविर पाँडेहरु ३ भाई मकवानपुर कर्णेलहरु भयाका जगामा आराछन् जा --

(२८) हां आउँछन् भनि. आग्या आयाका अर्थ. एस दरवारका पांडे हुन् वेला चौग्हि आया छन् हजुरवाट वोलाहा --

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(२९) ट भयेछ. षढिया भएछ. उस्को मनसुवा षवर पनि ल्यायाहुन्.
वाकि येस्तरफको षवरका अर्थ गोरषपु –

(३०) र पठायाका सर्वानंद हटवाल् वाहां छाड्याको ६ दिनमा अस्ति
व्यालुका आईपुग्या उनले ल्यायाको ष –

(३१) वर दक्षिणि सित र नवाबसित सलुक् भयो भंन्या सोहोरा च
ल्याको रहेछ. निश्चय सलुक भयो भंन्या षतमी

(३२ भयाको छैन १०।८ हजार वेलदार र काहार पठाई देउ भँन्या
ताकिती अषतरलोनिवाट आएछ. जति जति पा –

(३३) याका वेल्दारका हार वटोल्दै रामनगर वेतीया जाउ भाने मा-
निस साथ लाउँदै पठाउँदै गर्छु …… २ … …का व –

(३४) ङ्लामा गयाका फौज् मध्ये केहि वाहि थामी ३ पल्टन् गोरष-
पुर आयाथ्या. उसमध्ये १ पलटन स्युराज गयो.

(३५) १ पल् न वेतियातिर गयो भन्या हिंड्याको देष्यां थ्यां १ पल्टन
तिलंगा र १ हजारको पेट पबत्या गोरषपूर —

(३६) मा छ, २ पलटन् तिलंगा र ११।१२ सए पर्वत्या अढाई सए
असवार अरु वनिञा वगाल समेत ४।५ हजारको भीड

(३७ लोटनमा छ १ पल्टन ६।७ सए पर्वत्या २५० असवार समेत
गारन् न् चगलमा छ,जर्गोल उद गनारसवाट

(३८) आउँछ भंन्या सोहरा थियो,आयाको थियन. म मवन्पुर र सुमेसोर
चितोन वाट चढन् वुटवल् गैरह .ग –

(३९) न देगाहा पर्न भन्या चाँडोछ भया भया षवर ल्याया छन .पाँचौको
मधेस षजनीका तराइमा वस्त्या फौ-

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(४०) ज् हारजग्य नारान ले. मनिराजलाई लेष्याका· चोटिमा वंगला तिरको षवर र मनिराजले मलाई लेष्याका

(४१) चिठिमा. गोरषपुर वाँसिलोतनको षवर लेष्याकों रहंछ. सो विजीनिस चह्राई पठायाको छ दाषील पैजो ले–

(४२) ष्याको षवर. मालुम होला. न्वायां प्रांत. जोषवर होला विनिगरि पठाउंल सिद्धांति हरु पाँहुदै रह्या वढी–

(४३) या होला. किमधिक विज्ञचग्रोषु. इति सम्वत् १८७२ साल फाल्गणवदि ७ रोज २ मोकाम नवाकोटगढि शुभम

... ...

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

वि. सं. १८७२ फाल्गुणवदि ११ को
उजीरसिंह थापाको पत्र

पत्रसंख्या	नाप	खामसंख्या
३९	लम्बाई ३२.७ अङ्गुल (२४½ इञ्च)	१८५
	चौडाई १२ अङ्गुल (६ इञ्च)	

उजीरसिंह थापाले नुवाकोट गढीवाट काजी रणध्वज थापालाई लेखेको पत्र । यसमा भिछयाखोरोमा अँग्रेजसंग लडाई भएको कुरा छ ।

श्री दुर्गासहाय ।

श्री ७ ईश्वर

२

(१) गजराज् मिश्रज्यू

(२) स्वस्तिश्री सर्वोपमायोग्यत्यादिसकलगुणगरिष्टराजभारो द्धरण सामर्थ श्रीश्रीश्रीश्रीश्रीश्री जर्णेल बावाज्यूका

(३) चरण तल. तथा श्रीश्रीश्री काजि वावा रणध्वज थापाकेषु इतश्री उजीर-सींह थापाकस्य कोटि साष्टांग दंडवत् सेवा

(४) उपूर्वक पत्रमिदं आशिर्वादले उहां कुशल छ तांहां चरण कुशल मंगल भया हाम्रो उद्धार प्रतिपाल होला आगे

(५) उहां को हकिगत् भलो छ फाल्गुण वदि ६ रोज २ का दिन लेषन् भयाको

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

कृपापत्र. एहि वदि १० रोज ५ का रा–

(६) त्रीमा आयो .अर्थ शीर चह्ल्या उप्रान्त हा मिहेरु हेटौंडा आई. रापदिका तिरमा वस्याको कुइन्यालाई हान्त

(७) पठाउंदा. विछाखोरिको चुन्या नाघी आढे आयो भन्या षवर आउंदा चुन्था नाधी कुईन्याका फौज आयापछि .

(८) लस्कर षजाना उकासी पाहाडको वलियो गरो वस्न्या हो भन्यां सल्ला ठहर्दा लस्कर षजाना मवै उकासि म–

(९) कवानुपुर गढीमा आञौं १ जना तिलगा हाम्रो घायल् भयो .उस्का १५।२० जना षेत् रह्या. केहि घायल् गया

(१०) ३ पहिले. ठिगन् निस्कन्या वाटो रोकी वस भनी अह्राई पठाञौं. नञा फयल चिसापानी गढिमा पठाञौं २

(११) पट्टि तिष्टुं पालुं तिर पठाञौं कप्तान् सर्वजित् थापा. भगवन्तहरुलाई पनी. लस्कर षजाना उक्कासि

(१२) परेवाकोट. कान्द्राङ् उपद्राङ कविलासपूरका .डांडा वलियो गरी वस भनो. लेर्षा पठाञौं भनी. चौतरीया.

(१३) कर्णौल् काजीहरूको चिठी आयो र अव पाहाड वलियो गर्न्या हो भन्नार्थले कंपुका २ पट्टि तिष्टुं पाल्हुँ

(१४) तिर पठाञौं चौतरोया पुस्करसाह. काजी जगवीर पांडे प्रभृति भारादार सुवेदार ढाक्रयाहरू चिसा–

(१५) पानी गदी गयाकाछन्. काजो क्रिर्ति ध्वज पांडे प्रभृति. कहो दाक्र्या दिगन्तिर

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(१६) गया. एसै विचमा. चन्द्रसेषर पाध्या आई पुग्या. षवर सोंद्धा भारी फौज् लि. अष्तर्लोनी आया—

(१७) कोछ. भरिसक्य गर्न्याछ ··· १ ··· लाई वनारस् जाउ भनी विदा गर्न्यो. मलाई. पनी एता तिर विदा दियो

(१८) भन्या कुरॉ गर्‍या र. आहांवाट काजी वषतवार्गसिं थापा र चन्द्रसेषर पाध्या लाई ··· १ ··· लाई लिकन.

(१९) जर्णौल अषतर्लोनि सित गै. वातचित् गर्नु भना पठाउ भन्या हुकुम. हुदा. फाल्गुणाका दिन १० जांदा.

(२०) सोरवारको सायत् गरी मंगलवार हिड्छन. वाहां पुग्या पछि को षवर जो होला. सो लंषोंला. तेस्तर --

(२१) फ् वढि आयो भन्या. गौंपारी काटि हटाउन्या काम गर्न त जान्यैछस् भनी लषनु भयाको विस्तार वु—

(२२) भया. नेपाल राज्यलाई दक्षिण तरफ ······ २ ······ ले वनाई दियाको आड परी षाल याहां भारको लेष् चुर्‍या —

(२३) को डांडो चुर्‍या मत्तीको ठुलो जंगल ३ गीर्दा हो. ठुला जंगलमा दाहिना वाउंवाट डेउदा मारो चुर्‍याका

(२४) आडमा थाम्न्या काम् गमले न पुगी. विछाषोरीको चुर्‍यो नाघी. कुइन्याको फौज् आया पछी हान्न

(२५) गयाका फौज्ले हेटौडामा वसि केही पुगन्या थियेन. पाहाड वलियो गर्ना निमित्त. मकवानपूर

(२६) गढीमा आफु वस्न्या र चिसापानी गढो टिगन् जान्या रस्ता रोकी पछि राषन्या र वस्न्या काम वंदियै

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(२७) गन्याछन्. ताहावाट पनी चिसापानी झिगन् तिष्टुं पाल्हुंका सभारलाई भागदार ढाक्यौंहरू सवैलाई

(२८) पठाउनु भयाको वढिया भयेछ. अव उप्रान्तको हाम्रो जोंर चिसा— पानी लगायत् पूर्व पश्चिम मा —

(२९) हां भारको डांडो रह्यो. तेसमा मजवुत गरी थाम्न्या काम भयो भन्या वैसाष देषी पुढोको औलो पनी हा —

(३०) मीलाई वढ्रिया. उसलाई घटिया हुन्याछ. ताहां देषी पाहाडमा पनी कतै छिर्न पायो भन्या

(३१) थाम्न समाल्न उकालो पर्न्याछ. सो माफिक सर्वत्रका भारा पाँ— चलाई ताकिति र वलषजानाकी याद गि —

(३२) रि गर्न हुन्याछ. विछाषोरिका चुन्यामा तेस्तो पन गया पछि सं— भेश्वर र अकवरका चुन्यामा रहन्या फौज्लाई तेस्त —

(३३) रफ्वाट पनी ब्रह्मचौराकार रस्तावाट पनी छेका पर्न्या उहा लागन्या काम हुन्या थियो. त्यो लस्कर षजा —

(३४) ना उकासि. डाडा चढि अड्डा वांधी वस्नु भनी अह्राइना काम वढिया भयेछ. भारि लस्कर ली आयाको

(३५) छ भरिसक्य गर्न्याछ भन्या षवर चन्द्रशेषर पाध्याले कहदा … १ … लीइली अषतरलोनी छेउ छे —

(३६) वात् चित् गनू भन्या हुकुम् हुंदा काजि वषतावरसिं थापा चन्द्र- शेषर पाध्या सोमवारको सायत् गरी

(३७) मगलवार हिडछन् भनी लेप्नु भयाका अर्थ काजको जोर परी आयाका वेलामा साम दाम् दंड भेद

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(३८) गरी थाम्न्या काम गर्नू वदियै हो. तर ठुलो जंगल रचुऱ्या नछिचो-
ल्दैमा ...... १ ...... र चन्द्रशेषर पा —

(३९) ध्यालाई नवस् भन्या जवाप् गरी विदा दिन्या अषतरलांनिले
पाठका कुरा गर्लां भनी चित्तले देष्तैन.

(४०) कदाचित् दैव चरीत्रले तेस वीचमा दक्षिण तरफ कतैवाट किस्त
लाग्यो भन्या उस् किस्तले र तन्या —

(४१) नीका औलाले अगुताईकन ललोपतों गरोस् तपनि श्रुद्वयाघा हुनु कठीनै
छ कुराले केहि दिन स —

(४२) वधांन देषोया पनी षवर्दारी राष्नै पर्न्याछ तसर्थ पाहाडका डां-
डाको अड्डा वांधी गोार्न्या हा —

(४३) न्यार नपुऱ्या थाम्न्या. तेहि काम् श्रेय देषींछ मनुष्यले गरो
पुगुन्या काम् कुरा गर्नै हुन्या छ.

(४४) येस्तरफका अर्थ जो भयाको षवर हिजो अस्ति चह्लाई पठा-
याका चिठी पुगी जाहेंर भयो हो, जा —

(४५) नत् भर्कों चाहीन्य. तद्वीर गरी राष्याकोछ. वढिकन आयो भन्या
पाहाड जंगलको आड गरी का –

(४६) टी हटाउन्या काम गर्न्यैछौं. गऱ्या पनी ताहांको संभार रहचा
सर्वत्रको संभार रहन्याछ. ताहां वि —

(४७) तौल पऱ्यो भन्या अंतका संभारले क्या पुग्छ. जो भयाको ष–
वर र वषत् माफिकको अति शिक्षा —

(४८) हरू पाउंदै रहचा वढिया होजा किमधिकं विज्ञचरणेषु इति
सम्वत् १८७२ साल फाल्गुण कृष्ण

(४९) ११ रोज ६ मुकाम नुवाकोट गढी शुभम्

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

वि. सं १८७२ फाल्गुन वदि १० को प्राणशाहहरुको अर्जिपत्र

पत्रसंख्या	नाप	खामसंख्या
४०	लम्बाई १८.३ अगुल (१३ ३/४ इञ्च) चौडाई १२ अङ्गुल (९इञ्च)	२०९

प्राणशाह वखतवारसिंह थापा रणवीरसिंह थापाले मकवानपुर गडीवाट श्री५लाई लेखेको अर्जी पत्र। यसमा हेटौडा विछ्रयाखोरीमा अंग्रेजसंग लडाइ भएको कुरा छ।

अर्जी ... ...

(१) उप्रान्त फाल्गुन वदि ६ रोज ४ का मितिमा लेखि आयाको कृपापत्र एर्वदि १० रोज

(२) कादिन आइ पुग्यो . अर्थ वुझि शिर चह्राञौ. कुइन्याको फौज हेटौडामा आइ व–

(३) स्यो त .ठुलो जङ्गल काटि ताहा सम्म अढ्या पछि उसको मन ढेरे वढ्याको होला

(४) गौ हेरि अपठारा पारि १।२ फेर साफगरि नकाटि ठाउमा आउनु कठिन छ

(५) कुइन्याको षवर वुझन परका मानिस चिवा पठाइ तहकीत षवर वुझि वहुतै

(६) खवर्दारि सित रहि कुइन्या को फौज तहादेखि उठी पहाडको मनमुव राषि

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(७) आयो भन्या. गौहेरी काटि हटाउन्या काम गर्नु काजो वषतवारसिंह थापा

(८) तत्रां पुग्या पछि कस्तो पाठ हुन्छ. सो विन्ति गरि पठाउनु, तिष्टं. पालुं निस्का—

(९) न्या रस्तामा. पातलो छ. अमृत पानि को रस्ता गरि पहाड चढ्यो भन्या वित

(१०) वल पर्ला.अरू२पटि अमृत पानि मा पठाया वढिया होला भन्या त्रिस्तार—

(११) को मर्जी अ गा गयेछ. पश्चिम को उत्रो मुलुक् उस्तो पहाड पनि सर ग—

(१२) रि आज्ञा भन्या गर्व गरि. जर्नेल अषतरलोनि क्षाइरहे छन १।२ फेरा

(१३) साफ गरि नकाटी ठांउँ आवैन. योग्य मर्जि आयेछ. ज्याहा गर्न्या चर्चा जारे

(१४) सर्वत्र पहाडका घाँटि गौडा गल्फा संधिसपंनका जग्गा रो— कि. कंपुका—

(१५) पट्टि पट्टि र कपनि गैह्ल जग्गा जग्गामा षटाइ राष्याकै छ. हेंटौडा देषि उठ—

(१६) दा कता कता लाग्छ. सो षवर कसैले ज्याहा चाडो आइ क— हनु. कसैले ल—

(१६) स्कर कहापुग्छ. हेरि ठहऱ्याइ राषनु भनि वुढा पाका पक्का मानिस—

(१८) हरूमा २५।३० जना चिवा छोडि राष्न्याकै छन उस्को लस्क- र भन्या ४ प—

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(१९) ल्टन गोरा को र ५।६ पल्टन कालाको ३०० सवारी. उपर वाग र वजारा गैह्र

(२०) लस्कर ढेरैं छ भन्या षवर ल्याउछन, तहा देषि पनि वढि प— हाड चढन

(२१) आयो भन्या गधेरावारी काटन्यैं छौ, कागिज चामु भडारी लाइ चिसापा—

(२२) नि गढीमा वस भन्या र भारा को ताकिती को हुकुम, हजुर— मा रह्याका—

(२३) भारादार. भारादार का छोरा गैह्र सहरमा रह्या का ढाक्या हरू समेत

(२४) सवै लाई. भैस्याषानि चिसापानि ढिङगनतिर जग्गा जग्गामा जा—

(२५) नुभन्या मर्जि वहुतै वढिया भएछ. तिप्टुं पालुं तरफ छिचोलन्या मुल

(२६) रस्ता. अषै भँज्याङ र अमृत पानी इ दुइ जग्गा घाटि छ भन्या र. अमृत

(२७) पानिमा भन्या. ताह वाट आयाका २ पट्टि वस्याका छन- अषै भँज्याङ—

(२८) मा यता वोट सुवेदार सँग्राम जितवहादुर साहि र कँपुका २ पट्टि लाई

(२९) पढाया को छ. फेरि पनि २ पट्टि पठाउन भन्या मर्जी भया थपि

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

पठाउला

(३०) जर्नैल अषतरलोनि छेउ. चिठि पुर्‍याउनु अनि हल्कारा आठ पहर राष्या

(३१) कों छ हल्कारो आइ पुग्या पछि. जो पाठ आठ आठवा चिठि पनि पठाउला. कि—

(३२) माधकम् विज्ञचरणेषु. इति सम्वत् १८७२ साल मिति फाल्गुन—वदि १० रोज ५ मुकाम मकवानपूर गढि शुभम्.

इत सेवक प्राणसाह वषतवारसिंह थापा रणविरसिंह थापा दलभंजन पाडेको कोटि कोटि कुर्नेस वन्दगि सलाम ३ शुभम्

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

वि. सं. १८७२ फाल्गुनशुदि ६ को
उजीरसिंह थापाको पत्र

पत्रसंख्या	नाप	खामसंख्या
४१	लम्बाई १४ अङ्गुल (१ $\frac{1}{4}$ इञ्च)	२५६
	चौडाई १०.८ अङ्गुल (७$\frac{3}{4}$ ईञ्च)	

उजीरसिंह थापाले चलिचलाउँ दोभानबाट जनरल भीमसेन थापा र काजी रणध्वज थापालाई लेखेको पत्र । यसमा हरिहरपुरका भारादारले पठाएको पत्रको नक्कल पठाएको कुरो र अँग्रेजले हमला गरेको खण्डमा आड वलियो पार्नु भन्ने कुरा छ ।

(१) स्वस्ति श्री सर्वोपमायोग्यत्यादि सकलगुणगरिष्ठराजाभारासामर्थ श्रीश्री

(२) श्रीश्रीश्रीश्री जर्णेल वावाज्यू भीमसेनथापाका चरणतल तथाश्रीश्रीश्रीकाजि

(३) वावा रणध्वज थापाकैषु. ईत श्रीउजिरसिंह थापाकस्य सेवा. पूर्वकपत्रभि आंसि—

(४) वंदिले ञाहा कुसल छ. ताहा चरणारविन्द सर्वदा कुसल भया हाम्रो प्रतिपाल उ--

(५) द्धार होला. फाल्गुण सुदि ५ रोज २ मा लेषियाको कृपापत्र. ये सुदि ८ रोज ५ कारा-

(६) त्रिमा दोभान आईपुग्यो विस्तार वुझि सिर चह्लाञा. आगे ञाहाको समाचार भ—

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(७) लो छ. उप्रान्त मकवानपूर तरफको षवर अस्ति पठायाका मोहोर चिठि पुगि सो

(८) वमोजीम गरिहोस्. हरीहरपूर. रहन्या भारादारले लेष्याका अर्जि को नक्कल

(९) उनारि पठायाको छ. हेरि वुझलास. लोटन्. नच्रवल्. तरफ रह्याको कुईऱ्या

(१०) पनि हल्ला गर्न आउला षवर्दारिसित रहनु भनि पाल्पा रहन्या लाई अह्राई

(११) आउनु भनि आज्ञा आयाका अर्थकन. अधि वक्सि पठायाका मोहर चिठि वमो–

(१२) जीमको काम गरि. प्रतिउत्तर अर्जि चिठि चह्राई पठायाको हो जाहर भयो हो हरि--

(१३) हरपूरतिर रहन्या भारादारले. चह्राई पठायाका अर्जिको नक्कल वक्सि पठाया ग–

(१४) येछ हेरि वुझ्यॉं. गौडामा गयाका भारादार पनि पाक। पाकै छन्. षामीद को पुराय

(१५) प्रताप छ. आयाका म्लेछलाई काटि हटाउन सक्न्यै छन्. हामि पनि हुकुम र. आ–

(१६) ज्ञाको सायेत गरि हिड्नु आजका ८।९ दिनमा. चरणको दर्सन गर्न आई पुगौ--

(१७) ला. यस्तरुका अर्थलाई र. कप्तान प्रसादसिंह वस्न्यात र ढाऱ्या

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(१८) सर्दार सुवेदारहेरूलाई. जगाजगावाट षंषवर जा जो आउँछ हरि-
धरि लंषतै रह–

(१९) नु नच्रवल. लोटन. गोरषपूर. गैह्र जगावाट हंगमा गर्न आयो
भन्या. पाहा–

(२०) डको आड गरी संधीसर्पनुका जगामा वलियो आड्पयाड गरि.
षवर्दार सित

(२१) रहनु भनि. हुकूम र. आज्ञा वमोजीम अह्रायाको छ. त्राहा वक्सी
पठायाको

(२२) अर्जिका नक्कल पनि नुवाकोट कप्तानहेरु थै पठाई दिन्या
पाका पाकै मानि

(२३) स्. छन्. त्राहाको संभार रहन्यै छ. विज्ञेषु किमधिकं ईति सम्वत्
१८७२ साल मी

(२४) ति फाल्गुण सुदि ९ रोज ६ चलिचलाउ दोभान शुभम्

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

परिशिष्ट

सम्वत् नभएका नेपाल र अंग्रेजको लडाई सम्वन्धी पत्रहरू

वि. सं. .... भाद्रशुदि ५ को
हस्तदल शाहीको पत्र

पत्रसंख्या	नाप	खामसंख्या
४२	लम्बाई १५.४ अङ्गुल (११$\frac{1}{5}$ इञ्च)	२०
	चौडाई ११.४ अङ्गुल (८$\frac{1}{5}$ इञ्च)	

हस्तदल शाहीले डोटीबाट पालपामा अमरसिंह थापालाई लेखेको पत्र । यसमा मुहुडाको खवर वूढाकाजी अमरसिंहले श्रीमोहोडमा कीवलसपन् भन्ने ठाउंमा किल्ला वनाएको कुरा छ । पत्रको शिर तथा किनारा काटिएका छन् । संवत् लेखिएको छैन ।

(१) स्वस्तिश्री सर्वोपमायोग्येत्यादिराजभारासामर्थ श्रीश्रीश्री काजि अम्वसिंह थापाको

(२) स्वस्तिश्री गिरीराजेत्यादि श्रीहस्तदलसाहकस्य यथाज्योग्य. सलाम पूर्वक पत्र—

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(३) मिदम्. आंहा कुशल ताहाँ कुशल चाहीये आगे आहांको समाचार भलो छ.

(४) उप्रान्त २ सालको दोणाको जमावंधि र कालावजको रुक्का. डोटिका जाचको

(५) तिरिज उतारी हुलाकमा हालि अघि पठायाको हो. भाईवाट ताहाँ पुगी वि —

(६) स्तार वुझयाहौं वाकि दोणावाट मैंले मुहडामा षवर वुझ्न पठाया-को मानिस

(७) आई पुग्यो. वेसहरका र श्रीमोहोडका दोसाधमा वुढाकाजी पुगि वेसहर

(८) कीवलसयेन् भन्याको जगा अम्वल् भयेछ. आजकाल तेसै जगामा वसि

(९) काजिले किल्ला वनाउन लागि रह्या छ. वेसहरको राजा पनि पुराना वेथाले

(१०) षमे छ. पश्चिमतिरका हालका हरुमाले दसैसम्म हामिलाई पाउ-न्या छैन.

(११) डोटि कुह्माउको वन्दोवस्त पनि केही गर्न पर्न्याछ भनि कम्पनि दुनमा राषि म

(१२) येता आयाको हौं ताहाँवाट दुनमा वस्नु भन्न्या मोहोर आयेछ. डोटि कुह्मा –

(१३) जमा गर्ने पर्न्या श्रेस्ताको आफुले वुझयाका कुरा येस्तो भनि लेषि पठाया —

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(१४) कौ छ. ताहाँवाट अर्ति सिद्या र हुकुम् जो आवला सोहि माफिककों का –

(१५) म गरि दसै पछि दोशामा जान्या काम गरुंला. ३ रूका लेषि तम्रा चिठी भित्र

(१६) हालि पठायाको छ. मोहर गराई पठाई दिया वढिया होला. सर्दार जगदे —

(१७) व भडारिका हात १ रुमाल काजि छेउ पुऱ्याई दिनु भनि पठायाको हो. मुष्य पु —

(१८) ग्यो हो नपुग्याको भया सर्दार छेउ षोजि काजि छेउ पुग्न्या गरि पठाई दिया व —

(१९) ढिया होला मुहुडाका हाल हकिगत्का अर्थ भंडीका गजाका त्रिजिनि —

(२०) सले र सिवदत्त राईका विजिनिस्ले वुझौला. हामिले नजान्याका ठाउ —

(२१) मा अर्नि सिद्या पठाउदै रह्या षामिदको पनि विग्रिवैन हामि पनि स --

(२२) यौंर हौंला मुलुकको काम काज छ आफुले आटो हामि केहि काम पनि

(२३) गर्न्या छौंन. ताहाँ साधा पठायामा प्रतिउत्तर अर्ति सिद्या चाडो पठाउ —

(२४) दै रह्या सोही माफिक्को काम् गरौंला. मिति भाद्रशुदि ५ रोज ७ मुकाम

—:*:—

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

वि. सं. ...... आश्विनवदि ३ को
सरोवरसिंह रानाको पत्र

पत्रसंख्या	नाप	खामसंख्या
४३	लम्बाई१५.३ अङ्गुल(१३ इञ्च) चौडाई ८.७ अङ्गुल (६½इञ्च)	१९५

सरोवरसिं रानाले चैनपुरबाट काजी भीमसेन थापालाई लेखेको पत्र । यसमा सीमाना सम्बन्धी कुरा छ । पत्रमा सालको उल्लेख छैन ।

श्री दुर्गा

श्री ५ षानिद

(१) स्वतिश्री सर्वोपमायोग्यत्यादि सकलगुणागरिष्ठ रा—

(२) जभारामर्थ श्रीश्रीश्री काजी दाज्यू भिमसेन थापाकेषु

(३) ईत श्री सरोवरसिं रानाको शेवा सतम् पूर्वक पत्र मि—

(४) दम्. ईतनिक ताँहा तपाञी कुशल भया हमारो स—

(५) व वातको संभार होला आगे ञाँहाको समाचार भ—

(६) लोछ. उप्रांत मध्येसका शिवानामा गनि फिलगो

(७) सित कुरा मिल्याको छैन. चमक् पर्ला भन्या जस्तो

(८) कुरा सर्दार गर्जमि षत लेषतछन्. मध्येसमा

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(९) षड्बड पऱ्यो भन्या पूर्व पट्टिमा हंगामा ठूलो

(१०) हुन्याछ गांट्टक्या अैले पनि हंगामा गर्ला भन्या ज–

(११) स्तो चिठि सुब्येदार जयंत षत् लेषत छन् । हामि

(१२) ले पनि उपल्ली बाटो चिवा पठाइ राष्यॉं छौं. जों

(१३) निस्तक मध्ये . पूर्वको आवला सो विति गरि प–

(१४) ठाउँला हामि र तपॉञोले दिय को षान्या अह्रा

(१५) या बमोजिम गर्न्या चैनपुरको जागोरमां भाई–

(१६) मिली षांदा कुमाउको कर्जा पनि तिर्न सकिन्या

(१७ अयेन भाई मिली भन्या जागीरमा क होला ये–

(१८) स तरफका संभारलाई जानत् भर...... को स–

(१९) प्रन्या र तपाञोलाई ज्यान् हुन्या काम गर्न्या छौ वि

(२०) ञेषु किम् धिकमिकमिति आश्विण वदि ३ रोज ७

(२१) माक म चैनपुर शुभम्

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

वि. सं.... कार्तिक सुदि १ को
वलभद्र कवरहरूको पत्र

पत्रसंख्या	नाप	खामसंख्या
४४	लम्बाई २१३ अंङ्गुल [१६ इञ्च]	१३५
	चौडाई १०.७ अंङ्गुल [८ इञ्च]	

वलभद्र कुवर रिपुमर्दन थापा, चन्द्रबीर थापा, नाथुमारी, चामुवस्न्यात, गजसिंह थापा दलजीत कुंवर दयाराम खडकालन नालापानीबाट जनरल भीमसेन थापा र काजी रणध्वज थापालाई लेखेको पत्र। यसमा नाला पानीको लडाइका कुरा छन।

श्री दुर्गासहाय १

श्री इश्वरी १

श्री ५ महाराजा २

(१) स्वस्तिश्री सर्वौपमा योग्यत्यादिसकलगुणागरिष्ठराज्यभारोद्धरण सामर्थ श्रीश्री–

(२) श्रीजर्नेल भीमसेन थापा श्री ३ काजी रणधोज थापाकषु दत श्रीवलभद्र कवर

(३) श्रीरिपुमर्दन थापा श्रीचन्द्रवीर थापा श्रीनाथुमारी श्रीचामु वस्न्यात श्रीगजसि–

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(५) थापा श्रीदलजीत कवर श्रीदयाराम खडकाको सेवामः आसिष
पाउलागु सला —

(५) म इतनिक तहा कुमल मंगल भया हमारो प्रतिपाल उद्धार होला.
आगे ञहा —

(६) को समचार भलोछ. उप्रान्त कुइन्यासंग २ लडाइ भयाको र ज-
र्नेल प्रभृत्ति ८ सा —

(७) हेव प्ऱ्याका कार्तिकवदि ३० का दिन किल्लाका उत्तर पट्टिको
र सुदी २ का दिन

(८) किल्लाका दच्छिन पट्टि नालापानी कायने रानेराको वाटों वताउ
लस्कर वेलद —

(९) र समेत ली आयाको जङ्गलवाट हान्न पठाउदा ८।१० जना षेत
रह्याको १०।१२

(१०) जना घाइता भें घर्कि डेरामा गयाको विस्तार अघि लेख्याका
चिठिले मालुम भयो

(११) हो मर्न्या जर्नेलकि वहिनी दाज्युका र लोगनेका विरहले आइ
पुग्यो. आज भो —

(१२) लि घोडाको असवारी गरि ५।४ साहेव साथमा लि तोप काट-
न्यासवाट दुर्वीन

(१३) कील्लाका वरिपरी हेर्छें २४।१८ पनिको तोप आइपुग्या पछि
टाढैवाट

(१४) रातदिन गरी ७ दिन सम्म तोपका सलक लाउला आठौ दि-
नमा हेला गर्न जाउंला —

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(१५) भन्या मनसुवा गर्छ भन्या सोहरा ल्याउछन् लस्कर दिनको दिन थपिदैछ

(१६) काजि जसपाउ थापालाई पठायाको छ. पुगनन भनि नाहानवाट काजीको

(१७) चिठि आयाको छ. कार्तिकवदि १२ का दिन वुधवार काजि रवन्त कवरलाई प –

(१८) ठाइ दिन्यु भन्या चौंतर्‍याको चिठि र १०।१५ दिनमा आइ पुगुला भनि काजि

(१९) रेवन्त कवरका चिठा आइरहेछ २ काजि आइपुग्या१ पछि सलाह वाधि ··· ···

(२०) ल्लाको हुस्यारी राख ··· ··· १ ··· ··· को कृपाले र ··· २ ··· का पुण्य प्रतापले आफुहरका

(२१) जसले वैरीहरूलाइ काटि हटाउन्या काम गरुला काजि जसपाउ थापा तहां पठा —

(२२) याका छन् किलावाट नवैढाइ हान्या काम गरी किल्लाको संभार राषनु

(२३) कालसीमा १ पलटन आयाको छ. येसलाई हान्या सायेत हेर्‍याको छ. हा –

(२४) न्या काम गरी पठाउछौ भन्या चिठि नाहानवाट काजिले पठायाको हो

(२५) ७ सै नाल लस्कर ल्याइ काजिले कालसि रहयाको पलटन हान्या ७।८ सै वैरि –

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(२६) का षेत गर्‍ह्या भन्या षवर वैरीका लस्करवाट आइरहंछ. स्याम-
सौटा

(२७) पलटन वैरीका गुहारलाई रातो रात गयौ. कलमिषवर आयाको
छैन हो हो —

(२८) इन् भनि निस्तुक वुझन हल्कारा पठायाका छन. निस्तुक षवर
जो आउ –

(२९) ला पछि विन्ति गरि पठाउलां. छेम कुसल अति सिद्या कृपापत्र
औंदै —

(३०) गर्‍ह्या वढिया होला विज्ञेषु किमधिक मिति कार्तिकसुदि ६ रौज
५ मुकाम नालापानी किल्ला शुभम्।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

वि. सं. .... पौषवदि १० को
उजीरसिंह थापाको पत्र

पत्रसंख्या	नाप	खामसंख्या
४४	लम्बाई २०,७ अङ्गुल (१५३/३ इञ्च) चौडाई १४ अङ्गुल (१०३/४ इञ्च)	१७०

उजीरसिंह थापाले पालपा श्रीनगरबाट जनरल भीमसेन थापा र काजी रणध्वज थापालाई लेखेको पत्र । यसमा अँग्रेजसंग पर्पन्न जोरी सीमाना छुटयाउने बारेको कुरा छ ।

श्री दुर्गासहाय

श्री ५ महाराज ।	श्रीकौशिका	श्रीगंगको
१	२	३

(१) स्वाति श्रीसर्वोपमायोग्य सकलगुणगरिष्टराजभापेद्धारण सामर्थ श्री श्री श्री श्री श्री श्रीजनरल वावाज्यूका चरण –

(२) तल तथा श्री ३ काजि वावा रणध्वज थापाकेषु. इत श्रीउजीरसि ह थापा कस्य. साष्टांग दंडवत्सेवा सहस्रम् पूर्वकपत्र --

(३) मिद आशीर्वादले आहा कुसल छौं ताहां चरण कुसल मंगल रह्या हाम्रो उद्धार प्रतिपाल होला. आगे आहाँको स –

(४) माचार भला छ. पौषवदि ५ रोज २ का दिन लेषियाको कृपापत्र येहि वदि. रोज ६ का दिन आइपुग्यो. अर्थ शीर च –

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(५) ह्रात्रा. उप्रांत ··· १ ··· गादिमा राज गर्नु भयाको विस्तार समेत् उत्तर कुरा जो लेषि गयाको चिठि पुगि वुझि हो—

(६) स. भनि लेषनु भयाका अथ. सो चिठि हिजो आइपुग्यो थ्यो. प्रतिउत्तर लेषि. हुलाक खाना गरि चह्राइ पठाया—

(७) को हो दाषिल भयो हो वाकि. दर्शन गर्ना निमित्त गारन् स— मेत् पांच्‌जना फिरंगि. हिजो आयाथ्या तऱ्यानीको —

(८) कागज दियो. तस्कों नक्कल हिंदुवी उतारि पठायाको छ. विस्तार वुझलास् भनि लेषनु भयाका अर्थ. पठाइ —

(९) दिनु भयाको नक्कल आइपुग्यो. विस्तारसित हेऱ्यां झगरा नहुँदैका सिवाना मध्ये तेह्रौत वेतिया. गोरषपूर —

(१०) का सिवानाको तक्रारि जितिं वाहिक्. कंपनीको अमल् भया पछि. हक् उठ्याको जमीन वाहिक ··· २ देषी ··· ३

(११) सम्म ··· ३ ··· देषि रापदीसम्मको तराइ सवै भंन्या कुरा र. ६९ सालमा रफा भयाको जो छ. सो कायम् रहला भं —

(१२) न्या कुरा समेत. दुइतरफका अमीनले. दुवै सर्कारको नविग्रन्या गरि. सिवाना गर्नु एक जिमीदारको जिमि २

(१३) तिर पर्न गयो भन्या मिल्दो जगा सट्टा दि. सिवाना देषि उ— त्तरको जिमि ··· १ ··· तिर दक्षिणको जिमि. कपनी ति—

(१४) र पारि रफा गरि. निहानाको निसाना वाँधनु. भनि लेष्याका रहेछ. सिवानाको निसाना वाँधनु भनि लेष्याको —

(१५) देपता. तक्रार वढाउन्या. सिवानै पक्का गऱ्या डवल देषिछ. तेसमा अमीन वढिया पर्न गया. मिल्दै पाठहो—

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(१६) ला. तकार उठैंन. अमीन. पारस् वराट जस्तो घटिया पर्न गयो भन्या. उसले आहां विनायकपूर. छतिवनको रुष –

(१७) हाम्रो हो भंन्या तकार ६६ सालमा उठायो थ्यो गरे. आज तेति वंदोवस्त भयाअछि छतिवनको रुष भन्नता पसै –

(१८) न. विनायकपूर गाउँ समायो भन्या पनि. वुटवलको मधेसढेर जान्यां थोरै रह्या छ. आहाँ एस्तै छ अरुज –

(१९) गाको विस्तार चरणमा जाहेर होला. कम्पनीको अमल् भया पछि. हक् उठ्याको वहिक् भनि लेष्याको. कौन् –

(२०) जगालाइ हो सो पनि वुझियेन ... २ ... देषि पूर्व र रापदि देषि पश्चिमका तराइको कुरा. येस्मा केहि लेष्याको रहें –

(२१) नछ र.सो पनि वुझियेन' त्यो गौं हेर्न्या जात् छ उसले पक्कं गरि. सिवानाको निसाना वाँधन आँख्यापछि –

(२२) तेस्तो मिल्दो पाठ भयाका वेलामा. आफु सानु भें उस्का अमीन्लाई. मिठास् पाठले ठुलो तुल्याइ. उस्का पेट पसि

(२३) आफ्नु सिवाना सपार्न सक्न्या डषल्का मानिस् अमीन षटाउनं भैं. सिवाना चाँडैं रफा हुन्याकाम् भया वढिया हुंदो –

(२४) हो भन्या भैं चित्तमा लाग्छ वषत् अन्सार. मनुष्यले गरि गुग न्या सम्म ढुंगाको वन्या सप्रन्या काम् गर्नैं हुन्या छ. विज्ञ

(२५) चरणेषु किमधिकं मिति पौषवदि १० रोज ७ मुकाम पाल्पा श्रीनगर शुभम्

शुभचिंतक गणपति उपाध्याकस्य वेदोक्त शुभाशीर्वाद शतम शुभम

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

वि. सं. फाल्गुनशुदि १४ को
रिपुमर्दन थापाको पत्र

पत्रसंख्या	नाप	खामसंख्या
४६	लम्वाई ३२ अङ्गुल (२ फुट) चौडाइ १०.७ अङ्गुल (८ इञ्च)	२२५

रिपुमर्दन थापाले बैतडीबाट जनरल भीमसेन थापा र काजी रणध्वज थापालाई लेखेको पत्र । यसमा झुलाघाटको पारी अंग्रेजको चौकी छ । त्याहाँ उसले आड बनायो, वारी हाम्रो चौकी छ, हामीले पनि आड वनायौं, आउन जान बाटो वन्ध छ भन्ने खवरको कुरा छ

श्री दुर्गासहाय

श्रीचौतारिया

(१) स्वस्तिश्री सर्वोपमाजोग्येत्यादिसकलगुनगरिष्टराजभारा उधारन –
(२) सामर्थ श्री श्रीश्रीजरनैल भीमसेन थापा श्रीश्रीश्रीकाजि रणध्वो —
(३) ज थापा महासयषु ईत श्रीरिपुमर्दन थापाको आसिष पूर्वक प –
(४) त्रमिदंम् . आहा कुसल ताँहाँ चरन कवल कुसल मंगल भया. हा–
(५) मारो उधार प्रतिपाल होला. आगे आहाको समाचार भलो छ. उ—
(६) प्रान्त येस तरफका षैषवरका अर्थ विस्तार १ का चिठिवाट

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(७) मालुम हुदो हा भुलाघाटका साँधुमा पारि कुईन्याका चौकि छन् वा –

(८) रि हाम्रा चौकि छन्. पारि उस्ले आड पयाड वनायो. वारि हा– मिले आ —

(९) डपयाड वनाञ्यु. अघी जान आउन उस्तो वन्द गऱ्याको थीये –

(१०) न आजकाल कसैलाई जानु आउनु दिदैंन वन्दगऱ्यो. क्या का–

(११) रनले वन्द गऱ्यो. अलमोडासम्म पुगि षवर वुझि ल्या भनि चि–

(१२) ना पठाञा थोउ अलमोडा पुगि आया. ईन्ले ल्यायाको षवर हवा–

(१३) लवाघमा. पाहाडि र देसि गरि १५ सहैं फोज छ सानु गार हवेलि

(१४) वनाउन लागी रहेंछ. अलमोडामा जर्नेल १ कर्नेल १ कपता –

(१५) न ४ र २ पल्टन् देसि गोरा काला गरि ३ हजार गगौंलिमा

(१६) २ कुम्पनि सोरमा मेजर परेवा साहेव २ पलटन. केहि पाहाडि --

(१७) गरि ३ हजारको अन्दाजा फौज रहेंछ. गोदाम जाहाँ पनि वटु --

(१८) लदो रहेछ, गोदाम षर्ष गना देसवाट पनि ढेर ल्यायेछ

(१९) ल्याउदैछ. कालिकुमाउमा हामि पुगिउन फौज भन्या भारि –

(२०) छ. भथ्या. भन्या षत्रर ल्याया हालको षवर भन्या. केवाले ग्रे--

(२१) स्तै ल्याया. अवप्रान्त जो षत्रर पाउला सो विन्त गरि पठाउला

(२२) पौषवदि ४ रोज ४ मा लेषनु भयाको २ भाईका नाउमा कृ–

(२३) पापत्र आयथ्यो. दैवगात परि भाईको पर्लोग हुदा. घर षवर--

(२४) नपुगि तपाईहेरू लाई चीठि कसोरि लेषौं भनि चिठि न लेष्याकों

(२५) हो छेमा राषनु होला. आफुलाई लाग्याका गौडामा सवंवा -

(२६) तको षवरदारि राषि रहनु भनि लेषनु भयाका अथ. आ –

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(२७) फुहेरूका सिदया वमोजीम आफना जानत् भर. भरिसक –
(२८) के गऱ्याकै छ. गरिन्यै छ ७२ सालको वालि २५ सौ भन्या –
(२९) का जाहाँ पाञ्युन नागऱ्याया ११ सौ वकस्याको कविला
(३०) पालन भनि वकस्याको हो त्यो ११ सौ सधाइ २ भाईका क
(३१) विला वालि वकस्या बढिया होला अरिदमन कुम्पनिका
(३२) षेत वग्याको वालि र षेनमा कुत वढाई लाउन्या मोहो–
(३३) र गराई भीर्कोटना वकसि पठावनु भया षेतमा कुत व--
(३४) ठि. तिलंगा वाच्ता हुन. विउ राषन्या वेला हुन लाग्यो
(३५) वग्याका षेनको वालि पनि सधाइ वकस्या गौडाको कुम्प--
(३६) नि सोमन हुदो हो. मेजरलाइ दर्वार जाउ वग्याका षेत--
(३७) को वालि कुत वढाउन्या मोंहोरको विन्ती गर भनि मे--
(३८) जर अनिरुदु पाध्या लाइ लेष्या थोउ पुग्या हुन. जमादार षाँ
(३९) ग्या गुर अरिदमन कंम्पनिमा हामिसित जाहाँ छन. ई
(४०) नलाइ मोहोर गरि वकस्याको छाप कास्किका . मौजाको
(४१) लामा डांडा छाप रहेछ कविला राष्याका छन कसैले षे--
(४२) ड गर्नान सम्भार राषि वकस्या जाला. आफनु कुसल पत्र–
(४३) हामिलाइ सिद्या वकस्या जाला मिति फाल्गुन सुदि १४ रों–
(४४) ज ३ मोकाम वैतढि शुभम

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

वि. सं.... चैत्रवदि १२ को
उजीरसिंह थापाको पत्र

पत्रसंख्या	नाप	खामसंख्या
४७	लम्बाई १५.४ अंङ्गुल [११ $\frac{3}{4}$ इञ्च]	१६०
	चौडाई १२७ अंङ्गुल [६ $\frac{1}{2}$ इञ्च]	

उजीरसिंह थापाले पाल्पा श्रीनगरबाट जनरल भीमसेन थापा र काजी रणध्वज थापालाईलेखेको पत्र । यसमा अंग्रेज लाठ दोसाँधसम्म आयो,वुटवलमा त आएन, भेट्न जानुपर्छ कि भन्ने वियको कुरा छ

श्री

(१) स्वस्तिश्रीसर्वोपमायोग्यसकलगुणगरिष्टराजभारोद्धरणसामर्थ श्रीश्रीश्री श्रीश्रीश्री जनरल वावाज्यूका

(२) चरणतल तथा श्री ३ काजी वावा रणध्वज थापाकेषु. ईनश्री उजीरसिंह थापा कस्य साष्टांग दंडवत्सेवा स –

(३) हश्रम पूर्वकपत्रमिद . आसिर्वादले ञाहा कुशल छौं ताहा चरण कुषल मंगल भया मेरो उद्धारप्रति

(४) पालहोला आगे ञाहाको समाचार भलो छ. चैत्रवदि ५ रोज ६ कादिन लेषनु भयाको कृपापत्र येहि व–

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(५) दि १० रोज ३ का दिन आइ पुग्यो . अर्थ सिर चह्राञाँ उप्रांत
लाठसाहेव वुटवल आयेन. दोसाधसम्म

(६) आयो . वाहां जादा औलो लागन्या रहेंन छ भन्या तैंले जानु.
औलो लागन्या रहेछ भन्या उस माकिक

(७) को नौंफा चिज गरि कवरकाजोलाइ पठाउनु मिनारका काम्मा न
विरिन्या भया षरीदारलाई झिकाइ

(८) पठाउनु चौंतरियालाई ह्राँसिले लेष्यामा लाठसाहेव कुमाउ आ–
उँछन भनि लेष्याको विर्जानिस्

(९) सर्कारमा चह्लाई पठायाको रहेछ. गारन् भन्या. गोरषपूरै आउ
छ भछ भनि लेषनु भयाका चर्थं

(१०) वुटवलमा र दोसाँधसम्म भन्या औलो येकै पर्छ. तपनि. कै–
येक रुपैया षर्च गरि. कसकत्तैमा. भला

(११) आदमी पठाइ. भेट मुलाकाट् गर्नुगर्न्या आदमी. दोसाँधमा
आउछ भन्या पछि. ताहासम्म भेट्ना

(१२) लाइ आफले जानु पर्ला. दोसाधसम्म आयेन पुढैवाट गोरषपुर
गयो भन्या कवरकाजीहरुला –

(१३) इ पटाउँला. मिष्टर गारनले जगेनारांलाई लेष्याका र. मनि–
राजले. लेष्याको चिठि विजनिस च –

(१४) ह्राइ पठायाको छ विस्तार जाहर होला. येस्ता षवर ले. त–
हकीत हुन्छ हुदैन भंना निमित्त. हामी

(१) भेटन आउन्या छौं भंन्या कुरा भन्या नजनाइ. लाठसाहेवका –
हा आइ पुग्यो. कलम वाधो गरि जान छं

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(१६) तहंकीत षवर लषि पठायां वढिया होला भंन्या पाठ सित ज्ज मार्टिनलाइ चिठिलेषि पठाउछु उ–

(१७) सवाट जो षवर आवला विंती गरि पठाउँला. षरिदार गणपति पाध्यालाई हुकूम र आज्ञावमो –

(१८) जांम. चिठी लेषि उनलाई आयाको मोहर पठाई दिञाँ. सिवानामा-मिनार वन्दा कत्ति नविरीन्या

(१९) ठहराई राषन्या मानिस राषि आउनं तपनी. वाहि वसन्या पाठ लेषनं तरनि जो लेषन विन्ति गरि

(२०) पठाउँला. हामिले चौतरियालाइ लेष्या षतको नक्कल उतार पठायाको फार्सि आहा नवुझिदा

(२१) अस्ति चह्लाइ पठायाको हा. हजूकुमा चह्लाइ पठायाका विर्जानिस को र नक्कलकों येकै षवर होला

(२२) जगा जगाको निस्तुक षवर वुझि ल्याउनु भनि २।३ जोडि हल्–कारा काछं. जाजो षवर ल्या –

(२३) उन विन्ति गरि पठाउला सित्तार्ति कृपा हुदै रह्या वढिया होला. विज्ञचरणेषु किमधिकमिति

(२४) चैत्रवदि १२ रोज ५ मुकाम पालपा श्रीनगर शुभम्

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

जगत्सेर खतृको पत्र

पत्रसंख्या	नाप	खामसंख्या
४८	लम्बाई १८ अङ्गुल (१८ इञ्च) चौडाई ८.७ अङ्गुल (६३ इञ्च)	२४७

जगत्सेर खत्रीले ठिडफुबाट श्री ५ लाइ लेखेको अर्जिपत्र। यसमा अंग्रेजले जगत्सेरसंग भेटी ल्हासा जान राहदानी मागेको कुराको खवर छ।

श्री.

श्री ५ सर्कार
१
सर्कार
२

अर्जि ....

(१) उप्रांत ष्वामित करुणानिधान् हामिहरु ठिंडफुस हरमा छदै येउटा अंग्रेज.

(२) मुसाफेर. मिष्टर कुपर नाउ गऱ्याको १ आइ मसित भेट् गर्न आयो र त—

(३) पाइ नेपाल … १ … का भारादार ह्लाछौं. म बृटीसर्कारका मानिस छु इदुइ

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(४) सर्कारको ठुलो दोस्ती छ. म भन्या. चिनवाट. ल्हासाउत्री ल्हासावाट नेपाल

(५) गै नेपालवाट कलकत्ता जांछु तपाइन्ने रांहादानि गरि दिनु भया म यता

(६) वाट जांछु भनि. निज अग्रेजले भंदा मलाइ भन्या ... १ ... दाट अंग्रेजहरु

(७) ले भेटन आया भन्या भटेस् भन्या मात्र हुनाले भेट्गर्‍या राहा-दानिको कु—

(८) गलाई नीज साहेवलाइ उत्रा दियाको कुत्रा प्रथम चिन्का मुलुक तिमि सा—

(९) हेंवलाइ थाहैं छ. मेरो राहादानि चल्दैन स.हादेषि तार्चिन देउका मुलुक

(१०) छ. लिभाँको मुलुक छ. वाथांको मुलुक छ. अरु टाया जंग-लिहरुका मुलु—

(११) क छन. वाहादेषि ल्हासाका मुलुक छन् इ मुलुकमा मेरो राहादानि चल्दैन—

(१२) न् राहादानि भन्या मवाट गरि दिन सकदैंन सल्लाहका हकला-इ भछौ भ—

(१३) न्या अफूले देषे सुन्याको भंनु पर्छ. तिमिलाइ यस जंगलिहरुका मुलुक

१(१४) वाट जाउ भंन मता सकदैन. इनिहरुले जान दिन्या पनि छैन. ड.का चोरला—

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(१५) ग्येर १५।२० जना मानिसका डफा पनि हिडन सकदैन. न्यारुंका लडाई

(१६) ले मुलुक पनि विग्री रहेछ भनि मैले जवाफ दिञं नीज साहेवले कीत मेरा

(१७) ज्यू गयो. कित पारलाई छोडें भनि गयां भंन्या समाचार ठिंडफुमा सुन्या

(१८) थ्यां अज वाथांमा आइपुगीं सुन्दा हामि गोर्षाली हूं. भनि गोर्षाली पो —

(१९) साकसाड वाथासंम आइपुगी. वाथमा १५ दिन वस्या।छन् वाथा मह —

(२०) रका मानिसहरुल ईत अग्रं जहो भनि चिह्या छन् र गोर्षालि हो भन्या गो —

(२१) र्षाका मनद होला देषाउ भनि पक्रे छन. येही षवर भोट ... २ ... का दो —

(२२) साधमा वस्न्या मगामथेचेले थाहा पाया छन् र ३५० सिपाही पठाइ

(२३) भोट्का सेवाना कुलचन नदि छेकेछन् र निज साहेवलाई ल्हासाको वा —

(२४) टो गरि जान नदिदा पछि न्याहित्मा अन्यत्रको वाटो गरि व्रह्माका मु—

(२५) लुक उत्री कलकत्ता जान्छु भनि तालीकु महरको वाटो गरि गयो.' भन्या वा —

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(२६) थां वस्न्या फांसिसका साहेवले भन्याको कुरो. अरु कुरा भोटक।

मेदा—

(२७) नामा पुगि तहकित्का कुरा बुझि पछिका अर्जिमा लेषि चह्राइ

पठाउ—

(२८) न्या काम गरुँला हरफमा उर्चानिच पऱ्याको सेवक माथी चेम।

राषो

(२९) त्रक्स्या जात्रस

सदा सेवक काजि जगत्सेर षत्रु चत्रु को

कोट २ दडवत् कुर्नेस्

समाप्त

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu